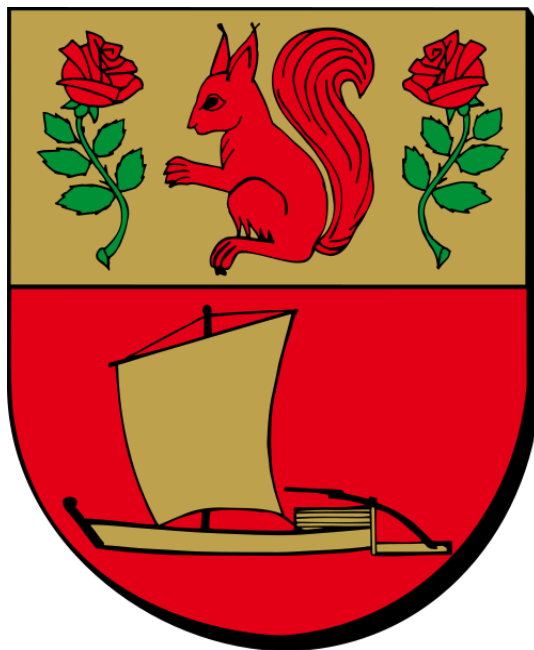

**Program Ochrony Środowiska
dla Gminy Ostróda
na lata 2021-2024
z perspektywą do roku 2028**

projekt

2020 r.

Autor mgr Elżbieta Haponiuk

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	5
WSTĘP.....	6
PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	6
STRESZCZENIE.....	7
PODSTAWOWE INFORMACJE CHARAKTERYZUJĄCE OBSZAR GMINY OSTRÓDA	8
POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE.....	8
SYTUACJA DEMOGRAFICZNA.....	9
GOSPODARKA ROLNA.....	10
GOSPODARKA LEŚNA	16
LASY	16
TURYSTYKA.....	19
PRZEMYSŁ	24
RYNEK PRACY	27
ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII	27
REALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY OSTRÓDA NA LATA 2017- 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2024.....	28
OCENA STANU ŚRODOWISKA.....	33
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	33
ZAGROŻENIA HAŁASEM	36
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	39
GOSPODAROWANIE WODAMI.....	44
Wody powierzchniowe.....	44
Wody podziemne	52
GOSPODARKA WODNO –ŚCIEKOWA.....	57
ZASOBY GEOLOGICZNE.....	59
GLEBY	60

GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTANIU ODPADÓW	61
ZASOBY PRZYRODNICZE	68
FORMY OCHRONY PRZYRODY	68
Rezerwaty przyrody.....	70
Parki krajobrazowe.....	71
Obszary chronionego krajobrazu	72
Pomniki Przyrody.....	74
Użytki ekologiczne.....	77
EUROPEJSKA SIĘĆ EKOLOGICZNA NATURA 2000.....	80
DOLINA DRWĘCY PLH28001	82
OSTOJA DYLEWSKIE WZGÓRZA PLH280043	84
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	87
ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU	88
NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA.....	92
ZAGROŻENIE POWODZIAMI I PODTOPIENIAMI	92
WIATR HURAGANOWY I TRĄBY POWIETRZNE.....	93
DESZCZE NAWALNE I GRAD	93
ZAGROŻENIE POŻAROWE	93
DZIAŁANIA EDUKACYJNE.....	95
MONITORING ŚRODOWISKA.....	96
<u>ANALIZA ZGODNOŚCI PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI NA POZIOMIE KRAJOWYM, WOJEWÓDZKIM, POWIATOWYM I GMINNYM</u>	<u>98</u>
<u>ANALIZA SWOT</u>	<u>120</u>
<u>CELE, KIERUNKI INTERWENCJI ORAZ ZADANIA I ICH FINANSOWANIE.....</u>	<u>126</u>
<u>SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA</u>	<u>140</u>
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADAŃ.....	141
ŚRODKI WŁASNE SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	141
NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W WARSZAWIE.....	141
WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W OLSZTYNIE	142
ZAŁOŻENIA DO UMOWY PARTNERSTWA NA LATA 2021-2027	143

SPIS TABEL146

SPIS WYKRESÓW147

SPIS MAP.....147

WYKAZ SKRÓTÓW

CAFE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (Clean Air for Europe - Czyste Powietrze dla Europy),

GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska,

GUS – Główny Urząd Statystyczny,

JCWP – jednolita część wód powierzchniowych,

JCWpd – jednolita części wód podziemnych

KOWR – Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

OIOF – Ostródzko-Iławski Obszar Funkcjonalny

NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,

OIOF – Ostródzko-Iławski Obszar Funkcjonalny

PM10 – pył (PM - ang. particulate matter) są to pyły o średnicy aerodynamicznej do 10 μm ,

PM2,5 – cząstki pyłu o średnicy aerodynamicznej do 2,5 μm ,

Program – Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ostróda na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028,

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie,

RLM – Równoważna Liczba Mieszkańców,

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

WSTĘP

PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Podstawą prawną opracowania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ostróda na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” jest art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. tj. 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.) . Dokument ten nakłada na organy wykonawcze województwa, powiatu i gminy obowiązek opracowania programów dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego. Dokumenty te mają na celu realizowanie polityki ochrony środowiska zgodnie z zapisami w ww. Ustawie. Dotychczas obowiązującym dokumentem był „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ostróda na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”, który został przyjęty przez Radę Gminy Ostróda Uchwałą Nr XXXII/237/2017 z dnia 11 lipca 2017 r.

Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia Programu jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Program stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu Gminy Ostróda.

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ostróda na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” został przygotowany w oparciu o szereg dokumentów wymienionych w rozdziale Analiza zgodności Programu z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym zgodnie z Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska sporządzonymi przez Ministerstwo Środowiska we wrześniu 2015 roku.

STRESZCZENIE

Program zawiera podstawowe informacje na temat Gminy Ostróda dotyczące położenia geograficznego, sytuacji demograficznej, gospodarki rolnej, leśnej, a także turystyki, przemysłu, rynku pracy i odnawialnych źródeł energii.

Przeprowadzono również analizę zgodności Programu z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Dokonano oceny stanu środowiska w podziale na następujące obszary interwencji: ochronę klimatu i jakości powietrza, zagrożenie hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarkę wodno – ściekową, zasoby geologiczne, gleby, gospodarkę odpadami i zapobieganie powstaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenia poważnymi awariami. Opisano również zagadnienia związane z adaptacjami do zmian klimatu, nadzwyczajnymi zagrożeniami środowiska, działaniami edukacyjnymi, monitoringiem środowiska.

Wyznaczono cel nadrzędny Programu w oparciu o dokumenty strategiczne oraz analizę SWOT:

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GMINY OSTRÓDA PRZY

ZACHOWANIU I PROMOCJI ŚRODOWISKA NATURALNEGO

a także cele w poszczególnych obszarach interwencji, kierunki, zadania, a także harmonogram finansowy. Podano założone źródła finansowania zaplanowanych zadań, a także system realizacji Programu.

W wyniku realizacji Programu stan środowiska w Gminie Ostróda ulegnie poprawie. Brak realizacji zadań zawartych w Programie spowoduje pogorszenie stanu środowiska w Gminie Ostróda.

PODSTAWOWE INFORMACJE CHARAKTERYZUJĄCE OBSZAR GMINY OSTRÓDA

POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Gmina Ostróda położona jest w województwie warmińsko - mazurskim, w powiecie ostródzkim i graniczy od północy z gminą Miłomłyn oraz gminą Łukta, od zachodu z gminą Łąwa i gminą Lubawa, od południa z gminą Dąbrówno i gminą Grunwald, od wschodu z gminą Olsztynek i gminą Gietrzwałd. Gmina Ostróda położona jest w strefie o korzystnych warunkach rozwojowych.

MAPA 1 POŁOŻENIE GMINY OSTRÓDA NA TLE POWIATU OSTRÓDZKIEGO

Źródło: https://ssdip.bip.gov.pl/search/graphsubjects/state_id:32/substate_id:696/

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Powierzchnia administracyjna Gminy Ostróda zgodnie z danymi GUS za rok 2018 wynosi 401 km².

Na dzień 31 XII 2018 roku¹ zamieszkuje ją faktycznie 16 138 mieszkańców. Na obszarze gminy Ostróda położonych jest 80 miejscowości skupionych w 40 sołectwach.

TABELA 1 SPIS SOŁECTW NA TERENIE GMINY OSTRÓDA

Lp.	Sołectwo	Miejscowość
1	Bałcyny	Bałcyny
2	Brzydowo	Brzydowo, Ryńskie
3	Durąg	Durąg, Pancierzyn
4	Gierłoż	Gierłoż, Nowa Gierłoż, Podlesie
5	Giętłewo	Giętłewo, Janowo
6	Glaznoty	Glaznoty
7	Górka	Górka, Lipowiec, Worniny, Wólka Lichtajńska
8	Grabin	Grabin, Grabinek
9	Idzbark	Idzbark, Idzbarski Młyn
10	Kajkowo	Cibory, Kajkowo, Lesiak Ostródzki, Przylądek, Szafranki
11	Kątno	Kątno, Szklarnia
12	Klonowo	Klonowo
13	Kraplewo	Dziadyk, Kraplewo, Prusowo
14	Lichtajny	Lichtajny
15	Lipowo	Lesiak Lipowski, Lipowo, Marynowo
16	Lubajny	Lubajny, Nowe Siedlisko
17	Międzylesie	Międzylesie, Ruś Mała
18	Morliny	Morliny
19	Naprom	Naprom
20	Nastajki	Nastajki
21	Ornowo	Ornowo
22	Ostrowin	Ostrowin
23	Pietrzwałd	Pietrzwałd
24	Reszki	Ciemniak, Gruda, Reszki
25	Rudno	Jankowiec, Pobórze, Rudno
26	Ryn	Bednarki, Miejska Wola, Ryn
27	Samborowo	Czyżówka, Samborowo, Samborówko, Zabłocie
28	Smykowo	Smykowo
29	Smykówko	Smykówko
30	Stare Jabłonki	Buńki, Gąski, Jabłonka, Stare Jabłonki, Zawady Małe, Żurejny
31	Szyldak	Szyldak, Wyżnice
32	Turznica	Turznica
33	Tyrowo	Tyrowo
34	Wałdowo	Czarny Róg, Czerwona Karczma, Wałdowo

¹ www.stat.gov.pl

35	Warlity Wielkie	Warlity Wielkie
36	Wirwajdy	Wirwajdy
37	Wygoda	Wólka Klonowska, Wygoda
38	Wysoka Wieś	Wysoka Wieś
39	Zajączki	Nowy Folwark, Zajączki
40	Zwierzewo	Zwierzewo

Źródło: Urząd Gminy Ostróda

GOSPODARKA ROLNA

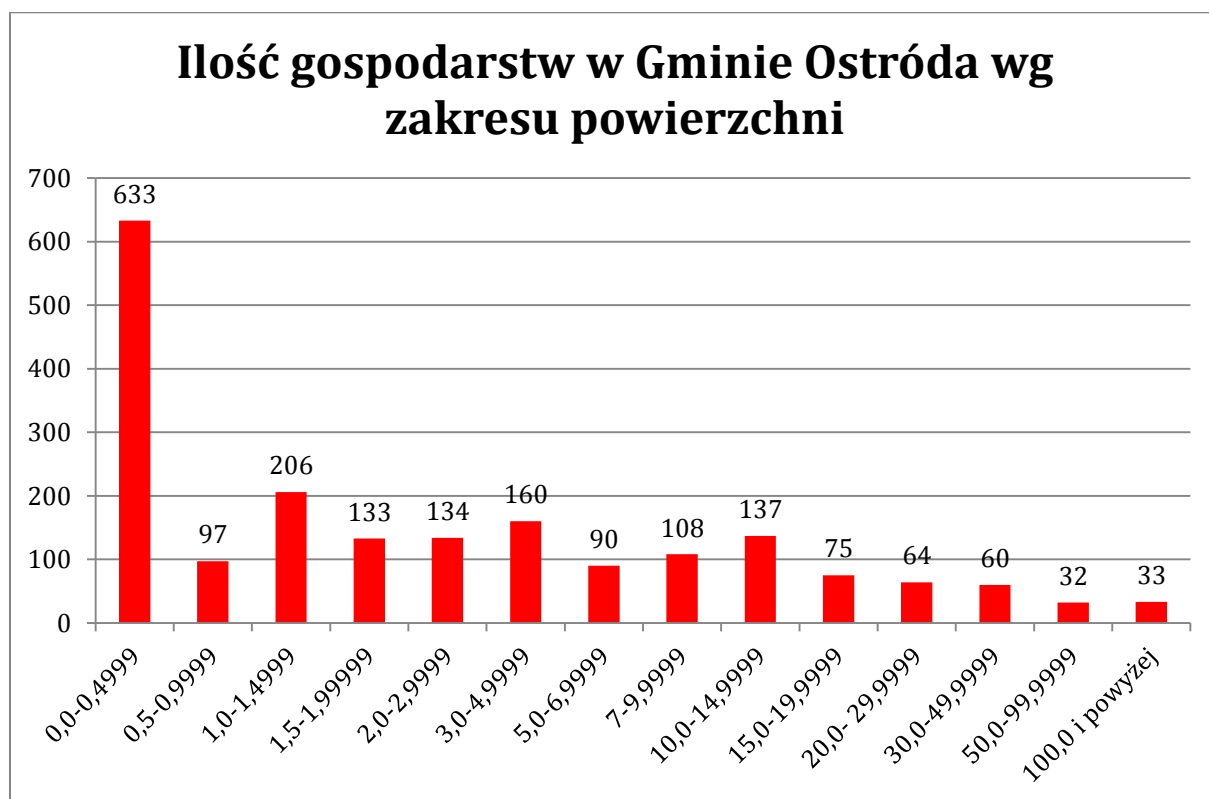
Zgodnie z informacjami z Urzędu Gminy na terenie gminy Ostróda znajduje się łącznie 1962 gospodarstwa. Najwięcej gospodarstw – 633 charakteryzuje się powierzchnią do 0,4999 ha.

TABELA 2 LICZBA GOSPODARSTW WG POWIERZCHNI NA TERENIE GMINY OSTRÓDA

Zakres powierzchni [ha]	Ilość gospodarstw [szt.]
0,0-0,4999	633
0,5-0,9999	97
1,0-1,4999	206
1,5-1,99999	133
2,0-2,9999	134
3,0-4,9999	160
5,0-6,9999	90
7-9,9999	108
10,0-14,9999	137
15,0-19,9999	75
20,0- 29,9999	64
30,0-49,9999	60
50,0-99,9999	32
100,0 i powyżej	33
Razem	1962

Źródło: Urząd Gminy Ostróda

Graficznym obrazem danych zawartych w powyższej tabeli jest wykres poniżej.

WYKRES 1 ILOŚĆ GOSPODARSTW W GMINIE OSTRÓDA WG ZAKRESU POWIERZCHNI

Na terenie gminy Ostróda znajdują się gleby w różnych klasach bonitacyjnych.

Bonitacja gleby (z łac. *bonus* = dobry) - ocena jakości gleb pod względem ich wartości użytkowej, uwzględniająca żyzność gleby, stosunki wodne w glebie, stopień kultury gleby i trudność uprawy w powiązaniu z agroklimatem, rzeźbą terenu oraz niektórymi elementami stosunków gospodarczych. W zależności od przyjętej bonitacji wartość tą wyraża się w klasach lub punktach. Przeprowadza się ją w celu zakładania jednolitej ewidencji gruntów, będącej podstawą określenia wymiaru podatku gruntowego, scalania gruntów oraz racjonalnego ich wykorzystania na cele nierolnicze. Uwzględnia się następujące kryteria:

- budowa profilu (typ i podtyp gleby, rodzaj, gatunek, miąższość poziomu próchnicznego i zawartość próchnicy, odczyn i skład chemiczny, właściwości fizyczne, oglejenie),
- stosunki wilgotnościowe, uwarunkowane położeniem w terenie,
- wysokość nad poziomem morza.

W oparciu o te kryteria gleby zalicza się do odpowiednich klas bonitacyjnych. Uzupełniającymi czynnikami bonitacji są właściwości otoczenia profilu glebowego i warunki uprawy. W polskim systemie bonitacji gleby wyróżnia się 8 klas gleb gruntów ornych: I, II, IIIa, IIIb, IVa, IVb, V, VI i 6 klas gleb użytków zielonych: I, II, III, IV, V, VI. W skali kraju gleby orne bardzo dobre i dobre (I-II)

o powierzchni 3,7%, (IIIa i IIIb) zajmują 18,0%, średniej jakości (IVa i IVb) – 35,2% oraz słabe i bardzo słabe (V i VI) – 37,3% ogólnej powierzchni gruntów ornych, górskie 5%. W ogólnej powierzchni użytków zielonych kraju klasy najłabsze (V i VI) stanowią aż 42,6%.

Poniższy opis dotyczy gleb pod gruntami ornymi.

- Gleby klasy I - *gleby orne najlepsze*. Są to: czarnoziemy, rędziny kredowe, gleby brunatne (tylko te bogate w próchnicę), mady. Są to gleby najbardziej zasobne w składniki pokarmowe, łatwe do uprawy (przewiewne, ciepłe, niezaskorupiające się).
- Gleby klasy II - *gleby orne bardzo dobre*. Mają skład i właściwości podobne jak gleby klasy I, jednak położone są w mniej korzystnych warunkach terenowych, co powoduje, że plony roślin uprawianych na tej klasie gleb, mogą być niższe niż na glebach klasy I.
- Gleby klasy III (a i b) *gleby orne średnio dobre* - Gleby brunatne, gleby bielcowe. W porównaniu do gleb klas I i II, posiadają gorsze właściwości fizyczne i chemiczne. Odznaczają się dużym wahaniami poziomu wody w zależności od opadów atmosferycznych. Na glebach tej klasy można już zaobserwować procesy ich degradacji.
- Gleby klasy IV (a i b) - *gleby orne średnie*. Plony roślin uprawianych na tych glebach są wyraźnie niższe niż na glebach klas wyższych, nawet, gdy utrzymywane są one w dobrej kulturze rolnej. Gleby te są bardzo podatne na wahania poziomu wód gruntowych.
- Gleby klasy V - *gleby orne słabe*. Do tej klasy należą gleby kamieniste lub piaszczyste o niskim poziomie próchnicy. Są ubogie w substancje organiczne. Do tej klasy zaliczmy również gleby orne słabe położone na terenach niezmeliorowanych albo takich, które do melioracji się nie nadają.
- Gleby klasy VI - *gleby orne najłabsze*. W praktyce nadają się tylko do zalesienia. Posiadają bardzo niski poziom próchnicy. Próba uprawy roślin na glebach tej klasy niesie ze sobą duże ryzyko uzyskania bardzo niskich plonów.

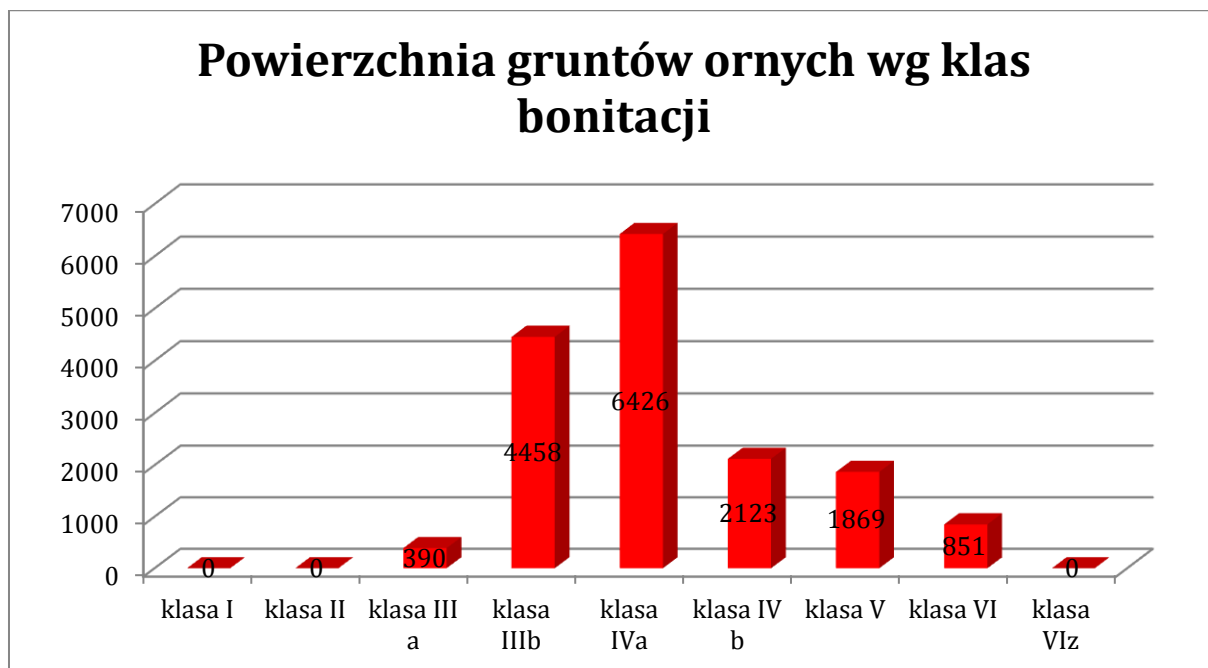
Sytuację pod względem klas bonitacyjnych w gminie Ostróda przedstawia poniższa tabela oraz wykres. Wynika z nich, że na terenie gminy Ostróda przeważają grunty orne klasy IIIb oraz IVa, które stanowią łącznie 67,53 % ogółu gruntów ornych w gminie Ostróda. Na terenie gminy Ostróda nie występują grunty orne w I, II oraz VIz klasach bonitacji.

TABELA 3 POWIERZCHNIA GRUNTÓW ORNYCH W GMINIE OSTRÓDA WG KLAS BONITACJI

Klasa bonitacji	Powierzchnia gruntów ornych [ha]
klasa I	0
klasa II	0

Klasa bonitacji	Powierzchnia gruntów ornych [ha]
klasa III a	390
klasa IIIb	4 458
klasa IVa	6 426
klasa IV b	2 123
klasa V	1 869
klasa VI	851
klasa VIz	0
Razem	16 117

Źródło: Urząd Gminy Ostróda

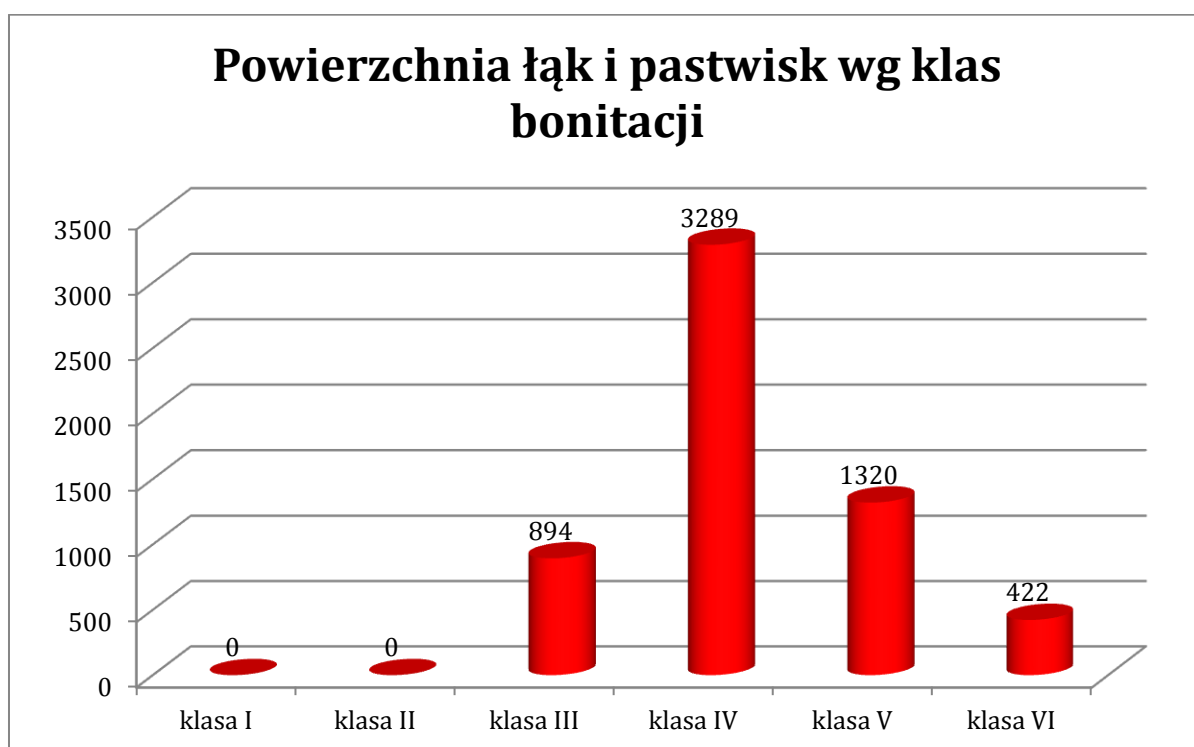
WYKRES 2 POWIERZCHNIA GRUNTÓW ORNYCH WG KLAS BONITACJI [HA]

Łąki i pastwiska na terenie gminy Ostróda zamykają się w czterech na sześć możliwych klas bonitacji, są to klasy III, IV, V i VI, które łącznie dają 100% powierzchni łąk i pastwisk na terenie gminy Ostróda.

TABELA 4 KLASY BONITACJI ŁĄK I PASTWISK NA TERENIE GMINY OSTRÓDA

Klasa bonitacji	Łąki i pastwiska [ha]
klasa I	0
klasa II	0
klasa III	894
klasa IV	3 289
klasa V	1320
klasa VI	422
Razem	5 925

Zródło: Urząd Gminy Ostróda

WYKRES 3 KLASY BONITACJI ŁĄK I PASTWISK NA TERENIE GMINY OSTRÓDA

Zagrożenia dla środowiska związane z rolnictwem

Produkcja rolna w gospodarstwie rolnym odbywa się w oparciu o naturalne zasoby środowiska, na które składają się: gleba, woda, powietrze i krajobraz z jego bioróżnorodnością. Degradacja środowiska naturalnego w wyniku działania zespołu ujemnych zjawisk spowodowanych przez rolnictwo przejawia się, zatem poprzez wpływ na:

1. Jakość gleby:
 - a. Ryzyko erozji wietrznej, wodnej,
 - b. Pogorszenie właściwości fizycznych na skutek uprawy mechanicznej,
 - c. Spadek zawartości próchnicy,
 - d. Ryzyko zakwaszenia i zasolenia,
 - e. Ryzyko skażenia środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi,
2. Jakość wody:
 - a. Zanieczyszczenie N
 - b. Zanieczyszczenie P
3. Jakość powietrza:
 - a. Emisje do atmosfery gazów cieplarnianych,
 - b. Zachowanie bioróżnorodności krajobrazu wiejskiego.

GOSPODARKA LEŚNA

LASY

Lasy spełniają bardzo różnorodne funkcje w sposób naturalny, którymi są:

- 1) funkcje ekologiczne (ochronne) – las kształtuje klimat globalny i lokalny, ma wpływ na skład atmosfery, reguluje obieg wody w przyrodzie, przeciwdziała powodziom, lawinom i osuwiskom, chroni glebę przed erozją i krajobraz przed stepowaniem tworzy warunki do zachowania gatunków i ekosystemów, zachowując różnorodność i złożoność krajobrazu,
- 2) funkcje produkcyjne – polegające na materialnych świadczeniach lasu:
 - a) produkcji drewna z zachowaniem odnawialności,
 - b) produkcji innych użytków głównych: materiał rozmnożeniowy, sadzonki, nawozy organiczne, szczepionki grzybowe
- 3) produkcja użytków ubocznych – pożytki naturalne nieдрzewne: tuszy zwierzyny łownej, grzyby, owoce leśne, zioła, inne części runa leśnego, igliwie, stroisz, żywica, kora, choinki
- 4) funkcje społeczne – które służą kształtowaniu korzystnych warunków zdrowotnych i rekreacyjnych dla społeczeństwa. Poza tym las staje się miejscem pracy dla wielu ludzi. Gospodarka leśna stymuluje także zatrudnienie w innych sektorach gospodarki np. w przemyśle drzewnym, celulozowo – papierniczym, meblarskim, a w mniejszym stopniu w energetycznym.

Lasy mają istotne znaczenie gospodarcze i są kluczowym elementem bezpieczeństwa ekologicznego oraz mają szczególne znaczenie w ochronie środowiska naturalnego.

Lasy spełniają znaczną rolę w likwidowaniu zanieczyszczeń środowiska naturalnego. Absorpcja pyłów wynosi w nich 30-50 % (1 ha buczyn pochłania średnio 70 ton pyłów), a także następuje absorpcja substancji gazowych (np. w olszynach do 85 % azotanów, fluoru i dwutlenku siarki). Ważnym elementem jest tłumienie fal akustycznych (w łęgach na odległość 100 m od źródła dźwięku) wynosi od 70-90%.

Ogólna powierzchnia lasów na terenie gminy na dzień 31.12.2019 r. wynosi 12 717,85 ha. Średnia lesistość gminy w roku 2018 wynosi 31,7%. W porównaniu lesistość województwa warmińsko - mazurskiego w tym samym roku wg GUS wyniosła 31,6 %, a lesistość powiatu ostródzkiego 30,9%. Gmina Ostróda charakteryzuje się, więc większą lesistością niż powiat ostródzki i województwo warmińsko - mazurskie.

Największa część lasów należy do Skarbu Państwa – 91,73%, lasy prywatne natomiast stanowią 8,24% ogółu lasów na terenie gminy Ostróda, sama Gmina Ostróda jest właścicielem 0,03% ogólnej powierzchni lasów.

TABELA 5 STRUKTURA WŁASNOŚCI LASÓW NA TERENIE GMINY OSTRÓDA W ROKU 2018

Powierzchnia lasów ogółem [ha]	12 728,25	100,00%
Powierzchnia lasów będących własnością Skarbu Państwa [ha]	11 675,88	91,73%
Powierzchnia lasów będących własnością gminy [ha]	3,70	0,03%
Powierzchnia lasów prywatnych [ha]	1 048,67	8,24%

Źródło: stat.gov.pl

Lasy prywatne stanowią znacznie mniejszą część areалу leśnego Gminy Ostróda. Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa sprawuje starosta, który gospodarkę leśną prowadzi na podstawie uproszczonego planu urządzenia lasu lub inwentaryzacji stanu lasu. Taki nadzór można zdefiniować, jako zespół oddziaływań organów administracji publicznej (województw i starostów) na osoby fizyczne i prawne posiadające lasy, w celu wykonania ciążących na tych osobach obowiązków wynikających z ustawy o lasach.

Ogólnie można stwierdzić, że przez nadzór uznaje się prawo do sprawowania kontroli nad działalnością, połączone z uprawnieniem do merytorycznego korygowania tych czynności. Przy takim założeniu nadzór nad gospodarką leśną polega na:

- lustracji, kontroli, opiniowaniu, a także doradztwie,
- wydawaniu decyzji administracyjnych,
- kontroli wykonania decyzji.

Zasadniczo wydawanie decyzji administracyjnych i kontrola ich wykonania należą do podstawowych form nadzoru. Służby nadzorujące gospodarkę leśną w lasach niepaństwowych powinny służyć właścicielom lasów doradztwem, zarówno z zakresu prowadzenia gospodarki leśnej, jak również ich praw i obowiązków. Pracowników nadzoru powinna cechować umiejętność prowadzenia negocjacji z właścicielami lasów i przekonywania ich do racjonalnego gospodarowania w posiadanych lasach.

Lasy publiczne gminy Ostróda wchodzą w skład Nadleśnictw: Stare Jabłonki, Olsztynek, Hawa, Miłomłyn, Jagielek.

Nadleśnictwo Stare Jabłonki

Lasy Nadleśnictwa Stare Jabłonki zajmują głównie żyzne siedliska lasu mieszanego świeżego i boru mieszanego świeżego. Warunki glebowe i cechy klimatu sprawiają, że głównym gatunkiem występującym w lasach nadleśnictwa jest sosna znajdująca na tym obszarze bardzo dobre warunki wzrostu i rozwoju, osiągające najlepszą jakość techniczną w VI i starszych klasach wieku. Najbardziej

wartościowe drzewostany sosny taborskiej zajmują żyzne siedliska i rosną w zmieszaniu z innymi gatunkami, najczęściej bukiem, dębem, grabem i świerkiem w drugim piętrze.

Nadleśnictwo Olsztynek

Udział siedlisk w powierzchni leśnej przedstawia się następująco: las świeży 38,13%, las mieszany świeży - 36,55%, bór mieszany świeży 15,58%, pozostałe typy siedliskowe zajmują 9,74 % powierzchni.

Gatunkami budującymi drzewostany na terenie Nadleśnictwa Olsztynek są: sosna pospolita, świerk, modrzew europejski, brzoza brodawkowata, buk zwyczajny, dąb szypułkowy, dąb czerwony, olsza czarna, modrzew europejski, jodła, klon pospolity, klon jawor, jesion wyniosły, grab zwyczajny, lipa drobnolistna, osika, olcha szara. Ponadto stwierdzone zostało występowanie takich gatunków drzewiastych jak: wiąz pospolity, brzoza omszona, sosna wejmutka, daglezja zielona, jarząb pospolity, grochodrzew, wierzba biała, topola biała, topola czarna, kasztanowiec, cis pospolity.

Drzewostany z panującą sosną zajmują 52,17%, z panującym świerkiem 6,8%, z panującą brzozą 13,7%, z panującym bukiem 11,8%, z panującym dębem 9,6%, z panującą olchą 3,5%

Nadleśnictwo Miłomłyn

Na terenie tego nadleśnictwa dominują siedliska lasu mieszanego świeżego - 42%, lasu świeżego 23% i boru mieszanego świeżego 22%. Średni wiek drzewostanu to 70 lat. Udział siedlisk leśnych: 26% - borowe, czyli drzewostany z przewagą gatunków iglastych, najczęściej sosny, 69% - lasowe, czyli drzewostany z przewagą gatunków liściastych, 5% olsy, czyli lasy porastające żyzne bagienne tereny. Udział gatunków lasotwórczych: 71% - sosna, modrzew, 12% buk, 6% olcha, 5% brzoza, 4 % dąb, 1% świerk, 1% inne.

Nadleśnictwo Jagiełek

Na terenie Nadleśnictwa największą powierzchnię zajmują siedliska borowe świeże - blisko 80% powierzchni leśnej. Udział powierzchni zajmowanej przez gatunki iglaste wynosi 94%. W nadleśnictwie dominują drzewostany jednogatunkowe, które zajmują ok. 55% powierzchni. W przeważającej części są to drzewostany sosnowe (ponad 53% pow. leśnej) Drzewostany dwugatunkowe stanowią ok. 26% powierzchni, trzygatunkowe ok. 12%, natomiast czterogatunkowe i więcej gatunkowe ok. 7%. Średni wiek rębności dla sosny wynosi 120-140, dąb, jesion 140 lat, świerk 1000 lat, , brzoza, olcha, lipa 80 lat, osika 50 lat.

Nadleśnictwo Łława

Na terenie nadleśnictwa przeważają siedliska borowe z dominacją sosny. Średni wiek lasów to 64 lata. Udział siedlisk leśnych: ok. 64% - lasowe, czyli drzewostany z przewagą gatunków liściastych, ok. 28% - borowe, czyli drzewostany z przewagą gatunków iglastych, najczęściej sosny i świerku, ok. 78% - olsy i łęgi czyli lasy porastające żyzne, bagienne tereny.

Gmina Ostróda jest jedną z największych gmin województwa Warmińsko-Mazurskiego, malowniczo położona wśród licznych jezior, rzek i kanałów, zatopiona wśród wspaniałych kompleksów leśnych.

Obiekty dziedzictwa kulturowego, które są usytuowane na terenie Gminy Ostróda zadowolą nawet najbardziej wymagających turystów. Usytuowanie gminy wokół miasta Ostródy, które stanowi doskonałą bazę wypoczynkową dla turystów oraz położenie na skrzyżowaniu ważnych szlaków komunikacyjnych w dużej mierze decyduje o atrakcyjności tego terenu.

Wychodząc na przeciw oczekiwaniom mieszkańców i turystów preferujących czynny wypoczynek na terenie Gminy Ostróda wyznaczone zostały cieszące się dużym zainteresowaniem trasy rowerowe. Przebiegają one przez malownicze tereny gminy Ostróda, każda z nich jest inna, a możliwość podziwiania przepięknych krajobrazów z pewnością pozwoli odetchnąć od miejskiego zgiełku. Podróżując rowerem i nie tylko podziwiać można znajdujące się na terenie gminy Ostróda liczne zabytki. Najważniejsze z nich to:

Kościół w Ornowie

Kościół zbudowany w XV wieku. Kościół murowany z użyciem kamieni polnych. Wieża kościoła pochodzi z XIX wieku. Na wieży znajduje się dzwon i nieczynny zegar. Wnętrze kościoła ma charakter salowy. Ołtarz główny pochodzi z 1690 roku. Od czasów reformacji do roku 1945 kościół zajmowali protestanci. Po wojnie został oddany ludności katolickiej.

Kościół w Pietrzwałdzie

Kościół drewniany z XVIII wieku. Z tego okresu zachowały się części tryptyku ołtarza zakupionego w Grotau (podziwiać można zachowane rzeźby). Ołtarz kościoła ma barokowy charakter. We wnętrzu obiektu podziwiać można krucyfiks barokowy ludowy, skarbonę drewnianą okutą datowana na XVIII wiek. Dzwony kościoła pochodzą z 1614 i 1753 roku. W 1844 roku po raz pierwszy Kościół został oszalowany i poddany renowacji. Po II wojnie światowej został przejęty przez napływową ludność katolicką.

Kościół w Glaznotach

Historia kościoła ewangelicko-metodystycznego w Glaznotach sięga roku 1400. Przebudowany w XVIII wieku, a odrestaurowany w 1899 roku obiekt pełnił funkcje sakralne dla mieszkańców Glaznot i okolic do 1980 roku. Po tym czasie ze względu na znikomą liczbę mieszkańców tego wyznania obrzędów kościelnych zaniechano. Kościół salowy, położony na planie prostokąta z kwadratową wieżą od frontu. Z dawnego wyposażenia kościoła pozostał ołtarz z 1860 roku.

² <http://www.gminaostroda.pl>

Kościół w Durągu

Pierwotny kościół został wybudowany jeszcze w XIV wieku. W czasie reformacji został zamieniony na zbór ewangelicki. Obecnie istniejący kościół wzniesiono w 1713 roku przez protestantów. Ołtarz główny został wykonany około roku 1715. Kościelne organy pochodzą z początku XVIII wieku a dzwon z końca XVIII wieku. Po II wojnie światowej kościół został gruntownie odbudowany.

Cmentarz w Zajązkach

Cmentarz ewangelicko-augsburski związany z wsią i majątkiem w Zajązkach. Centralna część cmentarza stanowi kaplica grobowa rodziny właścicieli majątku - Kramerów. Kaplica grobowa wzniesiona z ciosów kamiennych, pokryta dwuspadowym dachem, kryta dachówką ceramiczną holenderską. Cmentarz założony w drugiej połowie XIX wieku. Na cmentarzu warto obejrzeć kilkadziesiąt oryginalnych pomników nagrobnych mieszkańców wsi. Cmentarz jest jednym z nielicznych na terenie naszego regionu zachowanych w tak dobrym stanie, z czytelnym układem przestrzennym i dominującą kaplicą grobową właścicieli majątku oraz układem mogił. Z tego powodu cmentarz posiada duże wartości historyczne.

Kanał Ostródzko - Elbląski

Kanał jest nie tylko najdłuższym, ale i najbardziej interesującym pod względem technicznym, unikatowym w skali światowej kanałowym szlakiem wodnym. Na trasie tego wyjątkowego zabytku sztuki hydrotechnicznej wybudowano 4 śluzy oraz 5 pochylni. Pochylnie niwelują różnicę poziomów wody o 99 metrów, a statki poruszają się po nich na specjalnych wózkach. Regularne rejsy po kanale trwają od początku maja do końca września każdego roku.

Opis tras rowerowych zaczerpnięto ze strony www.powiat.ostroda.pl.

Szlak rowerowy żółty: Ostróda - Lichtajny - Brzydowo - Ornowo - Kajkowo - Ostróda

Długość szlaku: 22km

Szlak krótki nadający się do wycieczek z dziećmi, choć są miejsca, gdzie ze względu na strome podjazdy niektórzy będą musieli prowadzić rower – dzięki temu jednak będzie można dłużej podziwiać okolicę. Rozpoczyna się i kończy w centrum starszej części miasta - na placu 1000-lecia. Na końcu jeziora Sajmino zaczyna się stromym podjazdem na dawny nasyp kolejowy trasy Ostróda-Olsztynek, dojedziemy nim aż do Lichtajna. Na rozdrożu przy kapliczce przed Kraplewem, na zalesionym wzgórzu znajduje się stary cmentarz ewangelicki. Do tego też miejsca żółty szlak może posłużyć, jako droga dojazdowa do szlaku zielonego, którym możemy wrócić do Ostródy przez Szyldak i Stare Jabłonki lub do szlaku czerwonego, który zawiedzie nas na Dylewską Górę. Na końcu zwartej zabudowy Brzydowa biegnące od Kapliczki przy Kraplewie trzy szlaki razem rozchodzą się i tu również możemy zmienić szlak. Jadąc dalej zielonym dojedziemy do Ostródy przez Samborowo i Liwę, czerwony zaś doprowadzi nas od drugiej strony na Dylewską Górę. W Ornowie szlak prowadzi

obok średniowiecznego kościoła, przy którym, według legendy, ukryte jest wejście do podziemnego tunelu prowadzącego aż na Ostródzki zamek. Po ok. 1,5 km na rozdrożu polnych dróg jest doskonały punkt widokowy, pod wieczór widać stąd czerwone światła prawie 360-cio metrowej olsztyńskiej wieży radiowo-telewizyjnej oddalonej stąd o prawie 40 km. Tuż przed Ostródą, gdy widać już zabudowania Kajkowa w odległości ok. 200 m mijamy po lewej stronie, Górę Napoleona (153 m n.p.m.), z której to podobno Bonaparte podziwiał panoramę Ostródy.

Szlak rowerowy czerwony Brzydowo - Kraplewo - Dziadyk - Ryn - Bednarki - Miejska Wola - Dylewska Góra - Wysoka Wieś - Pietrzwałd - Rudno - Brzydowo

Długość szlaku: 29 km.

Szlak jest pętlą, którą można rozpocząć w Brzydowie lub w każdym innym dowolnym miejscu, ponieważ po przejechaniu całej i tak wracamy do miejsca startu. Na odcinku od początku wsi Brzydowo do kapliczki przed Kraplewem szlak biegnie wspólnie ze szlakiem żółtym, który w obie strony doprowadzi nas 11 kilometrowym odcinkiem do Ostródy oraz zielonym, który również w obie strony prowadzi do Ostródy, jednakże dużo dłuższą drogą. Szlak jest szczególnie widokowy, choć ma krótkie odcinki leśne. Trzeba się jednak liczyć z większym wysiłkiem, ponieważ różnica poziomów pomiędzy jego najniższym i najwyższym punktem wynosi prawie 200 m. Pocieszające jest jednak to, że wracamy na tę samą wysokość, więc tyle, co pokonamy na podjazdach będziemy mogli zjechać w dół. W Kraplewie warto obejrzeć ciekawej konstrukcji kościół ewangelicki. W Miejskiej Woli na chwilę dołącza do naszej trasy niebieski szlak, którym w obydwie strony dojedziemy do Gierzwałdu, a stamtąd już niedaleko do Pola Bitwy Grunwaldzkiej. Jadąc wąskim asfaltem przez las przypominający momentami bieszczadzką bukowinę docieramy w okolice Jeziora Francuskiego i tu po minięciu skrzyżowania z niebieskim szlakiem pieszym wjeżdżamy w leśną drogę prowadzącą wraz ze ścieżką dydaktyczną na sam szczyt Dylewskiej Góry. Faktycznie przejeżdżamy tu obok najwyższego miejsca w naszym regionie, znajdującego się na wysokości 312 m n.p.m. W Wysokiej Wsi na rozdrożu dochodzi z lewej i kończy się szlak żółty, prowadzący od Pola Bitwy Grunwaldzkiej. W Pietrzwałdzie najciekawszym zabytkiem jest mały drewniany kościółek pw. św. Piotra w Okowach. Za Pietrzwałdem, mijamy po drodze kilka punktów widokowych, z których rozciągają się bardzo malownicze widoki. Dla osób o słabszej kondycji proponuję przejechać tą trasę w odwrotną stronę, wtedy najostrzejszy podjazd można podprowadzić a z powrotem cieszyć się długimi łagodnymi zjazdami.

Szlak rowerowy zielony Ostróda - Lubajny - Stare Jabłonki - Szyldak - Kraplewo - Brzydowo - Smykowo - Turznica - Samborowo - Rogowo - Liwa - Ostróda

Bardzo długi szlak, przeznaczony raczej do zdobywania na dwie wycieczki. Można przejechać połowę i od Kraplewa lub Brzydowa wrócić asfaltem do Ostródy a drugiego dnia zacząć w tym samym miejscu

i przejechać druga część. Inne sposoby można oprzeć na przewiezieniu roweru pociągiem do Starych Jabłonek lub Samborowa. Gdy przed Starymi Jabłonkami pojawi się po prawej jezioro Szelańg Mały, zbrocze po lewej to sztucznie usypany nasyp linii kolejowej Toruń-Olsztyn. W miejscu gdzie droga prowadzi tuż przy brzegu było kiedyś jezioro, nasyp kolejowy przedzielił je na dwie części zwane od tej pory Szelańg mały i Szelańg Wielki. Tuż przed stromym podjazdem warto się zatrzymać i zejść do zabytkowego tunelu o imponującej długości ponad 50 m. Kanał, dla którego wybudowany tunel jest ostatnim odcinkiem kanału Ostróda-Elbląg, który łączy obie części przedzielonego niegdyś jeziora. W Starych Jabłonkach po prawej stronie mijamy „Hotel Anders” położony nad brzegiem jeziora a na końcu wsi pole biwakowe. W lesie za Starymi Jabłonkami docieramy do dużej polany zwanej łąkami Gąsiorowskimi z charakterystyczną wyspą na środku. Było tu kiedyś jezioro, ale bobry budujące na rowach melioracyjnych tamy usilnie starają się je odtworzyć. Za kolonią Ostrowin ponownie szlak prowadzi leśnymi duktami. Zjeżdżamy w dół i po lewej mijamy śródleśne jeziorko Obst z górującym nad nim wzniesieniem - Górą Obst. Po prawej wyłania się pradolina Drwęcy. Za mostkiem na Drwęcy stromy podjazd a skręcając w pierwszą na górze drogę w prawo po ok. 200 m znajdziemy wieżę widokową, z której widok z pewnością zapiera dech w piersiach. W Szyltaku ostrożnie przekraczamy ruchliwą trasę międzynarodową E-7. Za mostkiem na rzeczce Grabiczek, w połowie podjazdu po lewej stronie niedaleko szosy można odnaleźć duży głąz narzutowy, który jest pomnikiem przyrody. Patrząc od kamienia za rzeczką Dylewką, na okazałym wzgórzu, znajdują się pozostałości grodziska staropruskiego. W Kraplewie dochodzi z lewej strony szlak czerwony prowadzący z Dylewskiej Góry, a za wsią na rozdrożu przy kapliczce dochodzi z prawej szlak żółty prowadzący z Ostródy. Odtąd przez ok. 2 km wszystkie trzy szlaki biegną wspólnie. Na końcu Brzydowa odchodzi w lewo czerwony szlak prowadzący przez Pietrzwałd na Dylewską Górę i w prawo szlak żółty prowadzący przez Ornowo do Ostródy. Za Nastajkami szlak skręca w lewo w mało używaną polną drogę w kierunku Turznicy, w sezonie może ona być trudno przejezdna z powodu wysokich traw. Jadąc taką dziczą wśród pól ma się wrażenie odkrywania na nowo zapomnianych dawnych traktów. Za Turznicą szlak prowadzi nasypem nieczynnej linii kolejowej Samborowo-Działdowo. Jest to jednocześnie odcinek wspólny ze szlakiem pieszym prowadzącym z Samborowa przez Pola Bitwy Grunwaldzkiej do Waplewa. Za Samborowem i mostem na Drwęcy szlak prowadzi kilkaset metrów ruchliwą drogą krajową nr 16. W centrum wsi Liwa jest pomnik poświęcony poległym w I Wojnie Światowej. Po przekroczeniu mostu na Kanale Ostróda-Elbląg dłuższy odcinek prowadzi przez las. Po kilku kilometrach docieramy do jeziora Czarnego, które jest rezerwatem utworzonym dla ochrony szeregu rzadkich roślin takich jak poryblin jeziorny, grzybień biały, grązel drobny i mech wodny. Można tu odpocząć, bo jeziorko stwarza wyjątkowo urokliwy klimat. Jadąc obok nasypu nieczynnej linii kolejowej Ostróda-Morańg docieramy do grobli

rozdzielającej dwie odnogi jeziora Drwęckiego i kładką przy tzw. Żelaznym Moście kolejowym przejeżdżamy przez jezioro Drwęckie w kierunku stacji kolejowej. Grobla i most oddzielają całą długą zachodnią część jeziora od dwóch pozostałych – w kierunku Ostródy i w kierunku Piławek. Przed mostem napotykamy na znaki niebieskiego szlaku pieszego prowadzącego od stacji w Ostródzie do Piławek zachodnim brzegiem jeziora. Szlak ten ma łącznie 43 km drogi utwardzonej (długość tras położonych przy drogach publicznych). Poniżej wykaz poszczególnych utwardzonych odcinków:

1. Ostróda - Lubajny: 5, 3 km
2. Lubajny - Stare Jabłonki: 5, 4 km
3. Stare Jabłonki - Szyldak: 3 km
4. Szyldak - Kraplewo: 3, 75 km
5. Kraplewo - Brzydowo: 3,1 km
6. Brzydowo - Smykowo: 3 km
7. Smykowo - Turznica: 5 km
8. Turznica - Samborowo: 4,75 km
9. Samborowo - Rogowo: 4,35 km
10. Rogowo - Liwa: 4 km
11. Liwa - Ostróda: 1,35 km

PRZEMYSŁ

Na terenie Gminy Ostróda brak jest dużych zakładów przemysłowych, które stwarzałyby nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska, albo też zakładów, których awaria w pracy byłaby powodem katastrofy ekologicznej. Zagrożenie dla środowiska, rozumiane, jako uciążliwe lub oddziaływanie w skali mniejszej /lokalnej/, wywierające wpływ na środowisko, stanowią:

1. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Ostróda Sp. z o.o.
2. Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych RUDNO Sp. z o.o. w Rudnie
3. Zakład Produkcyjno-Doświadczalny „Bałcyny” Spółka z o.o.
4. OSI FOOD SOLUTIONS
5. Polskie Mięso i Wędliny Łukosz sp. z o. o. Ubojnia Drobiu
6. Model Art Sp. z o.o.
7. Animex Foods sp. z o. o. Oddział w Morlinach
8. PHP Nike Sp. z o.o. Producent kostki brukowej
9. PPH Kaszub, Zakład nr 4. SAMBOROWO
10. PUH Chemirol Sp. z o.o. Elewator Samborowo
11. Tartak CASTOR
12. PHU Perkoz Sp. z o.o. - oddział Lichtajny k. Ostródy
13. Bio-Agro Produkt Sp.j.
14. Indykpol S.A. - Klonowo
15. Pal-Plast Palety&Plastik
16. Kopalnia Kruszywa Naturalnego Glaznoty

TABELA 6 PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WG REJESTRU REGON STAN NA ROK 2019

Lp.	Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD		Liczba jednostek gospodarczych
			Rok 2019
1.	Sekcja A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	90
2.	Sekcja B	Górnictwo i wydobywanie	0
3.	Sekcja C	Przetwórstwo przemysłowe	150
4.	Sekcja D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	3

Lp.	Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD		Liczba jednostek gospodarczych
			Rok 2019
5.	Sekcja E	Dostawa wody; gospodarowanie ciekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	6
6.	Sekcja F	Budownictwo	227
7.	Sekcja G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	193
8.	Sekcja H	Transport i gospodarka magazynowa	75
9.	Sekcja I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	46
10.	Sekcja J	Informacja i komunikacja	13
11.	Sekcja K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	32
12.	Sekcja L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	57
13.	Sekcja M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	97
14.	Sekcja N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	54
15.	Sekcja O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	13
16.	Sekcja P	Edukacja	36
17.	Sekcja Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	60
18.	Sekcja R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	32
19.	Sekcja S i T	Pozostała działalność usługowa Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	110

Lp.	Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD		Liczba jednostek gospodarczych
			Rok 2019
20.	Sekcja U	Organizacje i zespoły eksterytorialne	0

Źródło: www.stat.gov.pl

RYNEK PRACY

Według danych GUS z roku 2018 na terenie Gminy Ostróda liczba pracujących to 4 395 osób, 60% to kobiety. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych wynosi 538 osób. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym to 5,2 % w tym 7,0 % to kobiety.

ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

TABELA 7 ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII NA TERENIE GMINY OSTRÓDA

Lp.	Typ instalacji	Ilość instalacji	Moc[MW]
1	np. elektrownia wiatrowa	-	-
2	np. wykorzystująca promieniowanie słoneczne	6 – instalacje na budynkach użyteczności publicznej	0,092
3	np. wykorzystująca energię geotermalną	-	-

Źródło: Urząd Gminy Ostróda

Na terenie Gminy Ostróda planowana jest również budowa biogazowni w miejscowości Ryńskie przez firmę prywatną.

TABELA 8 WARTOŚĆ WSKAŹNIKÓW MONITORINGU

Lp.	Wskaźniki	Jednostka	Źródło danych	Wartość w roku 2017	Wartość w roku, w którym dostępne były najnowsze dane
1.	Ilość budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji	Szt.	Gmina	0	8
2.	Ilość budynków mieszkalnych komunalnych poddanych termomodernizacji	Szt.	Gmina	0	21
3.	Długość przebudowanych dróg	km	Gmina	0	7330 mb
4.	Długość nowowybudowanych ścieżek rowerowych	km	Gmina	0	1,6 km
5.	Wskaźnik zwodociągowania	%	GUS	96,2	2018 96,3
6.	Wskaźnik skanalizowania	%	GUS	63	2018 64,5
7.	Wskaźnik zgazyfikowania	%	GUS	15,3	2018 15,00

Lp.	Wskaźniki	Jednostka	Źródło danych	Wartość w roku 2017	Wartość w roku, w którym dostępne były najnowsze dane
8.	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności	%	GUS	71,41	2019 83,22
9.	Wskaźnik lesistości	%	GUS	31,7	2018 31,7
10.	Powierzchnia terenów objętych ochroną prawną	ha	GUS	30 190,09	25 903,99
11.	Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca	m ³	GUS	26,8	2019 29,6
12.	Ilość zebranych zmieszanych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca	kg	GUS	227,2	2019 225,7
13.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: BZT5 ChZT Zawiesina ogólna	kg/rok	GUS	25 518 231 599 47 067	2019 16 803 173 141 22 394

Lp.	Wskaźniki	Jednostka	Źródło danych	Wartość w roku 2017	Wartość w roku, w którym dostępne były najnowsze dane
	Azot ogólny			90 408	4 9029
	Fosfor ogólny			4350	2 806
14.	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych: Emisja zanieczyszczeń pyłowych Emisja zanieczyszczeń gazowych	t/r. t/r.	GUS	2018 r 4 12 684	2019 5 13 752
15.	Stan JCW	Zły/ dobry	WIOŚ	Dostępne dane rok 2018 Drwęca od początku do końca jeziora Drwęckiego bez Kanału	2019 Drwęca do jeziora Drwęckiego z jeziora Ostrowin Zły stan wód Drwęca od początku do końca jeziora Drwęckiego bez Kanału

Lp.	Wskaźniki	Jednostka	Źródło danych	Wartość w roku 2017	Wartość w roku, w którym dostępne były najnowsze dane
				Ostródzkiego i Elbląskiego Zły stan wód	Ostródzkiego i Elbląskiego Zły stan wód
16.	Wskaźniki poziomu dźwięku na monitorowanych obszarach: LAeqD LAeqN Przekroczenie norm hałasu na monitorowanych obszarach	dB tak/nie	WIOŚ	Brak punktu monitoringowego na terenie Gminy Ostróda	Brak punktu monitoringowego na terenie Gminy Ostróda
17.	Średnie natężenie pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie województwa warmińsko-mazurskiego Przekroczenie norm pola	v/m tak/nie	WIOŚ	2017 0,39	2018 0,3 dla terenów wiejskich

Lp.	Wskaźniki	Jednostka	Źródło danych	Wartość w roku 2017	Wartość w roku, w którym dostępne były najnowsze dane
	elektromagnetycznego na monitorowanych obszarach			nie	nie
18.	Stan wód podziemnych	<p>Stan JCWPd</p> <p>Stan dobry-dostateczna wiarygodność oceny</p> <p>Stan dobry-niska wiarygodność oceny</p> <p>Stan słaby-dostateczna wiarygodność oceny</p> <p>Stan słaby-niska wiarygodność oceny</p>	<p>GIOŚ</p> <p>http://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2016.html</p>	<p>W roku 2017 wody podziemne na terenie JCWPd 39 nie były badane</p> <p>Dane pochodzą z roku 2016</p> <p>Stan słaby JCWPD nr 39 dostateczna wiarygodność oceny</p>	<p>Najnowsze wyniki pochodzą z roku 2019 i przedstawione są na Mapie nr 5 niniejszego Programu w postaci klas wody w poszczególnych punktach monitoringowych</p>

OCENA STANU ŚRODOWISKA

OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

Na poziom stężeń zanieczyszczeń w powietrzu mają wpływ wielkość napływowej i lokalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza, warunki klimatyczne i topografia terenu. Głównymi źródłami zanieczyszczeń do atmosfery na terenie Gminy Ostróda są rozproszone źródła emisji z sektora komunalno – bytowego, a także zanieczyszczenia komunikacyjne związane z ruchem pojazdów na drogach występujących na terenie Gminy Ostróda. Substancjami zanieczyszczającymi, mającymi największy udział w emisji zanieczyszczeń, pochodzącymi z procesów spalania energetycznego są: tlenki azotu (NO-NO₂), dwutlenek siarki (SO₂), tlenek węgla, (CO) i pyły. Od środków transportu największy udział w emisji mają: tlenek węgla, (CO), tlenki azotu (NO-NO₂) i benzen (C₆H₆).

Na terenie województwa warmińsko -mazurskiego wydzielono 3 strefy, dla których dokonuje się oceny jakości powietrza: miasto Olsztyn, miasto Elbląg i strefę warmińsko-mazurską. Gmina Ostróda jest zaliczany do strefy warmińsko – mazurskiej.

TABELA 9 KLASYFIKACJA STREFY WARMIŃSKO - MAZURSKIEJ Z UWZGLĘDNIENIEM KRYTERIÓW OKREŚLONYCH W CELU OCHRONY ZDROWIA DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA ZA ROK 2019

Lp.	Nazwa zanieczyszczenia	Klasa strefy
1.	Dwutlenek azotu NO ₂	A
2.	Dwutlenek siarki SO ₂	A
3.	Tlenek węgla CO	A
4.	Benzen C ₆ H ₆	A
5.	Pył PM10	A
6.	Pył PM2,5	A
7.	Benzo(a)piren BaP	C
8.	Arsen As	A
9.	Kadm Cd	A
10.	Nikiel Ni	A
11.	Ołów Pb	A
12.	Ozon O ₃	A D2

Źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Warmińsko-Mazurskim, raport wojewódzki za rok 2019, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska

Oznaczenie klas przyjęto wg instrukcji GIOŚ:

- **A** – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych,
- **A1** – oznaczenie strefy pod kątem pyłu zawieszonego PM_{2,5}, w przypadku osiągnięcia poziomu określonego dla fazy II tj. 20 µg/m³,
- **C1** – oznaczenie strefy pod kątem pyłu zawieszonego PM_{2,5} w przypadku braku osiągnięcia poziomu określonego dla fazy II tj. 20 µg/m³,
- **C** – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe,
- **D1** – jeżeli stężenie zanieczyszczeń ozonem troposferycznym na terenie strefy nie przekracza poziomu celu długoterminowego,
- **D2** – jeżeli stężenie zanieczyszczeń ozonem troposferycznym na terenie strefy przekracza poziom celu długoterminowego.

TABELA 10 KLASYFIKACJA STREFY WARMIŃSKO – MAZURSKIEJ ZE WZGLĘDU NA OCHRONĘ ROŚLIN ROK 2019

Lp.	Nazwa substancji	Klasa strefy
1.	SO ₂	A
2.	NO ₂	A
3.	C ₆ H ₆	A
4.	CO	A
5.	O ₃	A ¹
6.	PM10	A
7.	Pb(PM10)	A
8.	As(PM10)	A
9.	Cd(PM10)	A
10.	Ni(PM10)	A
11.	BaPPM10)	A
12.	PM2,5	A ²

¹ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

² Dla pyłu PM2,5 – poziom dopuszczalny II faza, strefy uzyskały klasę A1

Źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Warmińsko-Mazurskim, raport wojewódzki za rok 2019, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska

Niska emisja, pochodząca głównie z lokalnych kotłowni i gospodarstw indywidualnych stanowi lokalnie poważny problem w szczególności na terenach wiejskich. Źródła niskiej emisji są bardzo rozproszone. Charakteryzują się także sezonowością – wyraźnie wzrastają w sezonie grzewczym zaś w lecie ich znaczenie jest niewielkie.

TABELA 11 PORÓWNANIE EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH NA TERENIE GMINA OSTRÓDA W LATACH 2018-2019

Rodzaj emisji [Mg/r.]	2018r.	2019.
Emisja zanieczyszczeń pyłowych	4	5
Emisja zanieczyszczeń gazowych	12 684	13 752

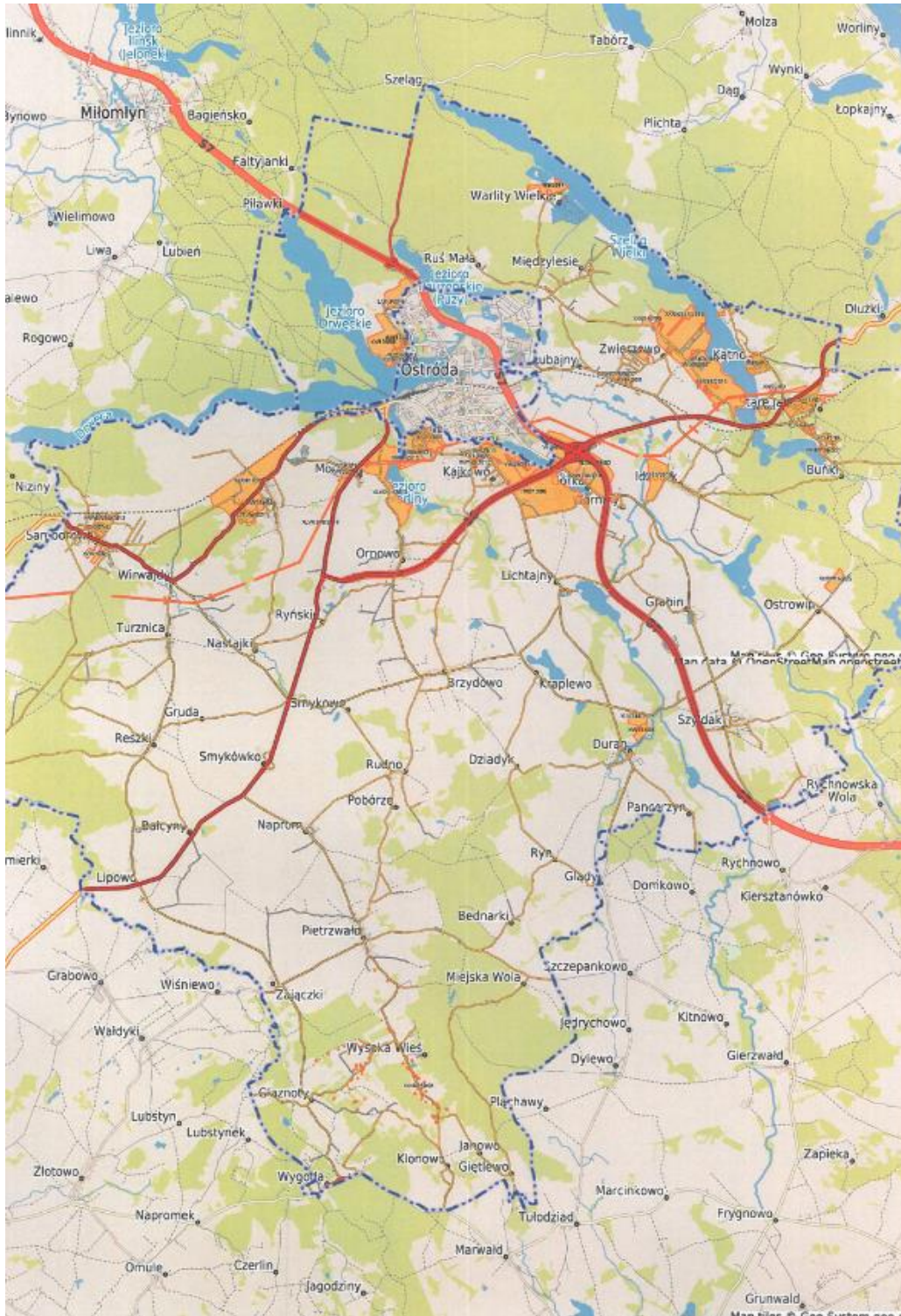
Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica>

Porównując dane z lat 2019 i 2018 zauważamy wzrost emisji zanieczyszczeń pyłowych oraz wzrost emisji zanieczyszczeń gazowych.

ZAGROŻENIA HAŁASEM

Największe zagrożenie środowiska hałasem powoduje zazwyczaj przemysł i komunikacja. Pewne lokalne uciążliwości w tym zakresie mogą wynikać z funkcjonowania istniejących zakładów przemysłowych oraz usługowych. W takich przypadkach należy przestrzegać zasady, iż hałas i wibracje przekraczające dopuszczalne granice natężenia nie mogą sięgać poza obręb działki, na której są wytwarzane.

Hałas komunikacyjny - wraz ze wzrostem natężenia ruchu obserwuje się coroczny przyrost poziomów hałasu komunikacyjnego. W celu ograniczenia uciążliwości wynikających z nadmiernego hałasu komunikacyjnego należy dążyć min., utrzymania dobrej nawierzchni dróg i ulic, dobrej organizacji ruchu itp. Źródła hałasu komunikacyjnego na terenie Gminy Ostróda są związane przede wszystkim z eksploatacją systemu dróg kołowych. Na terenie gminy Ostróda nie dokonywano w roku 2018 pomiaru hałasu. W większości przypadków jest on związany z komunikacją i transportem, stąd poniżej przedstawiono mapę układu komunikacyjnego na terenie gminy Ostróda.

MAPA 2 UKŁAD KOMUNIKACYJNY W GMINIE OSTRÓDA

Źródło: Ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Ostróda

Stan dróg jest średni, władze gminy systematycznie pozyskują środki na budowę i modernizację dróg. Problemem jest także jakość dróg powiatowych i wojewódzkich. Na terenie gminy występują obszary

zagrożone hałasem komunikacyjnym w obrębie miejscowości Smykówko, Bałcyny, Lipowo – teren drogi nr 15, Tyrowo, Wirwajdy, Samborowo – teren drogi nr 16.

W harmonogramie Programu zaplanowano przebudowy nawierzchni dróg gminnych oraz budowę drogi ekspresowej S – 5 na odcinku Ornowo – Wirwajdy.

Wymienione zagrożenia środowiska mogą stopniowo znacznie pogarszać jakość życia mieszkańców. Transport drogowy jest zagrożeniem dla środowiska przyrodniczego, atmosferycznego i akustycznego. Dodatkowo w następstwie katastrofy drogowej istnieje realne zagrożenie skażenia ludności i środowiska wokół wymienionych tras przewozu. Zagrożenie dla ludności gminy stwarzają również stacje i dystrybutory paliw płynnych.

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Zgodnie z art. 123 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska, oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne od zawsze występowało w środowisku naturalnym. Pochodzi ono z naturalnych źródeł takich jak Słońce, Ziemia, zjawiska atmosferyczne. Dodatkowo w środowisku występują sztuczne pola elektromagnetyczne, które związane są z techniczną działalnością człowieka. Promieniowanie elektromagnetyczne występuje wszędzie, a jego najważniejszymi źródłami są:

- ✓ stacje bazowe telefonii komórkowej,
- ✓ stacje i linie energetyczne,
- ✓ nadajniki radiowe i telewizyjne oraz CB – radio i radiostacje amatorskie,
- ✓ wojskowe i cywilne urządzenia radionawigacji,
- ✓ urządzenia powszechnego użytku: kuchenki mikrofalowe, monitory, aparaty komórkowe itp.

Ciągły rozwój techniki powoduje znaczny wzrost ilości nadajników radiowo – telewizyjnych oraz stacji bazowych telefonii komórkowej. W 2018 roku na terenie województwa warmińsko-mazurskiego przeprowadzono pomiary PEM w 45 punktach w żadnym nie zanotowano przekroczenia normy wynoszącej 7 v/m, najwyższy odnotowany wynik był w Olsztynie i wynosił 1,35 v/m³. Niestety żaden z punktów pomiarowych nie znajduje się na terenie Gminy Ostróda, najbliższy znajduje się w mieście Ostróda, a wynik pomiaru pól elektromagnetycznych wynosi tam 0,23 v/m.

³ Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Olsztynie Departament Monitoringu Środowiska, Sprawozdanie z monitoringu pól elektromagnetycznych w województwie warmińsko – mazurskim w 2018 roku

TABELA 12 INFORMACJE NA TEMAT STACJI BAZOWYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERENIE GMINY OSTRÓDA

Lp.	Sieć	Miejscowość	Adres	Technologie	ID Stacji
1.	T-Mobile	Międzylesie	ul. Sosnowa 4 maszt P4 Play	GSM900, LTE1800, LTE2100, LTE2600, LTE800, UMTS2100, UMTS900	33380
2.	Orange	Międzylesie	ul. Sosnowa 4 maszt P4 Play	GSM900, LTE1800, LTE2100, LTE2600, LTE800, UMTS2100, UMTS900	T-33380
3.	Play	Międzylesie	ul. Sosnowa 4 maszt P4 Play	GSM900, LTE1800, LTE2100, LTE2600, LTE800, UMTS2100, UMTS900	OSR0005
4.	Orange	Szyldak	T-mobile	GSM900, LTE1800, UMTS2100, UMTS900	T-39225
5.	T-Mobile	Szyldak	T-mobile	GSM900, LTE1800, UMTS2100, UMTS900	39225
6.	T-Mobile	Szyldak	T-mobile	LTE2100	39225
7.	T-Mobile	Ornowo	Maszt własny	LTE800	32912
8.	Orange	Ornowo	Maszt własny	LTE800	T-32912
9.	Orange	Lipowo	Maszt T-Mobile niedaleko DK15	GSM1800, LTE1800, LTE00, UMTS900	OSR2301
10.	T-Mobile	Lipowo	Maszt T-Mobile niedaleko	GSM1800, GSM900, LTE800,	34912

Lp.	Sieć	Miejscowość	Adres	Technologie	ID Stacji
			DK15	UMTS2100, UMTS900	
11.	Play	Wysoka Wieś	Wieża Emitela-SLR Ostróda/Dylewska Góra	GSM1800, LTE1800, LTE800, UMTS900	OSR0201
12.	Orange	Morliny	Wieża na terenie Zakładu Mięsnego Morliny	GSM900, LTE800, UMTS2100, UMTS900	T-39208
13.	T-Mobile	Morliny	Wieża na terenie Zakładu Mięsnego Morliny	GSM1800, GSM900, LTE800, UMTS2100	39208
14.	Orange	Samborowo	ul. Przemysłowa 7-dach elewatora	UMTS900, GSM900, LTE800, UMTS2100, UMTS900	T-34707
15.	T-Mobile	Samborowo	ul. Przemysłowa 7-dach elewatora	GSM1800, GSM900, LTE800, UMTS2100, UMTS900	34707
16.	T-Mobile	Stare Jabłonki	ul. Tęczowa – maszt Orange	GSM1800, GSM900, UMTS2100, UMTS900	30488
17.	Orange	Stare Jabłonki	ul. Tęczowa – maszt Orange	GSM900,UMTS2100, UMTS900	803
18.	Orange	Wysoka Wieś	ul. Tęczowa – maszt Orange	GSM900, LTE800, UMTS2100, UMTS900	T-34893
19.	T-Mobile	Wysoka Wieś	ul. Tęczowa – maszt Orange	GSM1800, GSM900, LTE800, UMTS2100, UMTS900	34893
20.	Aero 2	Lipowo	Lipowo 6	LTE1800, LTE900	BT44916

Lp.	Sieć	Miejscowość	Adres	Technologie	ID Stacji
21.	Aero 2	Morliny	Wieża na terenie Zakładu Mięsnego Morliny	LTE900	BT44455
22.	Orange	Samborowo	ul. Przemysłowa 7 – dach elewatora	LTE2600	T-34707
23.	Aero 2	Samborowo	ul. Przemysłowa 7 – dach elewatora	LTE1800,LTE900	BT44348
24.	Plus	Lipowo	Lipowo 6 maszt	GSM900, UMTS900	BT44916
25.	Plus	Morliny	Wieża na terenie Zakładu Mięsnego Morliny	GSM900, UMTS900	BT44348
26.	Plus	Samborowo	ul. Przemysłowa 7-dach elewatora	GSM900, UMTS900	BT44917
27.	Plus	Stara Jabłonki	ul. Tęczowa - maszt Orange	GSM900,UMTS900	BT44917
28.	Plus	Szyldak	maszt	GSM900, UMTS900	BT44043
29.	Aero 2	Szyldak	maszt	GSM900, UMTS900	BT44043
30.	Plus	Wysoka Wieś	Wieża Emitela-SLR Ostróda/Dylewska Góra	GSM900, UMTS900	BT44366
31.	Aero 2	Wysoka Wieś	Wieża Emitela-SLR Ostróda/Dylewska Góra	LTE1800, LTE900	BT44366
32.	Plus	Wysoka Wieś	Wysoka Wieś 22-hotel	GSM900, UMTS900	BT44041
33.	Play	Morliny	Morliny 1A - maszt własny	GSM1800, LTE1800, LTE2100,	

Lp.	Sieć	Miejscowość	Adres	Technologie	ID Stacji
				LTE800, UMTS2100, UMTS900	
34.	Play	Szklarnia	Maszt własny	GSM1800, GSM900, LTE1800, LTE2100, LTE800, UMTS2100, UMTS900	OSR1001
35.	NetWorkS!	Stare Jabłonki	Ul. Tęczowa	LTE1800	803
36.	T-Mobile	Wysoka Wieś	Wysoka Wieś 22-hotel	GSM1800, GSM900	3433
37.	T-Mobile	Wysoka Wieś	Wysoka Wieś 22-hotel	GSM900,UMTS2100	34117
38.	NetWorkS!	Wysoka Wieś	Wieża Emitela-SLR Ostróda/Dylewska Góra	LTE1800	34893
39.	Orange	Szyldak	Maszt T-Mobile	LTE800	T-39225
40.	T-Mobile	Samborowo	ul. Przemysłowa 7	LTE2600	34707
41.	T-Mobile	Szyldak	Maszt T-Mobile	LTE800	39225
42.	NetWorkS!	Morliny	Wieża na terenie Zakładu Mięsnego Morliny	LTE1800	39208
43.	NetWorkS!	Samborowo	ul. Przemysłowa 7 dach elewatora	LTE1800	34707

Źródło: <http://beta.btsearch.pl/bts>

GOSPODAROWANIE WODAMI

WODY POWIERZCHNIOWE

Gmina Ostróda leży w zlewni rzeki Drwęca, która jest głównym odbiornikiem wód powierzchniowych. Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt. 4 Ustawy Prawo wodne prawa właścicielskie nad rzekami sprawuje Marszałek Województwa, jako zadania z zakresu administracji rządowej wykonywane przez samorząd województwa.

Zlewnia Drwęcy zbudowana jest głównie z glin zwałowych oraz piasków i żwirów lodowcowych. W obniżeniach terenu występują liczne torfowiska. Na takim podłożu wykształciły się głównie gleby brunatne, bielicowe, a w obniżeniach terenu gleby hydrogeniczne.

Drwęca jest odbiornikiem ścieków z licznych źródeł zanieczyszczeń, z których najważniejsze to:

- oczyszczalnia mechaniczno –biologiczna z możliwością chemicznego strącania fosforu w Tyrowie,
- mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia w Samborowie, odprowadzająca poprzez ciek Samborowo,
- oczyszczalnia mechaniczna – biologiczna z chemicznym strącaniem fosforu w Szyltaku,

TABELA 13 ZESTAWIENIE RZEK I STRUMIENI W GMINIE OSTRÓDA

Lp.	Nazwa rzeki/dł.	Charakterystyka
1.	Kanał „A” 0,5 km.	Kanał odprowadzający wody ze stacji pomp (odwodnienie użytków zielonych wsi Tyrowo i Samborowo) do jez. Drwęckiego.
2.	Kanał „B” – ciek Samborowo 1,8 km	Kanał ulgi dla rzeki Poburzanka we wsi Samborowo, służący jako zabezpieczenie przeciwpowodziowe. Łączy Poburzanę z Drwą, długość cieku na terenie gminy 1,8 km.
3.	Drwęca	Rzeka prawy dopływ Wisły, źródła w okolicach Drwęcka w Czarcim Jarze na wysokości około 192 m n.p.m. (w rejonie Wzgórz Dylewskich). Główna rzeka Pojezierza Iławskiego, jej całkowita długość w obrębie pojezierza wynosi 45 km, długość cieku na terenie gminy 34,1 km. Rzeka stanowi rezerwat.
4.	Dylewka 8, 4 km	Lewy dopływ rzeki Grabiczek, źródła we wsi Dylewo, przepływa przez grunty wsi Szczepankowo, Glądy Ryn i Durąg, długość cieku na terenie gminy 8,4 km. Rzeka wchodzi w skład rezerwatu „Rzeka Drwęca”. Jest

Lp.	Nazwa rzeki/dł.	Charakterystyka
		to rzeka typu górskiego, sprzyjająca tarłu ryb łososiowatych
5.	Gizela 21,5 km	Lewy dopływ rzeki Drwęca, źródła we wsi Glaznoty, dalej przepływa przez grunty wsi. Długość cieką na terenie gminy wynosi 12,4 km. Rzeka wchodzi w skład rezerwatu „Rzeka Drwęca”. Jest to rzeka typu górskiego, sprzyjająca tarłu ryb łososiowatych.
6.	Grabiczek 11,9 km	Lewy dopływ rzeki Drwęca, źródła we wsi Frygnowo, dalej przepływa przez grunty wsi Gierzwałd, Domkowo, Szyldek, Pancierzyn, Durąg, Idzbark. Długość cieką na terenie gminy wynosi 11,1 km. Rzeka wchodzi w skład rezerwatu „Rzeka Drwęca”. Jest to rzeka typu górskiego, sprzyjająca tarłu ryb łososiowatych.
7.	Ornowo –Struga Ornowska 2,8 km	Dopływ jeziora Drwęckiego dalej do rzeki Drwęca. Źródła we wsi Kajkowo dalej płynie przez grunty wsi Lesiak Ostródzki, Ornowo, Morliny i miasto Ostróda. Długość cieką na terenie gminy wynosi 7,1 km.
8.	Poburzanka 19,3 km	Lewy dopływ rzeki Drwęca, źródła we wsi Poborze dalej płynie przez grunty wsi Rudno, Smykowo, Nastajki, Wirwajdy Samborowo. Długość cieką na terenie gminy wynosi 19,3 km. Na rzece pobudowano 4 jazy (budowle piętrzące) jako zabezpieczenie przeciwpowodziowe wsi Samborowo. Jaz wybudowany we wsi Samborowo służy do skierowania nadmiaru wód rzeki do kanału „B”. Jaz usytuowany we wsi Wirwajdy w pobliżu starego młyna wodnego służy obecnie do redukcji spadku. Jaz i jazomost budowle usytuowane na gruntach wsi Nastajki służą jako zbiorniki retencyjne i zmniejszają spadek podłużny rzeki. Rzeka wchodzi w skład rezerwatu rzeki Drwęca. Jest to rzeka typu górskiego sprzyjająca tarłu ryb łososiowatych.

TABELA 14 KLASYFIKACJA RZEK GMINY OSTRÓDA BADANYCH W SYSTEMIE MONITORINGU STAN NA ROK 2019

Nazwa JCW (Jednolitej Części Wód)	Rzeka i pomiarowy punkt kontrolny	Monitoring	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan/Potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan
Drwęca do jeziora Drwęckiego z jeziora Ostrowin	Drwęca – powyżej Jez. Drwęckiego, Ostróda	Diagnostyczny i Operacyjny	5	II <i>(dana z roku 2014)</i>	5 zły stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
Drwęca od początku do końca jez. Drwęckiego bez Kanału Ostródzkiego i Elbląskiego	Drwęca - Samborowo	Diagnostyczny i Operacyjny	3	II	3 umiarkowany	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód

Źródło: <http://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod> Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu - tabela

TABELA 15 CHARAKTERYSTYKA ZASOBÓW WÓD STOJĄCYCH (JEZIORA I STAWY) NA TERENIE GMINY OSTRÓDA

Nazwa zbiornika	Charakterystyka
jez. Buńki Średnie (Gąsioro II)	zarastające jezioro położone w gminie Ostróda na południowy wschód od wsi Staszkowo o powierzchni 11,60 ha, głębokości średniej 6,0 m, pojemności 696,0 tys. m ³ . Jezioro położone w zlewni rzeki Drwęca.
Jez. Cibory (Sędzowskie)	jezioro położone w gminie Ostróda między wsią Lichtajny a Lesiak Ostródzki o powierzchni 7,62 ha, głębokości średniej / maksymalnej 2,0 / 11,0 m, pojemności 152,4 tys. m ³ . Połączone kanałem Ornowskim z jeziorami Morliny, Jakuba i Drwęckim
jez. Czarne Południowe	śródlądowe zarastające jezioro położone w gminie Ostróda na północny zachód od miasta Ostródy pomiędzy kanałem Ostródzko - Elbląskim a linią kolejową do Miłomłyna o powierzchni 9,45 ha, głębokości średniej 2,5 m, pojemności 236,3 tys. m ³ . Rezerwat dla zachowania śródlądowego jeziora dystroficznego. Jezioro położone w zlewni rzeki Drwęca.
jez. Drwęckie	jezioro położone w gminie Ostróda o powierzchni 915,34 ha, głębokości średniej / maksymalnej 5,7 / 22,3 i objętości 50 140 tys. m ³ . Połączone rzeką Drwęcą z rzeką Wisłą. Jezioro wchodzi w skład Systematu jeziora Drwęckiego.
Durąg	stawy rybne „hodowla pstrąga” położone w gminie Ostróda na wschód od wsi Durąg w dolnym biegu rzeki Dylewka.
jez. Durąg (Pancerzyn)	jezioro położone w gminie Ostróda na południowy wschód od wsi Durąg oraz na północ od miejscowości Pancerzyn o powierzchni 4,67 ha, głębokości średniej 2,0 m, pojemności 93,4 tys. m ³ . Połączone rzeką Grabiczek z rzeką Drwęcą oraz jez. Świetlin.
jez. Faltyjanki	śródlądowe jezioro położone w gminie Ostróda na wschód od miejscowości letniskowej Piławki w pobliżu trasy E-77 o powierzchni 26,05 ha, głębokości średniej 0,5 m i objętości 130,3 tys. m ³ . Jezioro położone w zlewni rzeki Drwęca.
jez. Francuskie (Sałk, Żałk)	śródlądowe jezioro położone w gminie Ostróda w obrębie Wzgórz Dylewskich na północny wschód od Wysokiej Wsi o powierzchni 2,52 ha, głębokości średniej 3,0 m, pojemności 75,6 tys. m ³ .

Nazwa zbiornika	Charakterystyka
jez. Gąsiory I	zarastające jezioro położone w gminie Ostróda na południowy wschód od wsi Staszkowo o powierzchni 7,82 ha, głębokości średniej 6,0 m, pojemności 469,2 tys. m ³ . Jezioro położone w zlewni rzeki Drwęca.
jez. Głębokie (Głęboczek)	śródlądne jezioro położone w gminie Ostróda na wschód od wsi Idzbark o powierzchni 5,07 ha, głębokości średniej 6,0 m, pojemności 304,2 tys. m ³ . Jezioro położone w zlewni rzeki Drwęca.
Grabin	Stawy rybne „hodowla ryb karpowatych” położone w gminie Ostróda na zachód od wsi Grabin oraz na południe od jeziora Świetlin w środkowym biegu rzeki Grabczek.
Grabinek	stawy rybne „hodowla pstrąga” położone w gminie Ostróda na zachód od wsi Grabin przy drodze Grabin - Lichtajny w środkowym biegu rzeki Grabczek.
jez. Gugowo	śródlądne jezioro położone w gminie Ostróda na południowy wschód od wsi Ostrowin o powierzchni 66,94 ha, głębokości średniej 6,0 m, pojemności 4016,4 tys. m ³ . Jezioro położone w zlewni rzeki Drwęca.
jez. Jakuba (Smordy)	jezioro położone w gminie Ostróda na południowy zachód od miasta Ostróda przy szosie Ostróda – Lubawa o powierzchni 20,84 ha, głębokości średniej / maksymalnej 2,7 / 6,1 i objętości 611 tys. m ³ . Połączone kanałem Ornowskim z jeziorami: Drwęckie, Ornowskie, Sędzowskie.
jez. Kroplewskie (Kroplewko)	jezioro położone w gminie Ostróda przy wsi Kroplewo o powierzchni 34,77 ha, głębokości średniej 1,3 m, pojemności 452,0 tys. m ³ . Historia jeziora jest bardzo ciekawa, najpierw osuszono je za pomocą stacji pomp i zagospodarowano jako łąki o podłożu gytiowym, obecnie powrócono do pierwotnego charakteru tj. jako jezioro. Wody tego jeziora kryją w sobie fundamenty byłej stacji pomp. Jezioro położone w zlewni rzeki Dylewka.
Lesiak	stawy rybne „hodowla pstrąga” położone w gminie Ostróda przy osadzie Lesiak w górnym biegu kanału Ornowo.
jez. Morliny (Ornowskie)	jezioro położone w gminie Ostróda na północ od wsi Ornowo o powierzchni 63,98 ha, głębokości średniej / maksymalnej 9,1 / 19,0 i objętości 6 029 tys. m ³ . Połączone

Nazwa zbiornika	Charakterystyka
	kanałem Ornowo z jeziorami: Cibora, Jakuba i Drwęckie.
jez. Motylek (Piaskowa Woda)	śródleśne jezioro położone w gminie Ostróda na wschód od wsi Idzbark o powierzchni 3,18 ha, głębokości średniej 1,5 m, pojemności 47,7 tys. m ³ . Jezioro położone w zlewni rzeki Drwęca.
jez. Obst	jezioro położone w gminie Ostróda, w obrębie Stare Jabłonki, o powierzchni 19,42 ha, głębokości średniej 1,5 m, pojemności 290,4 tys. m ³ .
jez. Ostrowin	jezioro położone w gminie Ostróda między wsią Ostrowin a Idzbarkiem o powierzchni 55,9 ha, głębokości średniej / maksymalnej 6,0 / 8,4 m i objętości 1 628,2 tys. m ³ . Jezioro położone w zlewni rzeki Drwęca.
jez. Pauzeńskie	jezioro położone w gminie Ostróda, na wschód od Wałdowa, wzdłuż trasy E 77, połączone kanałami z jeziorami: Drwęckim i Szeląg Wielki. Powierzchnia jeziora wynosi 235,6 ha, głębokość średnia / maksymalna 0,7 / 2,0 i objętość 1 649 tys. m ³ .
jez. Rodat (Rudat, Raudyty)	zarastające jezioro położone na wschód od miasta Ostróda o powierzchni 9,58 ha, głębokości średniej 0,5 i objętości 48 tys. m ³ . Jezioro położone w zlewni rzeki Drwęca.
jez. Sajmino (Kajkowskie, Sement Duży)	jezioro położone przy mieście Ostróda na południowy wschód o powierzchni 29,45 ha, głębokości średniej / maksymalnej 3,8 / 7,8 i objętości 1 115 tys. m ³ . W związku z obniżaniem się powierzchni lustra wody w jeziorze, spowodowanego wykonaniem ujęć wodnych dla miasta Ostróda w jego zlewni. Dzięki zabiegom Urzędu Miejskiego i Urzędu Gminy wybudowano przepusto-zastawkę na wypływie z jeziora Górczyńskiego. Wykonanie tej budowli przyczyniło się do ustabilizowania wody jeziora Sajmino i Górczyńskiego. Jezioro położone w zlewni rzeki Grabczek.
jez. Sement Mały (Górczyńskie, Nakroń, Mokrań)	jezioro położone w gminie Ostróda przy wsi Górki w zachodniej jej części o powierzchni 22,60 ha, głębokości średniej / maksymalnej 2,0 / 3,6 i objętości 418,6 tys. m ³ . W związku z obniżaniem się powierzchni lustra wody w jeziorze Sajmino, spowodowanego wykonaniem ujęć wodnych dla miasta Ostróda w jego zlewni, dzięki zabiegom Urzędu Miejskiego i Urzędu Gminy wybudowano przepusto-zastawkę na

Nazwa zbiornika	Charakterystyka
	wypływie z jeziora Górczyńskiego. Wykonanie tej budowli przyczyniło się do ustabilizowania wody jeziora Sajmino i Górczyńskiego. Jezioro położone w zlewni rzeki Grabczek.
jez. Symsy (Lubajny)	zarastające jeziorko położone w gminie Ostróda na południowy zachód od wsi Lubajny o powierzchni 0,3 ha, głębokości średniej 1,0 m, pojemności 3,0 tys. m ³ . Jezioro położone w zlewni rzeki Drwęca.
jez. Szeląg Mały	jezioro położone w gminie Ostróda na południe od wsi Stare Jabłonki o powierzchni 85,82 ha, głębokości średnie / maksymalnej 6,0 / 15,2 m i objętości 4 780,9 tys. m ³ . Jezioro wchodzi w skład Systematu Jeziora Drwęckiego.
jez. Szeląg Wielki	jezioro położone w gminie Ostróda pomiędzy wsiami Stare Jabłonki, Kątno, Szeląg, Warlity i Zwierzewo o powierzchni 667,95 ha, głębokości średnie / maksymalnej 13,5 / 35,5 m i objętości 81 111,2 tys. m ³ . Jezioro wchodzi w skład Systematu Jeziora Drwęckiego.
jez. Świetlin (Lichtajny, Grabinek)	jezioro położone w gminie Ostróda pomiędzy wsiami Lichtajny i Grabin o powierzchni 52,85 ha, głębokości średniej 3,0 m, pojemności 1585,5 tys. m ³ . Jezioro połączone rzeką Grabczek z jeziorem Durąg oraz rzeką Drwęca.
jez. Teselak (Idzbarskie)	jezioro położone w gminie Ostróda na północ od wsi Idzbark o powierzchni 9,67 ha, głębokości średniej 1,8 m, pojemności 174,0 tys. m ³ . Jezioro położone w zlewni rzeki Drwęca.
Warlity	stawy rybne „hodowla ryb karpowatych” położone w gminie Ostróda na wschód od wsi Warlity przy jeziorze Szeląg Wielki.
jez. Wyżnickie (Rychnowskie Bagno)	jezioro położone w gminie Ostróda na południe od wsi Szyldak przy skrzyżowaniu trasy E-77 z drogą do Wyżnie o powierzchni 5,76 ha, głębokości średniej 1,0 m, pojemności 57,6 tys. m ³ . Jezioro położone w zlewni rzeki Drwęca.
jez. Żabie	śródlądne jezioro położone w gminie Ostróda na południowy wschód od wsi Idzbark o powierzchni 2,27 ha, głębokości średniej 1,5 m, pojemności 34,0 tys. m ³ .

W roku 2018 na terenie Gminy Ostróda zbadano dwa jeziora Gugowo i jezioro Morliny oba miały zły stan wód.

TABELA 16 OCENA STANU JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD JEZIOR W ROKU 2018

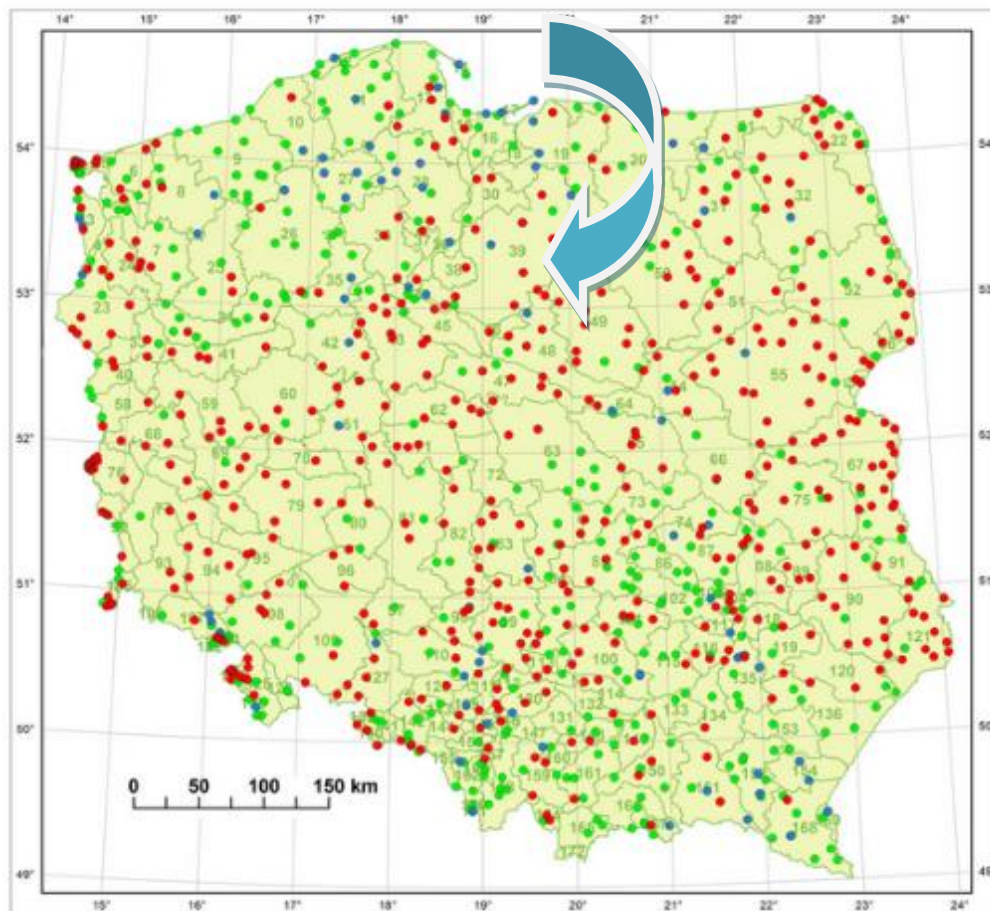
Kod ppk	Nazwa ppk	Kod jcwp	Nazwa jcwp	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego	Klasyfikacja stanu chemicznego	Ocena stanu jcwp
PL01S302_3930	Jez. Gugowo- stan.01	PLLW20087	Gugowo	3	>2	3 Umiarkowany stan ekologiczny	Stan chemiczny poniżej dobrego	Zły stan wód
PL01S302_3931	Jez. Morliny stan.01	PLLW20091	Morliny	3	>2	3 Umiarkowany stan ekologiczny	-	Zły stan wód

Źródło: <http://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod>

Stan środowiskowy wód podziemnych w Polsce przedstawiany jest za pomocą trzech wskaźników jakości chemicznej, stanu zasobów oraz położenia zwierciadła wody:

- **Wskaźnik jakości chemicznej** wód podziemnych ilustruje wyniki oceny stanu chemicznego wód podziemnych wykonanej na podstawie monitoringu chemicznego Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyrażany jest w procentach powierzchni kraju, gdzie jakość wód podziemnych spełnia wymogi kryteriów środowiskowych składu chemicznego, tzn. stan chemiczny wód podziemnych nie przekracza stężeń progowych dobrego stanu wód podziemnych. Wartość wskaźnika jest aktualizowana raz w roku, z rocznym opóźnieniem.
- **Wskaźnik stanu zasobów** wód podziemnych ilustruje wyniki oceny zasobów wód podziemnych wykonanej na podstawie analizy zasobów wód podziemnych dostępnych do zagospodarowania oraz wielkości poboru wód. Wyrażany jest w procentach powierzchni kraju, gdzie nie stwierdzono nadmiernego szczerpania zasobów wód podziemnych; wartość wskaźnika jest aktualizowana raz w roku, z dwuletnim opóźnieniem.
- **Wskaźnik położenia zwierciadła wody podziemnej** ilustruje aktualne jego położenie względem stref stanów wód; informuje, w jakim procencie punktów sieci obserwacyjno – badawczej wód podziemnych, w analizowanym okresie czasu, zwierciadło (lub wydajność źródeł) znajdowało się w strefie stanów (wydajności źródeł) wysokich i średnich; wartość wskaźnika jest aktualizowana raz na kwartał.

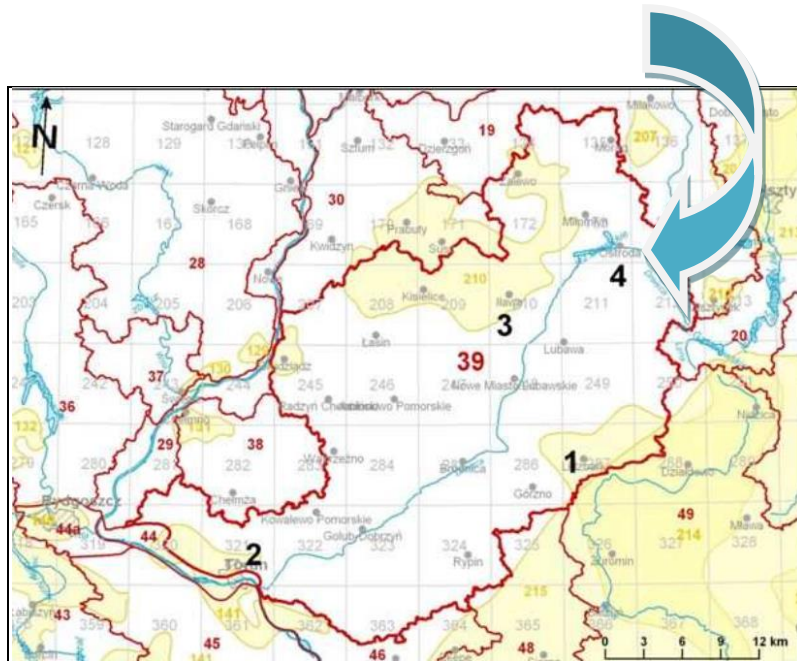
Zgodnie z nowym podziałem na 172 jednolite części wód podziemnych Gmina Ostróda leży w JCWPd nr 39.

- punkty badawcze stacji hydrogeologicznych I i II rzędu
- Strefa stanów niskich
- Strefa stanów średnich
- Strefa stanów wysokich
- jednolite części wód podziemnych (172)

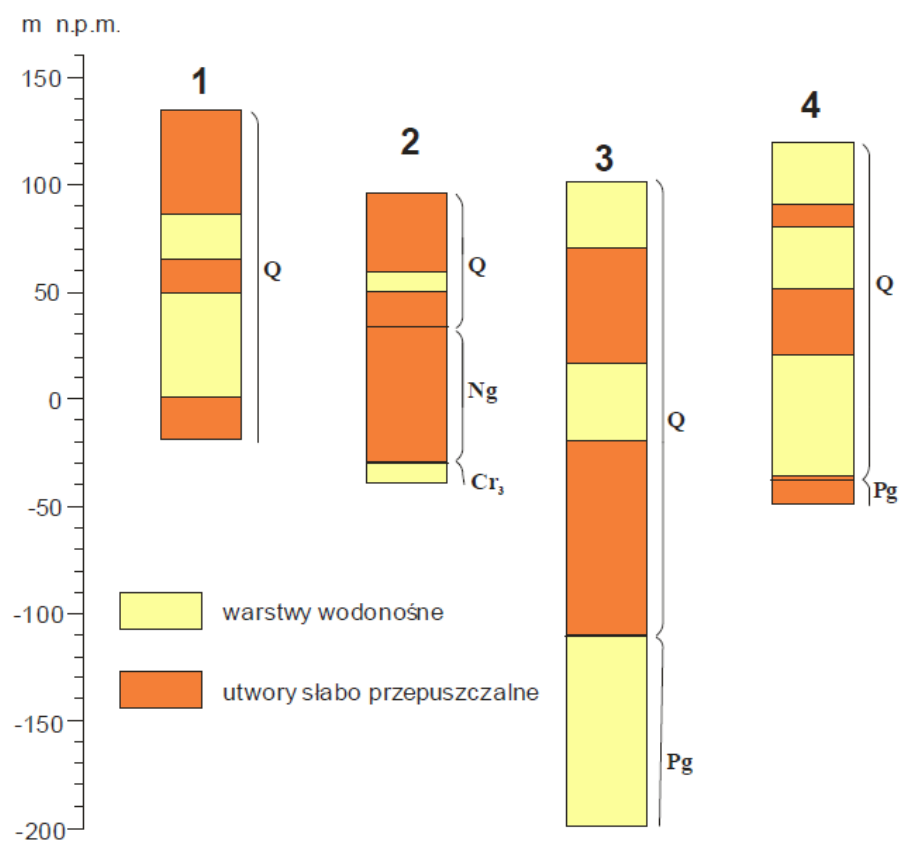
Uwaga: na mapce w stacjach hydrogeologicznych spośród wszystkich otworów stacji pokazano otwór ze wskaźnikiem odpowiadającym warunkom z najniższej strefy

MAPA 3 POŁOŻENIE ŚREDNIEGO POZIOMU WÓD PODZIEMNYCH W III KWARTALE ROKU HYDROLOGICZNEGO 2020 WZGLĘDEM STREF STANÓW

MAPA 4 JEDNOLITA CZĘŚĆ WÓD PODZIEMNYCH NR 39 W RAMACH KTÓREJ POŁOŻONA JEST GMINA OSTRÓDA

Profile:

Q – wody porowe w utworach piaszczystych

Ng – wody porowe w utworach piaszczystych

Pg – wody porowe w utworach piaszczystych

Cr – wody szczelinowe w utworach węglanowych

Zużycie wody na 1 mieszkańca w Gminie Ostróda w roku 2018 wynosiła 30,3 m³a w roku 2019 29,6 m³ spadło, więc o 0,7 m³.

Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć następujących klas, jakości wód podziemnych:

- Klasa I – wody bardzo dobrej, jakości, w których:

- a) wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane wyłącznie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i mieszczą się w zakresie wartości stężeń charakterystycznych dla badanych wód podziemnych (tła hydrogeochemicznego)

- b) wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka

- Klasa II – wody dobrej jakości, w których:

- a) wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych

- b) wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby

- Klasa III – wody zadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka

- Klasa IV – wody niezadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka

- Klasa V – wody złej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych potwierdzają znaczący wpływ działalności człowieka.

MAPA 5 KLASY JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH W PUNKTACH MONITORINGU DIAGNOSTYCZNEGO NA TERENIE JCWPD NR 39 WG DANYCH Z ROKU 2019

Klasy jakości wód podziemnych:

- I
- II
- III
- IV
- V

Źródło: <http://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2019.html>

GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA

Poniższa tabela przedstawia wskaźnik zwodociągowania w Gminie Ostróda oraz długość istniejącej wodociągowej sieci rozdzielczej w latach 2018 i 2019 r. Wynika z niej, że w roku 2019 w porównaniu do roku 2018 wskaźnik zwodociągowania Gminy wzrósł o 0,09 punktu procentowego. Natomiast długość wodociągowej sieci rozdzielczej wzrosła o 4,4 km.

TABELA 17 PODSTAWOWE INFORMACJE O SIECI WODOCIĄGOWEJ NA TERENIE GMINY OSTRÓDA W LATACH 2018 I 2019

Lp.	Wyszczególnienie	j.m.	Stan na dzień	
			31.12.2018 r.	31.12.2019 r.
1.	Wskaźnik zwodociągowania gminy	%	98,98	99,07
2.	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	195,1	199,5

Źródło: Urząd Gminy Ostróda

Ujęcia wodne, z których korzysta Gmina Ostróda to: Wysoka Wieś, Miejska Wola, Ryn, Ornowo, Durąg, Szyldak, Ostrowin, Grabin, Idzbark, Zawady Małe, Lubajny, Tyrowo, Smykówko, Turznica, Samborowo, Pietrzwałd.

TABELA 18 INFORMACJE NA TEMAT OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW NA TERENIE GMINY OSTRÓDA

Lp.	Nazwa /lokalizacja	RLM (liczba)	Przepustowość projektowa m ³ /d	Dociążenie %
1	Oczyszczalnia ścieków w Gierłoż dz. nr 6/21	82	11	45,45
2	Oczyszczalnia ścieków w Grabinie dz. nr 14/77	45	3,17	138,49
3	Oczyszczalnia ścieków w Klonowie dz. nr 149/1	1350	115	68,15
4	Oczyszczalnia ścieków w Samborowie dz. nr 209/10: 209/11	7700	650	51,26
5	Oczyszczalnia ścieków w Szyldaku dz. nr 53/2; 53/3; 54	800	110	55,90
6	Oczyszczalnia ścieków w Bednarce dz. nr 3/45	40	5	31,43

Źródło: Urząd Gminy Ostróda

TABELA 19 INFORMACJE O ZBIORNIKACH BEZODPŁYWOWYCH NA TERENIE GMINY OSTRÓDA
STAN W ROKU 2020

Liczba zbiorników bezodpływowych	Ewidencja zbiorników bezodpływowych	Częstotliwość opróżniania
209	tak	Co najmniej raz na kwartał

Źródło: Urząd Gminy Ostróda

TABELA 20 PODSTAWOWE INFORMACJE NA TEMAT SIECI KANALIZACYJNEJ NA TERENIE
GMINY OSTRÓDA W LATACH 2018 I 2019

Lp.	Wyszczególnienie	j.m.	Stan na dzień	
			31.12.2018 r.	31.12.2019 r.
1.	Wskaźnik skanalizowania gminy	%	82,14	83,22
2.	Długość sieci kanalizacyjnej sanitarnej	km	245,8	260,3
4.	Ścieki odprowadzane do kanalizacji	tys. m ³ /rok	163,01	174,80
5.	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków (w stosunku do ludności ogółem)	%	82,14	83,22
6.	Długość sieci kanalizacji deszczowej	km	11,493	11,979

Źródło: Urząd Gminy Ostróda

ZASOBY GEOLOGICZNE

Zgodnie z Rejestrem Obszarów Górniczych Państwowego Instytutu Geologicznego na terenie gminy Ostróda znajdują się następujące obszary górnicze z których pozyskuje się kruszywa naturalne.

TABELA 21 OBSZARY GÓRNICZE NA TERENIE GMINY OSTRÓDA STAN NA ROK 2020

Lp.	Nazwa przestrzeni	Nr w rejestrze	Status	Położenie	Złoże
1.	Ornowo	XXV/1/32	zniesiony	Ostróda - Kajkowo	Ornowo
2.	Glaznoty	10-14/2/93	aktualny	Glaznoty – dz.62	Glaznoty
3.	Ornowo I	10-14/2/124	zniesiony	Ornowo	Ornowo
4.	Idzbark	10-14/2/101	zniesiony	Idzbark dz.76/1	Idzbark
5.	Kajkowo	10-14/5/464	zniesiony	Idzbark dz.76/1	Idzbark

<http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/index.jsf?conversationContext=2>

Ocena wpływu eksploatacji kopalin na środowisko, w tym działań dla rekultywacji terenów.

W związku z wydobywaniem na terenie powiatu złóż metodą odkrywkową pojawiają się różnego typu problemy, do których możemy zaliczyć między innymi:

- ✓ Przekształcenie rzeźby terenu, a co się z tym wiąże powstawanie wyrobisk oraz zbędnych na danym obszarze mas ziemnych,
- ✓ Oddziaływanie na ekosystemy poprzez usuwanie roślinności oraz epizodycznie niszczenie siedlisk roślinnych,
- ✓ Powstawanie lejów depresyjnych, co wiąże się z obniżeniem poziomu zwierciadła wód podziemnych,
- ✓ Zbyt duże zapylenie w związku z eksploatacją złóż, emisja zanieczyszczeń przez transport przewożący kopaliny
- ✓ Hałas związany z samym wydobywaniem jak i transportem kopalin w zakresie klimatu akustycznego,
- ✓ Do rekultywacji terenów zdegradowanych wydobywaniem niezbędne są duże nakłady finansowe. Czasami jest również potrzebna zmiana przeznaczenia pierwotnego, w innym przypadku natomiast - egzekwowanie przywrócenia do stanu poprzedniego lub też stanu wskazanego w koncesji jako kierunek rekultywacji.

Gleba spełnia następujące funkcje⁴:

- Produkcja biomasy,
- Element filtracji, buforowości i transformacji składników pokarmowych,
- Pomost pomiędzy wodą gruntową, pokrywą roślinną i atmosferą,
- Środowisko biologiczne oraz rezerwa genów,
- Podstawowa baza dla techniki i przemysłu,
- Odbicie historii krajobrazu i jego różnorodności,
- Potężny geochemiczny akumulator przekształconej energii słonecznej.

Najważniejszą wydaje się jednak funkcja produkcyjna. Niezależnie od rozwoju techniki, gleba pozostaje nadal podstawowym warsztatem produkcji zbożowej, drzewnej, owocowo – warzywnej i paszowej. Od właściwości fizycznych, chemicznych, fizykochemicznych i biologicznych gleby zależy wysokość i co najważniejsze, jakość plonów. Gospodarowanie więc zasobami glebowymi w coraz większym stopniu powinno nas zmuszać do uwzględnienia aspektów ekologicznych. Jest to jednak możliwe po dokładnym poznaniu kwasowości i zasobności gleby.

Zakwaszenie w naszych warunkach glebowo – klimatycznych jest powszechnym procesem naturalnym. Oprócz procesów naturalnych zakwaszających glebę, działalność człowieka również przyczynia się do pogłębienia tego niekorzystnego zjawiska. Uprawa roli, a głównie nawożenie mineralne ma istotny wpływ na zwiększenie zakwaszenia. Nawozy azotowe oraz emisja związków siarki i azotu wnoszonych przez opady uznawane są za główne przyczyny antropogenicznego zakwaszenia. Stosowanie nawozów azotowych powoduje zakwaszanie gleb w stopniu tym większym, im dawki azotu są wyższe i im wyższy jest udział formy amonowej w nawozach. Wszystkie nawozy azotowe z wyjątkiem saletrzaku, saletry wapniowej i sodowej lekko alkalizujących glebę, zakwaszają środowisko. Nadmierne zakwaszenie gleb jest podstawowym czynnikiem ich degradacji chemicznej. Przejawem tego procesu jest wzrost koncentracji toksycznego dla roślin glinu i manganu, postępujące zubożenie gleb w magnez oraz towarzyszące tym zmianom zachwianie równowagi jonowej w środowisku glebowym. Gleby zbyt kwaśne posiadają ograniczoną przydatność rolniczą, a ich nawożenie mineralne nie tylko, że jest nieefektywne, lecz czasem nawet szkodliwe. Takie gleby wymagają wapnowania. Na terenie Gminy Ostróda nie znajduje się niestety żaden z punktów monitoringu w ramach programu „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski”.

⁴ *Właściwości i urodzajność gleb podstawą kształtowania relacji rolno – środowiskowych Skłodowski Piotr, Instytut Geodezji i Kartografii, Uczelnia Warszawska im. Marii Skłodowskiej Curie.*

Nowelizacja ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1579) zniósła obowiązek regionalizacji w zakresie konieczności przekazywania bioodpadów, niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania i z procesów mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania, umożliwiając przekazywanie ww. odpadów do instalacji położonych na obszarze całego kraju, przepisy ustawy zniósły również pojęcie „instalacji ponadregionalnych”. Zgodnie z obowiązującymi przepisami regionalne instalacje (RIPOK) nazywane są instalacjami komunalnymi. Odpady z obszaru Gminy Ostróda są przekazywane do Instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i wydzielenia z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub części do odzysku – Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych RUDNO Sp. z o.o. w Rudnie.

Zakład w Rudnie wyposażony jest w⁵:

- halę sortowni o wym. 30x80 m,
- wiatę dwustanowiskową na sprzęt mechaniczny wykorzystywany na składowisku,
- boksy na surowce wtórne,
- kwaterę składowiska,
- myjnię - służę dezynfekcyjne,
- plac pod kompostownię pryzmową,
- plac z odwodnieniem o powierzchni 125 m² na kontenery z odpadami problemowymi,
- plac z odwodnieniem o powierzchni 240 m² do mycia sprzętu obsługującego ZUOK,
- kanalizację sanitarną i deszczową,
- zbiorniki wód drenażowych i odcieków,
- sprzęt technologiczny:
 - rozdrabniarka do gałęzi,
 - waga wraz z systemem rejestracji,
 - myjnia samochodów, pojemników i kontenerów,
 - kontenery otwarte,
 - pojemniki samowyladowcze,
 - kontenery na odpady problemowe,

⁵ http://www.zuokrudno.pl/strona,30,O_Firmie.html#wyposazenie

- środki transportowe i przeładunkowe.

Ciąg technologiczny linii segregacji składa się z następujących elementów:

- stacji nadawczych odpadów komunalnych zmieszanych i zebranych selektywnie,
- kabiny sortowniczej wstępnej,
- sita obrotowego dzielącego odpady na trzy frakcje: poniżej 40mm, 40-180 mm > 180 mm,
- kabiny sortowniczej dla frakcji 40-180 mm,
- kabiny sortowniczej dla frakcji > 180 mm,
- separatora ferromagnetycznego,
- prasy do belowania,
- taśmociągów transportujących odpady.

Odzyskane surowce są kierowane do prasowania i dalej do sprzedaży, a pozostałość nienadająca się do odzysku jest deponowana na składowisku odpadów (balastu).

Odpady wielkogabarytowe trafiające do ZUOK w Rudnie są demontowane na odpowiednio przygotowanym stanowisku zlokalizowanym w hali segregacji odpadów.

Wysortowane odpady problemowe (niebezpieczne) tj. całe zużyte źródła światła, akumulatory, środki chemiczne, itp. są oddzielnie składowane w kontenerach ATKE-7 i przekazywane do unieszkodliwiania w specjalistycznych instalacjach. Odpady zielone będą kompostowane metodą pryzmową na płycie kompostowej.

Na podstawie art. 4 ust. 1, ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity w Dz.U. z 2020 r. poz. 1439 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity w Dz.U z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.), po zasięgnięciu opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostródzie, Rada Gminy Ostróda uchwaliła Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ostróda – (Uchwała Nr XXI/170/2020 Rady Gminy Ostróda z dnia 24 lutego 2020 r. W ramach ww. regulaminu ustalono m.in.:

Wymagania w zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych:

Właściciele nieruchomości obowiązani są do prowadzenia selektywnego zbierania następujących rodzajów odpadów:

1. papier;
2. szkło;
3. metale;
4. tworzywa sztuczne;
5. odpady opakowaniowe wielomateriałowe

6. bioodpady;
7. przeterminowane leki;
8. igły i strzykawki;
9. tekstylia i odzież;
10. chemikalia;
11. zużyte baterie i akumulatory;
12. zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
13. meble i inne odpady wielkogabarytowe;
14. odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne;
15. zużyte opony;
16. popiół z palenisk domowych.

Określa się szczegółowy sposób postępowania z odpadami komunalnymi na terenie nieruchomości ,na której zamieszkują mieszkańcy w zabudowie jednorodzinnej oraz na terenie nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne oraz na terenie nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe - w systemie „u źródła”:

- 1) frakcję odpadów „Papier”, w skład której wchodzi odpady z papieru, w tym tektury, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury, zbiera się w workach lub pojemnikach koloru niebieskiego oznaczonych napisem „Papier”,
- 2) frakcję odpadów „Szkło” ,w skład której wchodzi odpady ze szkła, w tym odpady opakowaniowe ze szkła, zbiera się w workach lub pojemnikach koloru zielonego oznaczonych napisem „Szkło”,
- 3) frakcję odpadów „Metale i tworzywa sztuczne”, w skład których wchodzi odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe tworzyw sztucznych, oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe, zbiera się w workach lub pojemnikach koloru żółtego oznaczonych napisem „Metale i tworzywa sztuczne”,
- 4) frakcję odpadów „Bio”, w skład której wchodzi bioodpady, zbiera się w workach lub pojemnikach koloru brązowego oznaczonych napisem „Bio”,
- 5) frakcję odpadów „Niesegregowane zmieszane odpady komunalne”, w skład których wchodzi pozostałe po segregacji odpady komunalne niebędące odpadami niebezpiecznymi, zbiera się w pojemnikach koloru czarnego oznaczonych napisem „Zmieszane”;
- 6) popiół z palenisk domowych należy gromadzić w niepalnym pojemniku oznaczonym napisem „Popiół”;
- 7) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny gromadzi się luzem w miejscu gromadzenia odpadów;
- 8) meble i inne odpady wielkogabarytowe gromadzi się luzem w miejscu gromadzenia odpadów

Określa się szczegółowy sposób postępowania z odpadami komunalnymi co do nieruchomości zabudowanej budynkami wielolokalowymi w systemie w tzw. „gniazdach”:

- 1) frakcję odpadów „Papier”, w skład której wchodzi odpady z papieru, w tym tektury, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury, zbiera się w pojemnikach koloru niebieskiego oznaczonych napisem „Papier”,
- 2) frakcję odpadów „Szkło”, w skład której wchodzi odpady ze szkła, w tym odpady opakowaniowe ze szkła, zbiera się w pojemnikach koloru zielonego oznaczonych napisem „Szkło”,
- 3) frakcję odpadów „Metale i tworzywa sztuczne”, w skład których wchodzi odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe tworzyw sztucznych, oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe, zbiera się w pojemnikach koloru żółtego oznaczonych napisem „Metale i tworzywa sztuczne”,
- 4) frakcję odpadów „Bio”, w skład, której wchodzi bioodpady, zbiera się w pojemnikach koloru brązowego oznaczonych napisem „Bio”,
- 5) frakcję odpadów „Niesegregowane - zmieszane odpady komunalne”, w skład których wchodzi pozostałe po segregacji odpady komunalne niebędące odpadami niebezpiecznymi, zbiera się w pojemnikach koloru czarnego oznaczonych napisem „Zmieszane”;
- 6) popiół z palenisk domowych należy gromadzić w niepalnym pojemniku oznaczonym napisem „Popiół”;
- 7) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny gromadzi się luzem w miejscu gromadzenia odpadów;
- 8) meble i inne odpady wielkogabarytowe gromadzi się luzem w miejscu gromadzenia odpadów.

Ustala się rodzaje odpadów komunalnych przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych:

- 1) przeterminowane leki;
- 2) chemikalia;
- 3) zużyte baterie i akumulatory;
- 4) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- 5) meble i inne odpady wielkogabarytowe;
- 6) zużyte opony;
- 7) bioodpady;
- 8) odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne;
- 9) papier;
- 10) szkło;
- 11) metale;
- 12) tworzywa sztuczne;

- 13) igły i strzykawki;
- 14) odpady niebezpieczne;
- 15) tekstylia i odzież;
- 16) popiół z palenisk domowych.

Podstawowe dane dotyczące odpadów na terenie Gminy Ostróda za rok 2019 wg GUS to:

- 1) Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca to 260 kg,
- 2) Odpady zebrane w ciągu roku ogółem 4200,88 Mg
- 3) Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku ogółem 3 645,22 Mg
- 4) Odpady zebrane selektywnie 555,66 Mg:
 - a) Papier 14,68 Mg,
 - b) Szkło 99,32 Mg,
 - c) Tworzywa sztuczne 9,50 Mg,
 - d) Tekstylia 1,58 Mg,
 - e) Odpady niebezpieczne 0,01 Mg,
 - f) Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne razem 15,11 Mg,
 - g) Wielkogabarytowe 206,57 Mg,
 - h) Biodegradowalne 43,98 Mg,
 - i) Zmieszane odpady opakowaniowe 144,09 Mg,
 - j) Pozostałe 20,82 Mg.

Zgodnie z Ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, do obowiązków gminy należy utworzenie przynajmniej jednego stacjonarnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK). Ich lokalizacja powinna umożliwiać łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy.

Do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych mieszkańiec może dostarczyć nieodpłatnie:

- ✓ odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji, odpady zielone, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe z prac prowadzonych we własnym zakresie w ilości 1 Mg z jednej nieruchomości na rok, zużyte opony pochodzące z pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony w ilości 8 sztuk na nieruchomość na rok
- ✓ odpady niebezpieczne powstające na nieruchomościach, na których zamieszkują mieszkańcy, w szczególności: resztki farb, lakierów, klejów, żywic, środków do konserwacji i ochrony drewna oraz opakowania po nich, rozpuszczalniki, środki czyszczące, substancje do

wywabiania plam i opakowania po nich, zbiorniki po aerozolach, pozostałości po domowych środkach do dezynfekcji i dezynsekcji, środki ochrony roślin oraz opakowania po nich, lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć, w tym świetlówki, termometry, przełączniki, zużyte kartridże i tonery, przetworzone oleje.

1. PSZOK przyjmuje wyłącznie te odpady wymienione wyżej, które zostały dostarczone do punktu przez ich wytwórców
2. PSZOK może odmówić przyjęcia odpadów, jeżeli ich rodzaj i ilość wskazują na to, że nie powstały one na nieruchomości, na której mieszkają mieszkańcy.

Częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych z terenu nieruchomości oraz terenów przeznaczonych do użytku publicznego zgodnie z Uchwałą Nr XXI/170/2020 Rady Gminy Ostróda z dnia 24 lutego 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ostróda ustala się następującą częstotliwość odbierania odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych, z domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe: 1) bioodpady:

- a) z obszaru nieruchomości zamieszkałych w zabudowie jednorodzinnej, z domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe—raz na dwa tygodnie;
- b) z obszaru nieruchomości, na której znajdują się budynki wielolokalowe - raz w tygodniu;

2) papier:

- a) z obszaru nieruchomości zamieszkałych w zabudowie jednorodzinnej, z domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe raz w miesiącu;
- b) z obszaru nieruchomości, na której znajdują się budynki wielolokalowe – raz na dwa tygodnie;

3) szkło:

- a) z obszaru nieruchomości zamieszkałych w zabudowie jednorodzinnej, z domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe – raz w miesiącu;
- b) z obszaru nieruchomości, na której znajdują się budynki wielolokalowe – raz na dwa tygodnie;

4) tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe i metale:

- a) z obszaru zabudowy jednorodzinnej oraz z domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe—raz na dwa tygodnie;
- b) z obszaru nieruchomości, na której znajdują się budynki wielolokalowe—raz w tygodniu; 5)

niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne:

- a) z obszaru zabudowy jednorodzinnej—raz na dwa tygodnie;
- b) z obszaru nieruchomości, na której znajdują się budynki wielolokalowe—dwa razy w tygodniu;
- c) z domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe—raz na dwa tygodnie;

Metody zapobiegania powstawaniu odpadów komunalnych w życiu codziennym to:

- 1) wybieranie produktów, które nie posiadają zbędnych opakowań;
- 2) używanie toreb wielokrotnego użytku;
- 3) wielokrotne używanie opakowań nadających się do danego celu;
- 4) racjonalne korzystanie z papieru poprzez wykorzystywanie obu stron kartki;
- 5) odmowa przyjęcia nieadresowanej korespondencji oraz ulotek reklamowych;
- 6) tworzenie punktów, miejsc pozwalających na wielokrotne udostępnianie gazet i magazynów czytelnikom;
- 7) kupowanie baterii nadających się do ładowania (tzw. akumulatorki) zamiast baterii jednorazowych;
- 8) unikanie jednorazowych kubków, talerzy, sztućców i ręczników;
- 9) kupno i konsumpcja napojów, pożywienia, środków chemicznych w opakowaniach, które można zwrócić lub ponownie napełnić;
- 10) przekazywanie zużytej odzieży, obuwia i innych przedmiotów niechcianych innym odbiorcom lub sprzedawanie na serwisach aukcyjnych;
- 11) wybieranie produktów trwałych;
- 12) czytanie etykiet na produktach i świadome podejmowanie decyzji konsumenckich.

TABELA 22 SKŁADOWISKA NA TERENIE GMINY OSTRÓDA

Czynne składowiska odpadów komunalnych	Instalacja, do której trafiają odpady z terenu gminy	Nieczynne składowiska	Czynne składowisko odpadów niebezpiecznych
Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Rudnie Kwatera III.1 eksploatowana	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Rudnie	Kwatera nr I PUK Ostróda zamknięta bez rekultywacji Kwatera nr II ZUOK Rudno zamknięta w trakcie rekultywacji - 2022	brak

Źródło: Urząd Gminy Ostróda

ZASOBY PRZYRODNICZE

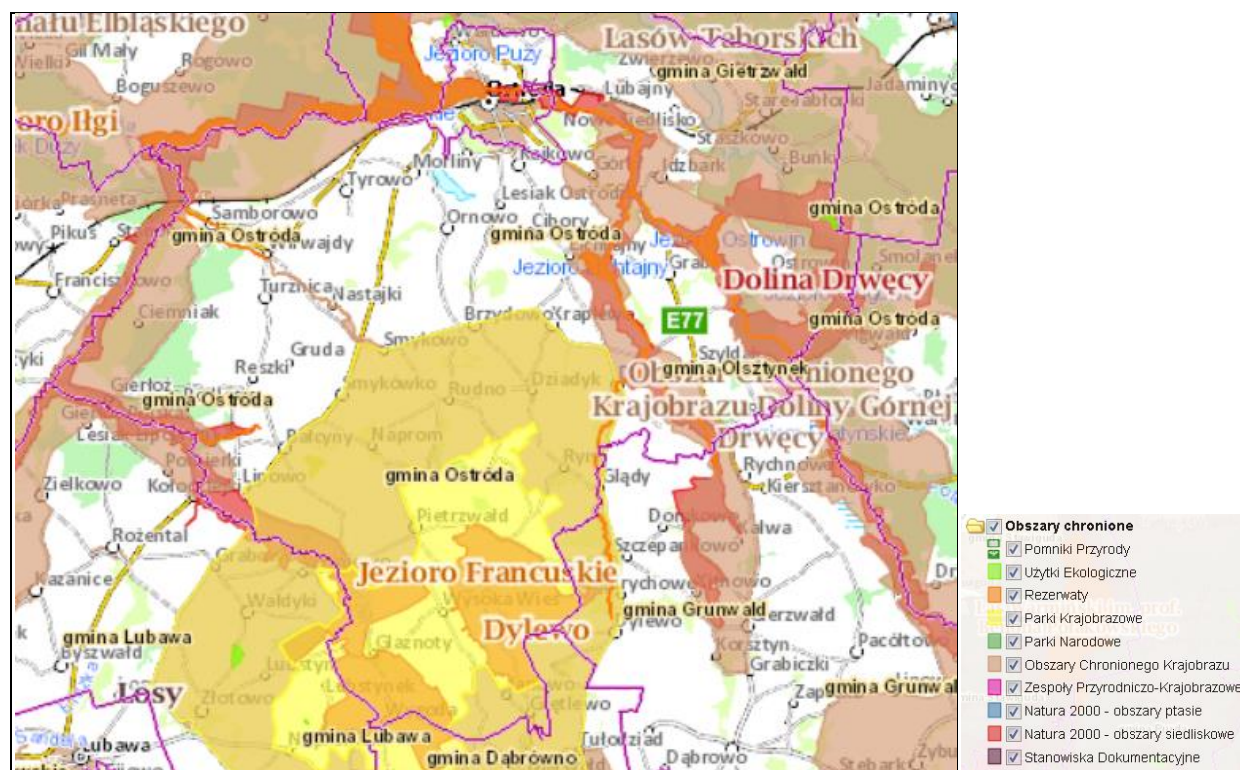
FORMY OCHRONY PRZYRODY

Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody tj. z 2020 poz. 55 ze zm.)

formami ochrony przyrody są:

TABELA 23 WYSTĘPOWANIE FORM OCHRONY PRZYRODY NA TERENIE GMINY OSTRÓDA

Lp.	Formy ochrony przyrody	Występowanie na terenie gminy Ostróda
1.	parki narodowe;	-
2.	rezerваты przyrody;	4
3.	parki krajobrazowe;	1
4.	obszary chronionego krajobrazu;	5
5.	obszary Natura 2000;	2
6.	pomniki przyrody;	33
7.	stanowiska dokumentacyjne;	-
8.	użytki ekologiczne;	2
9.	zespoły przyrodniczo-krajobrazowe;	-
10.	ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.	+

MAPA 6 FORMY OCHRONY PRZYRODY WYSTĘPUJĄCE NA OBSZARZE GMINY OSTRÓDA

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

REZERWATY PRZYRODY

Art. 13 ustawy o ochronie przyrody: **rezerwat przyrody** obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Na obszarach graniczących z rezerwatem przyrody może być wyznaczona otulina.

Uznanie za rezerwat przyrody następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, które określa jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony oraz rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody, a także sprawującego nadzór nad rezerwatem.

TABELA 24 REZERWATY PRZYRODY NA TERENIE GMINY OSTRÓDA STAN NA ROK 2020

Lp.	Nazwa rezerwatu przyrody	Data utworzenia	Pow. [ha]	Akt prawny powołujący rezerwat	Przedmiot ochrony	Typ
1.	Dylewo	1970	9,46	MP z 1971 r. Nr 6, poz.43	Las liść. reprezentujący zespół buczyny pomorskiej	leśny
2.	Jezioro Czarne (Kliniak)	1957	9,28	MP z 1957 r. Nr 41, poz.266	W jeziorze czarnym – rzadki poryblin jeziorny	florystyczny
3.	Jezioro Francuskie	1963	13,64	MP z 1963 r. Nr 49, poz.249	Stanowisko reliktywnej wierzby borówko listnej i dobrze zachowany fragment buczyny pomorskiej	florystyczny
4.	Rzeka Drwęca⁶	1961	1 344,87	MP z 1961 r. Nr 71, poz.302	Ochrona środowiska pstrąga, łososia, troci i certy	wodny

Źródło: <http://bip.olsztyn.rdos.gov.pl/rejestry-form-ochrony-przyrody>

⁶ oprócz gminy Ostróda rezerwat ten znajduje się na terenie gmin: Olsztynek, Grunwald, Miłomłyn, Ilawa, Lubawa, Nowe Miasto Lub., Kurzętnik

PARKI KRAJOBRAZOWE

Art. 16 ustawy o ochronie przyrody: **park krajobrazowy** obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Na obszarach graniczących z parkiem krajobrazowym może być wyznaczona otulina.

Utworzenie parku krajobrazowego lub powiększenie jego obszaru następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, która określa jego nazwę, obszar, przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, szczególne cele ochrony oraz zakazy właściwe dla danego parku krajobrazowego lub jego części wybrane spośród zakazów, o których mowa w art. 17 ust. 1, wynikające z potrzeb jego ochrony.

TABELA 25 PARKI KRAJOBRAZOWY NA TERENIE GMINY OSTRÓDA STAN NA ROK 2020

Park krajobrazowy	Park krajobrazowy	Otulina parku krajobrazowego	Park z otulina	Powiat	Gmina
Park Krajobrazowy Wzgórz Dylewskich	7 151,2	14 882,6	22 033,8	ostródzki, iławski	Dąbrówno, Ostróda, Grunwald, Lubawa

Źródło: <http://bip.olsztyn.rdos.gov.pl/rejestry-form-ochrony-przyrody>

OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Art. 23 ustawy o ochronie przyrody: **obszar chronionego krajobrazu** obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, która określa jego nazwę, położenie, obszar, sprawującego nadzór, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 24 ust. 1, wynikające z potrzeb jego ochrony.

TABELA 26 OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU NA TERENIE GMINY OSTRÓDA STAN NA 2020

Lp.	Nazwa obszaru chronionego krajobrazu	Powierzchnia (ha)	Gmina/powiat	Akt prawny – obecnie obowiązujący	Dziennik Urzędowy
1.	Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Górnej Drwęcy	8 039,5	Grunwald, Ostróda, miasto Ostróda/ostródzki, Olsztynek/olsztyński	Uchwała Nr XX/469/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Górnej Drwęcy	Dz.Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2016.,poz.4170
2.	Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Dolnej Drwęcy	17 472,4	Lubawa, Iława, miasto Iława/iławski Kurzętnik, gmina Nowe Miasto Lubawskie, miasto Nowe Miasto Lubawskie/nowomiejski	Uchwała nr XVIII/437/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 czerwca 2016r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Dolnej Drwęcy	Dz.Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2016.,poz.3214

3.	Obszar Chronionego Krajobrazu Kanału Elbląskiego	30 425,52	Elbląg, Rychliki, Pasłęk/elbląski, Małdyty, Miłomłyn, Morąg, Ostróda, miasto Ostróda/ostródzki, Iława, Zalewo/iławski	Uchwała Nr XXX/670/17 Sejmiku Województwa Warmińsko- Mazurskiego z dnia 26 września 2017 r. w sprawie Obszar Chronionego Krajobrazu Kanału Elbląskiego	Dz.Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2017.,poz.4144
4.	Obszar Chronionego Krajobrazu Lasów Taborskich	29 941,7	Gietrzwałd, Olsztynek/olsztyński Morąg, Miłomłyn, Łukta, Ostróda, miasto Ostróda/ostródzki	Rozporządzenie Nr 150 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Taborskich	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz Nr 179, poz.2635
5.	Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórz Dylewskich	14 483,2	Ostróda, Grunwald, Dąbrówno, Ostróda, miasto Ostróda/ostródzki Lubawa/iławski Grodziczno/nowomiejski	Uchwała Nr III/53/18 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 28 grudnia 201 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórz Dylewskich	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2019 r. poz.824

Źródło: <http://bip.olsztyn.rdos.gov.pl/rejestry-form-ochrony-przyrody>

POMNIKI PRZYRODY

Art. 40 i 44 ustawy o ochronie przyrody: **pomnikami przyrody** są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

TABELA 27 POMNIKI PRZYRODY NA TERENIE GMINY OSTRÓDA STAN NA ROK 2020

Lp.	Nr. ew.	Obiekt	Obwód cm	Wysokość m	Lokalizacja	Rok uznania
1.	81	Głaz – granit szary	1300	2,85	Nadleśnictwo Ostróda stok nad rz. Dylewską przy szosie Ostrowin - Kraplewo	Rlb-16/81/52 29.12.1952
2.	93	Lipa drobnolistna Tilia cordata	560	20	Nadleśnictwo Stare jabłonki, m. Ostrowin, przy byłym pałacu	Rlb-16/93/52 29.12.1952
3.	102	Buk pospolity Fagus sylvatica, głaz	395 350	35 0,5	Nadleśnictwo Miłomłyn, L-ctwo Borsuki oddz. 300d	Rlb-16/102/52 29.12.1952
4.	103	Głaz-granit grubokrystaliczny	330	0,8	Nadleśnictwo Miłomłyn, Leśnictwo Borsuki oddz. 302d (1971)	Rlb-16/103/52 29.12.1952 r.
5.	104	Lipa drobnolistna Tilia cordata	373	28	Nadleśnictwo Miłomłyn, skraj Ostródy, skarpa szosy do Ławy	Rlb-16/104/52 29.12.1952 r.
6.	261	Głaz-granit grubokrystaliczny	1710	2,25	Pastwisko b. PGR Pancierzyn, na zboczu nad rz. Grabczek	R.XII-261/61 27.11.1961 r.
7.	262	Kamień Ofiarny” – granit rapakivi	910	0,9	W lesie 300 m NW od Wysokiej Wsi	R.XII. 262/61 27.11.1961 r.
8.	263	Głaz – ciemnoszary granit grubokrystaliczny	1100	1,25	Wysoka Wieś, na miedzy 300 m NW od wieży TV	R.XII.263/61 27.11.1961 r.
9.	293	Głaz – różowy granit z napisem „Gr. Rose 1918	1010	1,6	L-ctwo Dylewo oddz.82f (1965), 600m N od jez. Francuskiego	Nr 293/63 25.07.1963 r.
10.	327	głaz	800	1	L-ctwo Dylewo oddz.84k (1965)	Nr 327/68 26.06.1968 r.

11.	350	Sosna pospolita Pinus silvestris	340	36	Leśnictwo Gąsiorzy oddz. 911	RŁop-834/70 07.01.1970 r.
12.	375	Dąb szypułkowy Quercus robur	510	25	1,9 km N od mostu na kanale w Ostródzie, po W stronie szosy nr 7	Nr375/78 02.06.1978r.
13.	505	Orzech mandżurski Juglans mandshurica – 3 szt. Klon srebrzysty Acer	130-280 285	20 20	N-ctwo Olsztynek m. Olsztynek, m. Lipowo, N część parku	Zarz. Nr 21 Woj. Olsztyńskiego 08.03.1989 r.
14.	506	Dąb szypułkowy Quercus robur – 2 szt. Klon pospolity Acer platanoides Dąb szypułkowy Quercus robur – dwupniowy	360, 390 300 680	27 22 30	N-ctwo Olsztynek, m. Smykowo NE część parku	Zarz. Nr 21 Woj. Olsztyńskiego 08.03.1989 r.
15.	507	Wiąz górski Ulmus glabra- dwupniowy	460	23	N-ctwo Olsztynek, m. Bałcyny, N skraj parku	Zarz. Nr 21 Woj. Olsztyńskiego 08.03.1989 r.
16.	508	Dąb szypułkowy Quercus robur – 3 szt.	400	26	Nadleśnictwo Olsztynek, m. Szyldek, przy lasku z cmentarzem rodowym	Zarz. Nr 21 Woj. Olsztyńskiego 08.03.1989 r.
17.	518	Dąb szypułkowy Quercus robur – 10 szt.	300-500	22-24	N-ctwo Olsztynek, m. Durąg, E skraj parku	Zarz. Nr 21 Woj. Olsztyńskiego 08.03.1989 r.
18.	564	Dąb szypułkowy Quercus robur – 2 szt.	400, 490	25	L-ctwo Fiugajny, przy szosie Ostróda - Miłomłyn	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 7, poz.66 z 16.04.1992
19.	565	Dąb szypułkowy Quercus robur – 3 szt.	385-440	26	L-ctwo Fiugajny, przy drodze wjazdowej do „Czerwonej Karczmy”	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 7, poz.66 z 16.04.1992
20.	566	Jodła Abies	355	30	m. Klonowo, przy pałacu	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 7, poz.66 z 16.04.1992
21.	568	Jesion wyniosły Fraxinus excelsior	320	25	m. Lichtajny, park	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 7, poz.66 z 16.04.1992

22.	569	Tulipanowiec amerykański Liriodendron tulipifera- dwupniow	130,200	17	m. Głądy, park	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 7, poz.66 z 16.04.1992
23.	570	Lipa drobnolistna Tilia cordata – 2 szt.	520, 720	24	m. Grabin, park przypałacowy	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 7, poz.66 z 16.04.1992
24.	625	Sosna pospolita Pinus silvestris	310	31	L-ctwo Gierłoż, oddz. 286, za osadą Podlesie	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 1, poz.4, 1993 r.
25.	635	Lipa drobnolistna Tilia cordata	410	20	Skraj lasu przy drodze z Turznicy do Starego Lasu	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 1, poz.4, 1993 r
26.	817	Dąb szypułkowy Quercus robur - dwupniowy	330,350	30	m. Szyldek, działka pracownicza	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 20 poz.202 1995 r.
27.	818	Dąb szypułkowy Quercus robur – 3 szt.	370, 370, 400	25	m. Szyldek przy drodze na stary cmentarz	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 20 poz.202 1995 r
28.	1163	Klon pospolity Acer platanoides	240	22	N-ctwo Stare Jabłonki, Stare Jabłonki, ul. Sportowa 4, wł. P. Heleny Ulbrych	Dz. Urz. Woj. Warm-Maz. Nr.134, poz.1685 2004 r.
29.	1197	Dąb szypułkowy Quercus robur	420	33	N-ctwo Stare Jabłonki, Leśnictwo Laski oddz. 72a	Dz. Urz. Woj. Warm-Maz. Nr.134, poz.1685 2004 r.
30.	1198	Lipa drobnolistna Tilia cordata	450	30	N-ctwo Stare Jabłonki, Leśnictwo Laski oddz. 72a	Dz. Urz. Woj. Warm-Maz. Nr.134, poz.1685 2004 r.
31.	1210	Dąb szypułkowy Quercus robur	420	25	N-ctwo Stare Jabłonki, L-ctwo Gąsiorzy oddz. 301g	Dz. Urz. Woj. Warm-Maz. Nr.134, poz.1685 2004 r.
32.	-	Dąb szypułkowy Quercus robur	530	-	N-ctwo Miłomłyn dz.nr 3298/1 obręb Morliny	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 80, poz. 1403 z 2011 r.
33.	-	Głaz narzutowy- granit (różowy) Głaz narzutowy – granit (szary)	670 940	170 220	Granica działek nr 59 i 58/6, obręb Glaznoty, Działka nr 362/2, obręb Pietrzwałd, msc. Pietrzwałd	Dz.Urz. Woj. Warm.- Maz. poz. 1619 z 2013 r.

Źródło: <http://bip.olsztyn.rdos.gov.pl/rejestry-form-ochrony-przyrody>

UŻYTKI EKOLOGICZNE

Art. 42 ustawy o ochronie przyrody: **użytkami ekologicznymi** są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

TABELA 28 UŻYTKI EKOLOGICZNE W GMINIE OSTRÓDA STAN NA ROK 2020

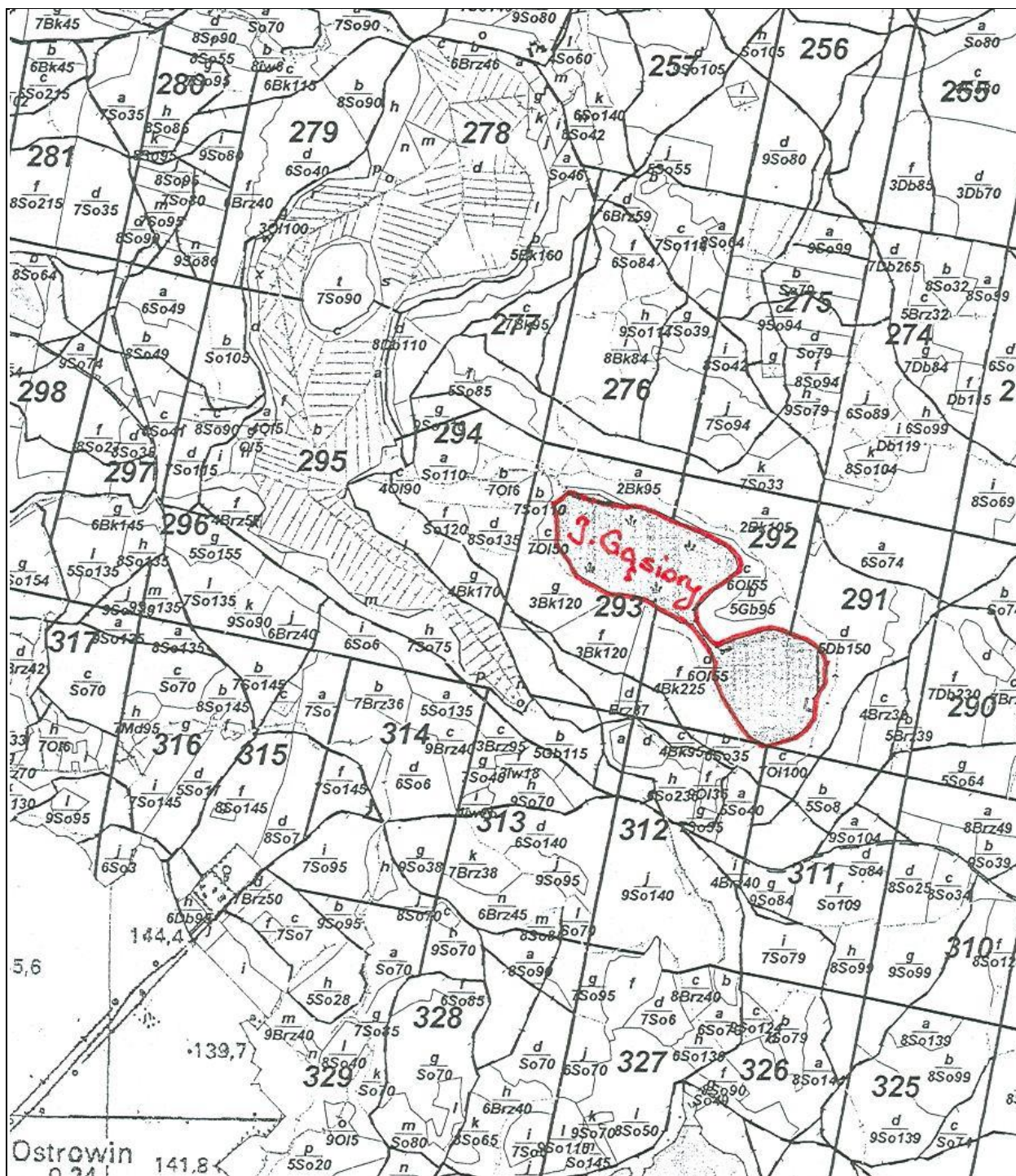
Lp.	Nazwa	Pow. (ha)	Przedmiot ochrony	Akt powołania	Dziennik Urzędowy
1.	Jezioro Gąsiory	19,42	Jezioro śródleśne	Rozporządzenie Nr 53 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 10 lipca 2008 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Jezioro Gąsiory”	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2008 r. Nr 110, poz. 1842
2.	Żurawisko	10,14	Ochrona obszaru wodno-błotnego stanowiącego miejsce występowania roślin i zwierząt gatunków chronionych	Rozporządzenie Nr 11 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 17 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "Żurawisko"	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2009 r. Nr 85, poz. 1441

Źródło: <http://bip.olsztyn.rdos.gov.pl/rejstry-form-ochrony-przyrody>

MAPA 7 UŻYTEK EKOLOGICZNY „ŻURAWISKO”

Źródło: http://olsztyn.rdos.gov.pl/images/uzytki/104_zurawisko.pd

MAPA 8 UŻYTEK EKOLOGICZNY JEZIORO GAŚSIORY

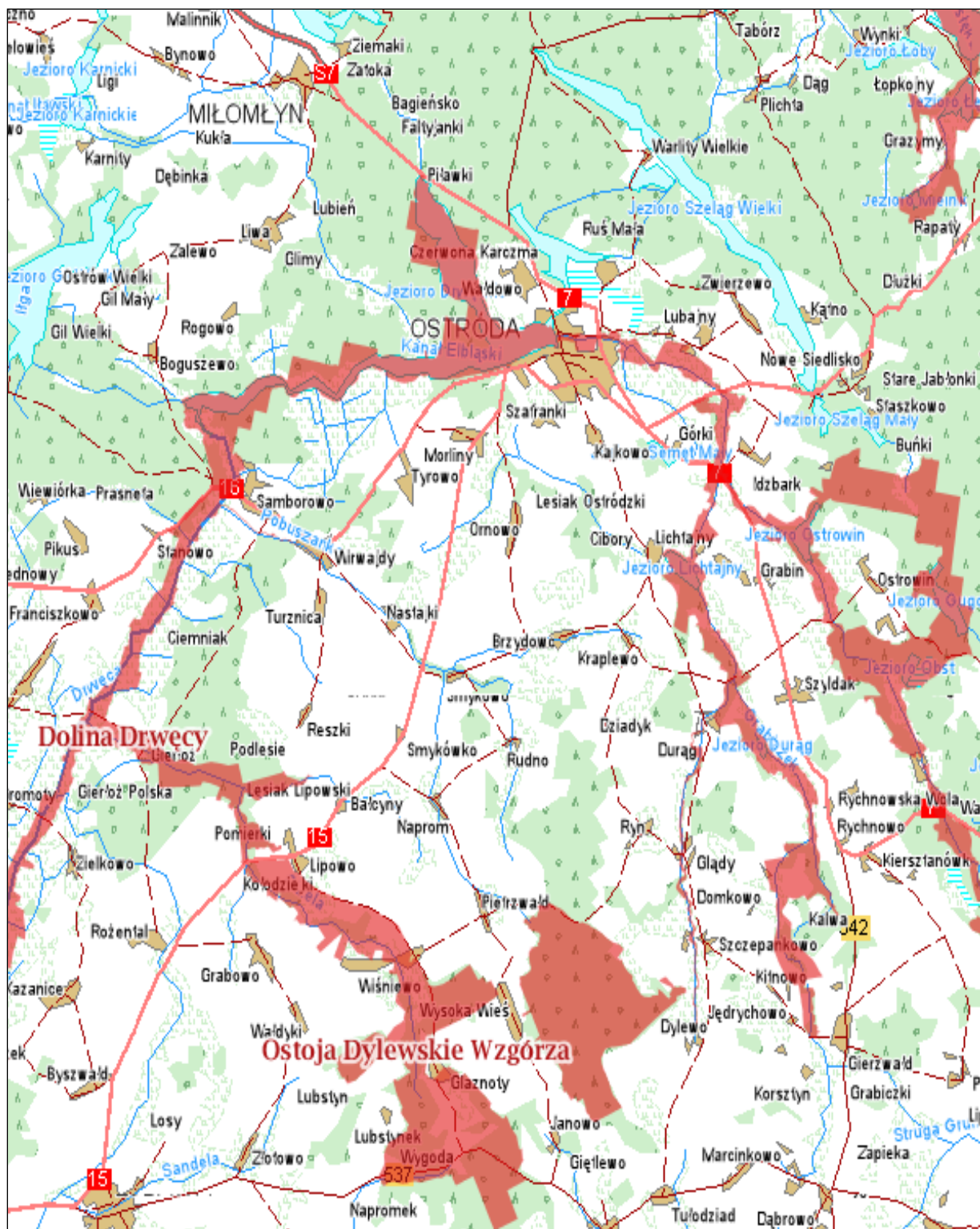
Źródło: http://olsztyn.rdos.gov.pl/images/uzytki/28_jezioro_gasioro.pdf

EUROPEJSKA SIEĆ EKOLOGICZNA NATURA 2000

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 jest systemem ochrony zagrożonych składników różnorodności biologicznej kontynentu europejskiego, wdrażanym od 1992 r. w sposób spójny pod względem metodycznym i organizacyjnym na terytorium wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej. Podstawą prawną tworzenia sieci Natura 2000 jest dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków i dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, które zostały transponowane do polskiego prawa, głównie do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

TABELA 29 OBSZARY NATURA 2000 NA TERENIE GMINY OSTRÓDA

Nazwa obszaru	Kod obszaru	Typ obszaru	Rodzaj obszaru
Dolina Drwęcy	PLH 28001	K	Dyrektywa siedliskowa
Ostoja Dylewskie Wzgórze	PLH 280043	B	Dyrektywa siedliskowa

MAPA 9 OBSZARY NATURA 2000 NA TERENIE GMINY OSTRÓDA: DOLINA DRWĘCY PLH280001, OSTOJA WZGÓRZA DYLEWSKIE PLH 280043

 Obszary Natura 2000 na terenie Gminy Ostróda: Dolina Drwęcy PLH280001, Ostoja Wzgórza Dylewskie PLH 280043

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Obszar "Dolina Drwęcy" obejmuje znajduję się w województwie warmińsko-mazurskim i kujawsko-pomorskim. Obejmują rzekę Drwęcę wraz z dopływami. Długość Drwęcy wg danych literaturowych określa się na 207,2 km. Dopływy ujęte w granicach Ostoi Dolina Drwęcy w to: Grabczek - 19,5km; Dylewka - 14,9km; Poburzanka - 3,5km; Gizela - 9,5km; Ławka - 7,6km; Wólka - 6,6km; Wel - 14,6km. Obszar Dolina Drwęcy leży w mezoregionach: Dolina Drwęcy, Garb Lubawski, Pojezierze Brodnickie.

Dominujące formy rzeźby terenu to faliste moreny denne, ciągi moren czołowych, równiny sandrowe oraz rynny polodowcowe. Znaczne urozmaicenie tego terenu stwarzają różnego kształtu obniżenia dochodzące do 40 m głębokości. Dna tych obniżeń i rynien wypełniają wody jezior i torfowisk, niektóre z nich wykorzystują rzeki. Większość jezior zgrupowana jest w okolicach Ławy i Ostródy. Garb Lubawski położony pomiędzy Doliną Drwęcy (Pojezierze Ławskie) na północnym - zachodzie i Pojezierzem Olsztyńskim na północnym - wschodzie, a Równiną Urszulewską na południu. Stanowi łuk wzniesień morenowych z trzeciorzędowymi łożami w podłożu, poprzerwany obniżeniami. Urozmaicona rzeźba terenu. Poniżej Pojezierza Ławskiego znajduje się mezoregion Pojezierza Brodnickiego, który jest kontynuacją lewostronnej granicy Doliny Drwęcy. Powyżej Brodnicy rzeka płynie przełomowym odcinkiem w głębokiej na 50 m dolinie i wąskiej na 1-2 km koło Nowego Miasta Lubawskiego. Powyżej odcinka przełomowego dolina rozszerza się. Jest to region rolniczy. Obszar stanowiący mozaikę siedlisk z różnego typu zbiornikami wodnymi (jeziora, starorzecza), torfowiskami wysokimi i przejściowymi; lasami bukowymi, grądowymi, łągowymi i borami bagiennymi ekstensywnie użytkowanymi łąkami w dolinie rzeki, niżowymi nadrzecznymi zbiorowiskami okrajkowymi. Bogactwo i różnorodność systemu przyrodniczego obszaru Dolina Drwęcy, jak i otoczenia, decyduje o jego wysokim potencjale ekologicznym. Drwęca wraz z dopływami jest ważnym korytarzem ekologicznym o znaczeniu nie tylko lokalnym, ale i krajowym. Należy ją traktować jako ekosystem przyrodniczy o znaczeniu ponadregionalnym. Obszar ważny dla ochrony bogatej ichtiofauny i mozaiki siedlisk związanych z doliną rzeczną. Sama Drwęca stanowi jedyny ichtiologiczny rezerwat na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Rzeka Drwęca i jej dorzecze objęte jest krajowym programem restytucji ryb wędrownych, zaś rzeka Wel jest wymieniana jako jeden z głównych cieków dorzecza Drwęcy o walorach kwalifikujących ją jako podstawowe tarlisko anadromicznych ryb wędrownych i siedlisko ryb prądolubnych, będących w sferze zainteresowania Unii Europejskiej. Atutem obszaru (oprócz bogactwa cennych gatunków) jest jego kształt, sprzyjający zachowaniu tras migracji i rozprzestrzeniania się wielu gatunków fauny

⁷ <http://obszary.natura2000.org.pl>

i flory. Jest to korytarz ekologiczny między Doliną Wisły a Pojezierzem Mazurskim. Ponadto dorzecze rzeki Drwęcy powinno podlegać szczególnej ochronie, gdyż w jej dolnej części w Lubiczu znajduje się powierzchniowe ujęcie wody zaopatrujące miasto Toruń. Powinno to być dodatkowym argumentem za zachowaniem jej walorów przyrodniczych.

Istniejące formy ochrony przyrody

- Rzeka Drwęca - *rezerwat leśny*
- Welski Park Krajobrazowy - *rezerwat leśny*
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy - *rezerwat leśny*
- Jezioro Czarne - *rezerwat leśny*
- Park Krajobrazowy Pojezierza Iławskiego - *rezerwat leśny*
- Wzgórz Dylewskich - *rezerwat leśny*
- Brodnicki Park Krajobrazowy - *rezerwat leśny*
- Jar Grądowy Cielęta - *rezerwat leśny*
- Obszar Chronionego Krajobrazu Kanału Elbląskiego - *rezerwat leśny*
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Dolnej Drwęcy - *rezerwat leśny*
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Górnej Drwęcy - *rezerwat leśny*
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Wel - *rezerwat leśny*
- Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórz Dylewskich - *rezerwat leśny*

Ważne dla Europy typy siedlisk przyrodniczych

(z Zał. I Dyr. Siedliskowej), w tym siedliska priorytetowe(*):

- brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea, Isoëto-Nanojuncetea
- starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion
- naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne
- zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością Chenopodion rubr. p.p. i Bidention p.p
- ziołorośla górskie (Adenostylyon alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium)
- niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)
- torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea)
- obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rhynchosporion
- górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
- grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)
- łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródliskowe)
- grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum)
- żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)

- kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion)
- bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne) *
- nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników Ranunculion fluitantis
- wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (Corynephorus, Agrostis)
- jeziora lobeliowe

Ważne dla Europy gatunki zwierząt

wydra, bóbr europejski, zimorodek, orlik krzykliwy, bocian biały, błotniak stawowy, żuraw, gąsior, traszka grzebieniasta, kumak nizinny, minóg rzeczny, łosoś atlantycki, boleń, różanka, piskorz, koza, głowacz biało płetwy, poczwarówka zwężona, zalotka większa, czerwończyk nieparek, pachnica dębowa *

Ważne dla Europy gatunki roślin: starodub łąkowy

OSTOJA DYLEWSKIE WZGÓRZA PLH280043

Wzgórze Dylewskie zajmuje centralną część Garbu Lubawskiego, wyraźnie kontrastującą z sąsiednimi mezoregionami, od których różni się wysokością względną (różnice 100m), małą jeziornością, bogatą siecią rzek i strumieni oraz znacznym odlesieniem. Budowa morfologiczna Wzgórz Dylewskich jest w głównej mierze wynikiem akumulacyjnej i erozyjnej działalności lądolodu skandynawskiego i jego wód roztopowych.

Koncentracja olbrzymich zwalów materiału morenowego, w wyniku akumulacji czołowej i zwarcia się spiętrzonych moren wytworzonych na bokach obu jeziorów lodowcowych, doprowadziła do powstania wyraźnie zaznaczającego się zespołu wzgórz, nazywanych od 1980 roku Wzgórzami Dylewskimi. Są one głównym węzłem wodnym Garbu Lubawskiego. Jego kulminacyjnym punktem jest Góra Dylewska (312,2 m n.p.m.), której szczyt usytuowany jest przy zachodnim skraju uroczyska Dylewo, w miejscowości Wysoka Wieś. W otoczeniu Wysokiej Wsi także dwa inne wierzchołki wznoszą się ponad wysokość 300 m n.p.m. Inne znane wzniesienia w okolicy to: Góra Francuska (286,4 m n.p.m.), wierzchołki Góry Bukowej (298,5 i 297,2 m n.p.m.), Góry Owce (290,5 i 280 m n.p.m.). W kierunku południowym garb ten przedłuża się po stronie zachodniej Wysokiej Wsi i osiąga w jej okolicy wysokości do 305,8 m n.p.m., a w północnym skraju uroczyska Wygoda do 289,9 m n.p.m. Centralna część Wzgórz Dylewskich tworzy więc rozległy cokół wielowierzchołkowy dość łagodnie opadający w kierunku zachodnim, natomiast silnie zerodowany od strony wschodniej. Przedłuża się on jako Garb Lubawski w postaci przerywanego rynnami grzbietu w kierunku północnym, w okolice Ostródy, w kierunku południowym do Lidzbarka Welskiego, a w kierunku południowo-wschodnim, przez Góry Lubiańskie koło Mielna, aż za Nidzicę po Złote Góry.

Powierzchniowo zalega tam gruba warstwa gliny zwałowej, warstwowanej często piaskami lub innymi utworami. Ten stosunkowo słabo zwarty materiał ulegał w okresie postglacjalnym przemieszczaniu i sortowaniu przez wody spływające z Wzgórz Dylewskich. Duże głązy narzutowe pozostawały na miejscu i wytworzyły znaczne głązowiska m.in. na wierzchołkach Góry Bukowej i Góry Francuskiej, a na łagodnych zboczach i dnach wąwozów nagromadziły się rozległe rumowiska skalne, które były jeszcze do niedawna eksploatowane. Materiały drobniejsze, osadzając się w niższych partiach Wzgórz Dylewskich, tworzyły równiny denudacyjne, pokryte najczęściej utworami pyłowymi, rzadziej - piaskami i żwirami. Skalą macierzystą, względnie podścielającą tamtejszych gleb stanowią, dlatego najczęściej plejstocenijskie gliny zwałowe, utwory pyłowe oraz piaski zwałowe lub wodnolodowcowe.

Stroma pochyłość zboczy oraz stosunkowo luźny materiał morenowy sprzyjały tworzeniu się w okresie polodowcowym dużej ilości głębokich rynien i wąwozów, z bogatą siecią rzeczek i strumieni. Bardzo urozmaicone ukształtowanie terenu nie sprzyjało natomiast powstawaniu tam większych zbiorników wodnych. Do dzisiaj zachowało się w obrębie Ostoi zaledwie kilkanaście małych jezior wytopiskowych. Drugim ważnym czynnikiem regulującym stosunki wodne Wzgórz Dylewskich jest bogata sieć rzek, strumieni i lokalnych cieków wodnych wypływających promieniście z różnych miejsc partii kulminacyjnej. Cały obszar Wzgórz Dylewskich leży w granicach dorzecza Drwęcy i jest dla niej węzłem wodnym. Z terenu Wzgórz Dylewskich wypływają, rozpoczynające od górnego biegu Drwęcy, następujące jej lewobrzeżne dopływy: Grabiczek ze strumykiem Dylewką, Poburzanka ze Smykówką, Gizela, Sandela z Elszką oraz, od południa, rzeka Wel z dopływami: Małą Wkrą, Strugą Rumiańską, Katlewką, Wólką i Prątnicą. Do dobrze zachowanych lasów liściastych ostoi zaliczane są: buczyny pomorskie (kresowe stanowisko buczyn na wschodnim skraju zasięgu buka), grądy (w tym niskie grądy kokoryczowe w unikatowym wariantcie z bodziszkiem żałobnym w uroczyskach Durąg i Szydłak) oraz dąbrowy. Unikatem jest także występowanie borealnych łągów z olszą szarą (zwłaszcza w uroczyskach: Domkowo II, Szydłak i Samin, Zajączki w kompleksie Wzgórz Dylewskich). Niewielkie, lecz cenne są ekosystemy torfowisk i jeziorek (m. in. torfowisko z wierzbą borówkolistną w rez. jezioro Francuskie). Osobliwością fauny jest introdukowany tu muflon.

Istniejące formy ochrony przyrody:

- Wzgórz Dylewskich - rezerwat leśny • Jezioro Francuskie - rezerwat leśny
- Dylewo - rezerwat leśny

Ważne dla Europy typy siedlisk przyrodniczych

- naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne
- torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea)
- kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion)

- żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)
- grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum)
- bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne)
- grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)
- łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródłiskowe)
- łąkowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)

Ważne dla Europy gatunki zwierząt: kumak nizinny, traszka grzebieniasta, mopek, minóg rzeczny, koza, głowacz biało pęty.

Wszystkie zagrożenia środowiska przyrodniczego, dotyczą również obszarów chronionych. Część tych zagrożeń może być jednak szczególnie groźna właśnie dla takich obszarów. Na terenie gminy ich ilość nie jest wielka a ich intensywność nie jest zbyt wysoka. Tym niemniej kilka z nich występuje i w większości są pochodzenia antropogenicznego. Do najważniejszych zaliczyć należy:

- zanieczyszczenia wód,
- zmiany stosunków wodnych,
- zaniechanie użytkowania rolniczego terenu,
- niekontrolowana turystyka i kłusownictwo.

Z tytułu gospodarki leśnej mogą występować w zakresie:

- wprowadzania do drzewostanów gospodarczych gatunków obcych (*Quercus rubra*, *Larix decidua*) oraz zbyt dużej ilości świerka;
- wprowadzania w ramach tzw. różnorodności biologicznej gatunków liściastych w siedliskach żyznej buczyny niżowej;
- prowadzenia wielkopowierzchniowych rębni zaporowych.
- Melioracje odwadniające "oczek" śródleśnych i śródpolnych.
- Regulacja biegu i budowa jakichkolwiek urządzeń piętrzących na rzece Gizeli.

ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

Zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w zależności od rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznej znajdującej się w zakładzie uznaje się za zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii, albo za zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii. Zasady zaliczania zakładów do kategorii zakładów o zwiększonym ryzyku albo zakładów o dużym ryzyku określił Minister Gospodarki w drodze rozporządzenia z dnia 9 kwietnia 2002 r.-w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. z 2002 r. Nr 58, poz.535 z późn. zm.).

Na terenie gminy Ostróda nie występują ani zakłady ZDR ani ZZR.

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

Zadania wyznaczone przez Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 wyznaczają kluczowe działania o charakterze horyzontalnym:

- Edukacja w zakresie zmian klimatu i ograniczenia ich skutków,
- Monitoring zmian gospodarki i społeczeństwa,
- Planowanie przestrzenne z uwzględnieniem zmian klimatu i adaptacji,
- Rozwój usług zdrowotnych ze szczególnym uwzględnieniem wrażliwości mieszkańców na występowanie fal upałów,
- Ograniczenie skutków zagrożeń w rolnictwie, lasach i ekosystemach wynikających z pojawiania się inwazyjnych gatunków i chorób, a także uwzględnienie przystosowania gatunkowego lasów do oczekiwanego wzrostu temperatury w procesie zalesień,
- Promocja właściwego gospodarowania na obszarach rolnych, wsparcie technologiczne gospodarstw oraz doradztwo technologiczne uwzględniające aspekty dostosowania budownictwa i produkcji rolnej do zmieniających się warunków klimatycznych,
- Uwzględnienie trendów klimatycznych w procesie projektowania i budowy infrastruktury transportowej.

W Gminie Ostróda adaptacja do zmian klimatu skupia się w następujących obszarach interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenie hałasem, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby przyrodnicze oraz wzmocnienie lokalnych systemów monitoringu, ostrzegania i reagowania przed nadzwyczajnymi zjawiskami klimatycznymi. Zadania zaplanowane w Programie wg numerów występowania w ramach harmonogramu powiązane z celami i kierunkami wskazanymi w SPA 2020 z perspektywą do roku 2030 zostały przedstawione w tabeli poniżej.

TABELA 30 DZIAŁANIA NAWIĄZUJĄCE DO STRATEGICZNEGO PLANU ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030

Komponent środowiska	Problem ekologiczny	Zadania zaplanowane w Programie wg numerów występowania w ramach harmonogramu powiązane z celami i kierunkami wskazanymi w SPA 2020 z perspektywą do roku 2030	Działania przewidywane w Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030
Ochrona klimatu i jakości powietrza	<p>✓ Klasyfikacja powietrza strefy warmińsko-mazurskiej, w której położona jest Gmina Ostróda pod względem ochrony zdrowia: klasa C dla benzo(a)pirenu i klasa D2 dla ozonu,</p> <p>✓ Klasyfikacja powietrza strefy warmińsko-mazurskiej, w której położona jest Gmina Ostróda pod względem ochrony roślin dla ozonu D2</p>	1-5	Rozwijanie alternatywnych możliwości produkcji energii na poziomie lokalnym, szczególnie na potrzeby ogrzewania i klimatyzacji na terenach o mniejszej gęstości zaludnienia
Zagrożenie hałasem	Zniszczone drogi to większy hałas spowodowany przez pojazdy po nim się poruszające oraz większe spalanie paliwa, co wiąże się z większą emisją dwutlenku węgla, zmieniający się klimat również	7-13	Uwzględnienie w procesie projektowania i budowy infrastruktury transportowej zmienionych warunków klimatycznych

Komponent środowiska	Problem ekologiczny	Zadania zaplanowane w Programie wg numerów występowania w ramach harmonogramu powiązane z celami i kierunkami wskazanymi w SPA 2020 z perspektywą do roku 2030	Działania przewidywane w Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030
	przyczynia się do szybszego niszczenia dróg		
Gospodarka wodno-ściekowa	<p>Drwęca od początku do końca jez. Drwęckiego bez Kanału Ostródzkiego i Elbląskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • klasa elementów biologicznych 3, • klasa elementów fizykochemicznych II, • potencjał ekologiczny umiarkowany, • stan chemiczny poniżej dobrego, • zły stan wód. <p>Drwęca do jeziora Drwęckiego z jeziora Ostrowin</p> <ul style="list-style-type: none"> • klasa elementów biologicznych 5, • zły stan ekologiczny, • stan chemiczny poniżej dobrego, • zły stan wód. 	14-24	Przywracanie i utrzymanie dobrego stanu wód, ekosystemów wodnych i od wody zależnych
Zasoby przyrodnicze	Podwyższenie ochrony przeciwpożarowej lasu	Wzmacnianie potencjału	Wzmocnienie ochrony przeciwpożarowej

Komponent środowiska	Problem ekologiczny	Zadania zaplanowane w Programie wg numerów występowania w ramach harmonogramu powiązane z celami i kierunkami wskazanymi w SPA 2020 z perspektywą do roku 2030	Działania przewidywane w Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030
		Ochotniczych Straży Pożarnych, których na terenie Gminy jest 12	lasu poprzez rozwój systemu monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej związanej z ochroną lasu
	Skuteczniejszy system ostrzegania i reagowania na nadzwyczajne zjawiska klimatyczne	Powiadamianie poprzez system łączności o możliwych wystąpieniach nadzwyczajnych zjawisk klimatycznych	Wdrożenie lokalnych systemów monitoringu, ostrzegania i reagowania przed nadzwyczajnymi zjawiskami klimatycznymi

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

Inne zagrożenia środowiska, które mogą wystąpić na terenie Gminy Ostróda:

- ✓ pożary,
- ✓ susze,
- ✓ powódzie,
- ✓ gradobicia,
- ✓ silne wiatry,
- ✓ gołoledź,
- ✓ szadź,
- ✓ awarie urządzeń infrastruktury technicznej,
- ✓ katastrofy komunikacyjne, w tym katastrofy związane z transportem materiałów niebezpiecznych.

ZAGROŻENIE POWODZIAMI I PODTOPIENIAMI

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi (na mapie oznaczone kolorem jasnoczerwonym) są to obszary, na których stwierdzi się istnienie znaczącego ryzyka powodziowego lub wystąpienie znaczącego ryzyka jest prawdopodobne, będące wynikiem wstępnej oceny ryzyka powodziowego zgodnie z art. 88b ust 2 pkt 5 ustawy Prawo wodne.

MAPA 10 OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI NA TERENIE GMINY OSTRÓDA

Źródło: http://www.kzgw.gov.pl/files/file/Materialy_i_Informacje/WORP/Woj_Wa/1.jpg

Na terenie Gminy Ostróda nie występowały powódzie.

WIATR HURAGANOWY I TRĄBY POWIETRZNE

Możliwe jest częściowe ograniczenie strat poniesionych w przypadku jego wystąpienia. Z balkonów należy usuwać zbędne przedmioty. Poza tym należy dbać o odpowiedni stan kominów i dachów w budynkach mieszkalnych i gospodarczych. Na terenie Gminy Ostróda nie występowały wiatry huraganowe ani trąby powietrzne.

DESZCZE NAWALNE I GRAD

Deszcze nawalne powodują znaczne szkody. Nie występują charakterystyki przestrzenne, które mogłyby wskazywać na obszary bardziej bądź mniej narażone na ryzyko wystąpienia tego zjawiska. Gradobicie może spowodować znaczne straty, w szczególności w rolnictwie. Brak jest charakterystyk przestrzennych, które wskazywałyby na tereny predestynowane do występowania tego zjawiska.

ZAGROŻENIE POŻAROWE

Największe zagrożenie pożarowe na terenie gminy występuje:

- ✓ w budynkach mieszkalnych i użyteczności publicznej,
- ✓ w gospodarstwach rolnych,
- ✓ w obiektach przemysłowych,
- ✓ na stacjach paliw płynnych i gazowych,
- ✓ w obiektach elektroenergetyki,
- ✓ w lasach (II kategoria zagrożenia pożarowego w Nadleśnictwie Olsztynek, Iława i Jagiełek, III kategoria zagrożenia pożarowego w Nadleśnictwach Stare Jabłonki i Miłomłyn)

Na obszarze gminy Ostróda położonych jest 80 miejscowości skupionych w 40 sołectwach, w których występują głównie skupiska gospodarstw wiejskich. Większość gospodarstw posiada obiekty przeznaczone do hodowli bydła, trzody chlewnej, oraz przechowywania płodów rolnych. Są to budynki wykonane zazwyczaj częściowo lub w całości z materiałów palnych. Często występuje tu zabudowa zwarta, co w przypadku palnej konstrukcji budynków stwarza możliwość szybkiego rozprzestrzeniania się ognia. Mieszkania znajdujące się na terenach wiejskich ogrzewane są głównie piecami na paliwo stałe (węgiel lub drewno). Ten rodzaj ogrzewania sprzyja powstaniu pożarów. Główną przyczyną są nieszczelności przewodów kominowych. Ponadto w okresie zimowym bardzo często mamy do czynienia z dogrzewaniem mieszkań urządzeniami grzewczymi podłączonymi do stałego źródła prądu, których instalacja elektryczna ma tendencje do zwarć i przeciążeń powodując pożary.

TABELA 31 NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH INTERWENCJI NA TERENIE GMINY OSTRÓDA

Lp.	Obszar interwencji	Nadzwyczajne zagrożenia środowiska
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	wiatr huraganowy, deszcze nawalne, grad
2.	Zagrożenie hałasem	Na terenie gminy występują obszary zagrożone hałasem komunikacyjnym w obrębie m. Smykówko, Bałcyny, Lipowo – teren drogi nr 15, Tyrowo, Wirwajdy, Samborowo – teren drogi nr 16
3.	Pola elektromagnetyczne	W żadnym z punktów pomiarowych objętych badaniem poziomu pól elektromagnetycznych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, a co za tym idzie również na terenie gminy Ostróda nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnej wynoszącej 7 V/m.
4.	Gospodarowanie wodami	podtopienia
5.	Gospodarka wodno - ściekowa	brak
6.	Zasoby geologiczne	Dzika eksploatacja zasobów
7.	Gleby	Susza, powódź
8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Pozostało około 15 tys. ton zmieszanych odpadów komunalnych na terenie zakładu w Morlinach, który przestał funkcjonować
9.	Zasoby przyrodnicze	Dewastacja lasów, zbiorowisk łąkowych
10.	Zagrożenia poważnymi awariami	Wypadki komunikacyjne na drogach ekspresowych i szlaku kolejowym

Źródło: Urząd Gminy Ostróda

Działania edukacyjne na terenie Gminy Ostróda są prowadzone w głównej mierze poprzez edukację szkolną, ponadto w obszarach interwencji:

- ochrona klimatu i jakości powietrza w ramach porozumienia zawartego z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie dotyczącego wspólnej realizacji Programu „Czyste Powietrze” na terenie gminy. Ze strony Urzędu Gminy Ostróda wyznaczeni zostali dwaj pracownicy realizujący czynności wskazane w porozumieniu, tj. działania doradcze, przedstawianie korzyści płynących z wzięcia udziału w Programie, pomoc w wypełnianiu wniosków o dofinansowanie, przekazywanie wypełnionych wniosków do WFOŚiGW w Olsztynie. Informacje na temat Programu umieszczane są na stronie internetowej Gminy Ostróda, na portalu społecznościowym Gminy Ostróda oraz na tablicach informacyjnych w Urzędzie Gminy,
- gospodarowania wodami poprzez działania doradcze w sprawie programu dotacyjnego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej „Moja Woda” – Programu mającego na celu ochronę zasobów wody poprzez zwiększenie retencji na terenie posesji przy budynkach jednorodzinnych oraz wykorzystywanie zgromadzonej wody opadowej i roztopowej, w tym dzięki rozwojowi zielono-niebieskiej infrastruktury,
- zasoby przyrodnicze prowadzone są również przez Nadleśnictwa znajdujące się na terenie Gminy Ostróda

Nadleśnictwo Stare Jabłonki

Leśna ścieżka edukacyjna o długości 1,1 km „Nad Szelągim” została wytyczona w dwupiętrowym 230-letnim drzewostanie sosnowym, ma 10 przystanków obrazuje wybrane zagadnienia i tajniki dendrologii i gospodarki leśnej

Nadleśnictwo Olsztynek

Ścieżka przyrodnicza „Wzgórza Dylewskie”

Ścieżka przebiega przez najciekawsze fragmenty lasów będących pod opieką Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. Ze względu na szczególne walory przyrodnicze oraz malownicze ukształtowanie terenu obszar ten jest jednocześnie Parkiem Krajobrazowym. Trasa liczy niecałe 2 km długości. Spacer wyznaczonym szlakiem pozwoli zapoznać się z tajemnicami przyrody oraz tajnikami pracy leśników.

MONITORING ŚRODOWISKA

Wdrażanie Programu będzie podlegało regularnej ocenie poprzez sporządzenie Raportu z realizacji Programu co 2 lata w ramach którego nastąpi:

- ✓ określenie stopnia wykonania przedsięwzięć/działań,
- ✓ określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
- ✓ oceny rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ✓ analiza przyczyn tych rozbieżności.

Poniżej w formie tabelarycznej przedstawiono listę wskaźników do wykorzystania w Raportach.

TABELA 32 WSKAŹNIKI MONITOROWANIA PROGRAMU

Lp.	Wskaźniki	Jednostka	Źródło danych
1.	Ilość budynków mieszkalnych komunalnych poddanych termomodernizacji	Szt.	Gmina
2.	Ilość użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji	Szt.	Gmina
3.	Długość nowowybudowanych dróg	km	GDDKiA
4.	Długość przebudowanych dróg	km	Gmina
5.	Ilość usuniętych wyrobów azbestowych	Mg	Gmina
6.	Długość nowowybudowanych ścieżek rowerowych	km	Gmina
7.	Wskaźnik zwodociągowania	%	GUS
8.	Wskaźnik skanalizowania	%	GUS
9.	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności	%	GUS
10.	Powierzchnia terenów objętych ochroną prawną	ha	GUS
11.	Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca	m ³	GUS
12.	Ilość zebranych zmieszanych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca	kg	GUS

Lp.	Wskaźniki	Jednostka	Źródło danych
13.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: BZT5 ChzT Zawiesina ogólna Azot ogólny Fosfor ogólny	kg/rok	GUS
14.	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych: Emisja zanieczyszczeń pyłowych Emisja zanieczyszczeń gazowych	t/r. t/r.	GUS
15.	Stan JCW	Zły/ dobry	GIOŚ
16.	Wskaźniki poziomu dźwięku na monitorowanych obszarach: LAeqD LAeqN Przekroczenie norm hałasu na monitorowanych obszarach	dB tak/nie	GIOŚ
17.	Poziom pola elektromagnetycznego na monitorowanych obszarach Przekroczenie norm pola elektromagnetycznego na monitorowanych obszarach	v/m tak/nie	GIOŚ
18.	Stan wód podziemnych	Klasa I, II, III, IV, V	GIOŚ

ANALIZA ZGODNOŚCI PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI NA POZIOMIE KRAJOWYM, WOJEWÓDZKIM, POWIATOWYM I GMINNYM

TABELA 33 ANALIZA ZGODNOŚCI PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI NA POZIOMIE KRAJOWYM WOJEWÓDZKIM I POWIATOWYM I GMINNYM

Cele wskazane w dokumentach strategicznych	Zadania zaplanowane w Programie wg numerów występowania w ramach harmonogramu powiązane z celami i kierunkami wskazanymi w dokumentach strategicznych
DOKUMENTY KRAJOWE	
Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020r. BEIŚ	
<p>Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” w części dotyczącej Celu 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska i Celu 3. Poprawa stanu środowiska została uchylona 16 lipca 2019 r. uchwałą w sprawie przyjęcia "Polityki ekologicznej państwa 2030 - strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej".</p> <p>CEL 2. ZAPEWNIENIE GOSPODARCE KRAJOWEJ BEZPIECZNEGO I KONKURENCYJNEGO ZAOPATRZENIA W ENERGIĘ</p> <ul style="list-style-type: none"> • lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii, • poprawa efektywności energetycznej • zapewnienie bezpieczeństwa dostaw importowanych surowców energetycznych • rozwój konkurencji na rynkach paliw i energii oraz umacnianie pozycji 	1-5

<p>odbiorcy</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii • rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich, rozwój systemu zaopatrywania nowej generacji pojazdów wykorzystujących paliwa alternatywne 	
Polityka ekologiczna państwa do 2030 roku	
<p>Cel główny: Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców</p> <p>Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego</p> <p>Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska</p> <p>Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych</p> <p>Cele horyzontalny: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cel horyzontalny: Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska 	1-25
Aktualizacja Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (aPGW)	
<p>Celem Środowiskowym dla JCWP rzecznych w zakresie elementów hydromorfologicznych jest osiągnięcie dobrego stanu wód (II klasa).</p>	14-24

<p>W przypadku JCW monitorowanych, które zgodnie z wynikami oceny stanu przeprowadzonej przez GIOŚ osiągnęły bardzo dobry stan ekologiczny, celem środowiskowym jest utrzymanie tego stanu – a więc I klasy jakości wód.</p> <p>Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych</p>	
<p>Aktualizacja Programu wodno –środowiskowego kraju (aPWŚK) aktualizacja sierpień 2016</p>	
<p>Cele środowiskowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niepogarszanie stanu części wód, • Osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla naturalnych części wód powierzchniowych, dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny dla sztucznych i silnie zmienionych części wód oraz dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, • Spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawodawstwie, w odniesieniu do obszarów chronionych, (w tym m.in. narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie) 	<p>14-24</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji 	
Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022	
<p>Dokument o charakterze strategicznym wyznacza kierunki działań niezbędnych dla zapewnienia zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju na najbliższe lata (cele i kierunki działań na lata 2016-2022 oraz perspektywicznie do 2030 roku</p> <p>Głównym celem dokumentu jest określenie polityki gospodarki odpadami zgodnej z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, wpisującej się w działania gospodarki o obiegu zamkniętym. Zgodnie z założeniami Kpgo, należy przede wszystkim zapewnić realizację działań znajdujących się najwyżej w hierarchii sposobów postępowania z odpadami, a więc zapobiegać ich wytwarzaniu oraz stworzyć niezbędną infrastrukturę do selektywnego zbierania odpadów u źródła tak, aby zapewnić ich efektywny recycling i osiągnąć założone cele. Efektem wdrożenia Kpgo 2022 będzie zapewnienie racjonalnej gospodarki odpadami i ograniczenie negatywnego wpływu odpadów na środowisko.</p> <p>Celami wskazanymi w dokumencie są między innymi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ZPO (zapobieganie powstawaniu odpadów) 2) Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby w 2020 r. nie było składowanych więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych 	<p>Cele na bieżąco realizowane przez ZUOK Rudno</p>

w 1995 r.

- 3) Dążenie do zmniejszenia ilości składowanych odpadów
- 4) Osiągnięcie wymaganego poziomu recydingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych, zapewnienie osiągnięcia odpowiedniego poziomu zbierania zużytego sprzętu oraz zużytych baterii i akumulatorów
- 5) Osiągnięcie odpowiedniego poziomu odzysku i recydingu odpadów powstających z produktów, między innymi odpadów opakowaniowych, zużytych opon, olejów odpadowych
- 6) Dokończenie likwidacji mogilników, zawierających przeterminowane ŚOR i inne odpady niebezpieczne
- 7) Zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku
Dla osiągnięcia założonych celów określone zostały kierunki działań dotyczące m.in. edukacji ekologicznej, rozwoju selektywnego zbierania odpadów, a także zostały wskazane działania takie, jak np. prowadzenie kontroli przez inspekcję ochrony środowiska, prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych mających na celu podniesienie świadomości ekologicznej w zakresie gospodarki odpadami, wspierania budowy sieci napraw i ponownego użycia produktów.

Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 (POKA)	
<p>W dokumencie zostały wyznaczone następujące cele dotyczące azbestu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest ✓ Minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych, spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju ✓ Likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko 	25
Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej (NPRGN)	
<p>Celem głównym jest rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju kraju.</p> <p>Celami szczegółowymi są:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niskoemisyjne wytwarzanie energii, • Poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami, w tym odpadami, • Rozwój zrównoważonej produkcji – obejmujący przemysł, budownictwo i rolnictwo • Transformacja niskoemisyjna w dystrybucji i mobilności • Promocja wzorców zrównoważonej konsumpcji 	1-6
Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030	
<p>Celem głównym SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Cel główny będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:</p>	1-24

<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska, • Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich, • Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu, • Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu 	
Krajowy Plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030	
<p>Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • -7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005, • 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając: <ul style="list-style-type: none"> ➤ 14% udziału OZE w transporcie, ➤ roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie, • wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007, <p>redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej</p>	1-6

Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 z perspektywą do roku 2030	
Celem głównym jest poprawa jakości życia mieszkańców Polski, szczególnie ochrony ich zdrowia i warunków życia, z uwzględnieniem ochrony środowiska, z jednoczesnym zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju	1-6
Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju, Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności	
Wśród celów Strategia wymienia, m.in. zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochronę i poprawę stanu środowiska , wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych, zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego i wzrost społecznego kapitału rozwoju. Wśród wskaźników Strategia wymienia m.in. energochłonność gospodarki, udział energii ze źródeł odnawialnych w finalnym zużyciu energii, emisję CO ₂ , wskaźnik czystości wód, wskaźnik odpadów nierecyklingowanych.	1-25
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2030	
Cel główny: rozwój gospodarczy wsi umożliwiający trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego Cele szczegółowy I: Zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej I.1 Nowe modele organizacji produkcji i rynków, krótkie łańcuchy rynkowe i uczciwa konkurencja	1-25

<p>I.2 Jakość i bezpieczeństwo żywności</p> <p>I.3 Rozwój innowacji, cyfryzacji i przemysłu 4.0 w sektorze rolno-spożywczym oraz jego modernizacja</p> <p>I.4 Zarządzanie ryzykiem w sektorze rolno-spożywczym</p> <p>I.5 Poszerzenie i rozwój rynków zbytu na produkty i surowce sektora rolno-spożywczego (w tym biogospodarka)</p> <p>Cele szczegółowy II: Poprawa jakości życia</p> <p>II.1 Rozwój liniowej infrastruktury technicznej</p> <p>II.2 Dostępność wysokiej jakości usług publicznych</p> <p>II.3 Rozwój infrastruktury społecznej i rewitalizacja wsi i małych miast</p> <p>II.4 Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska</p> <p>II.5 Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom</p> <p>Cele szczegółowy III: Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa</p> <p>III.1 Odpowiedź na zmiany demograficzne i ich następstwa</p> <p>III.2 Rozwój przedsiębiorczości i nowych miejsc pracy</p> <p>III.3 Wzrost umiejętności i kompetencji mieszkańców wsi</p> <p>III.4 Budowa i rozwój zdolności do współpracy w wymiarze społecznym i terytorialnym</p> <p>III.5 Rozwój ekonomii i solidarności społecznej na obszarach wiejskich</p>	
---	--

DOKUMENTY WOJEWÓDZKIE**Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025**

Cel główny: spójność ekonomiczna, społeczna i przestrzenna Warmii i Mazur z regionami Europy

1-25

Cele strategiczne i cele operacyjne:

- 1) Wzrost konkurencyjności gospodarki
 - a) Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój inteligentnych specjalizacji
 - b) Wzrost innowacyjności firm
 - c) Wzrost liczby miejsc pracy
- 2) Wzrost aktywności społecznej
 - a) Rozwój kapitału społecznego
 - b) Wzrost dostępności i jakości usług publicznych
- 3) Wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych
 - a) Doskonalenie administracji
 - b) Intensyfikacja współpracy międzyregionalnej
- 4) Nowoczesna infrastruktura rozwoju
 - a) Zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności
 - b) Dostosowana do potrzeb sieć nośników energii
 - c) Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego

Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030

Cele w podziale na poszczególne obszary interwencji

1-25

Obszar Interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza

- Cel: poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu

Obszar Interwencji: zagrożenia hałasem

- Cel: poprawa klimatu akustycznego w województwie warmińsko-mazurskim

Obszar Interwencji: pola elektromagnetyczne

Cel: ochrona przed polami elektromagnetycznymi

Obszar Interwencji: gospodarowanie wodami

Cel: osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP)-rzecznych, jeziornych, przejściowych i jednolitych części wód podziemnych (JCWPd)

Cel: Ochrona przed niedoborami wody i powodzią poprzez zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wodnych i zmniejszenie ryzyka powodziowego

Obszar Interwencji: gospodarka wodno-ściekowa

Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej

Obszar Interwencji: zasoby geologiczne

Cel: racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi

<p>Obszar Interwencji: gleby</p> <p>Cel: ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu</p> <p>Obszar Interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstaniu odpadów</p> <p>Cel: gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami uwzględniając zrównoważony rozwój województwa warmińsko-mazurskiego</p> <p>Obszar Interwencji: zasoby przyrodnicze</p> <p>Cel: ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej</p> <p>Cel: prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej</p> <p>Cel: zwiększenie lesistości</p> <p>Obszar Interwencji: zagrożenie poważnymi awariami</p> <p>Cel: ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków</p>	
<p>Aktualizacja Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022</p>	
<p>Cele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB, 2. Zapobieganie powstawaniu odpadów, 3. Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców województwa 	<p>Działania prowadzone na bieżąco przez ZUOK Rudno Sp. z o.o.</p>

i zmiana ich zachowań,

4. Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności ponownego użycia, recyklingu i energii zawartej w odpadach-odzyskiwanie energii powinno zostać ograniczone do materiałów nienadających się do recyklingu,
5. Dalszy rozwój systemu selektywnego zbierania odpadów, w tym biodegradowalnych i odpadów niebezpiecznych,
6. Zmniejszenie ilości kierowanych na składowiska odpadów – składowanie powinno zostać ograniczone do odpadów resztkowych
7. Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych, w tym nieczynnych składowisk odpadów

<p>Aktualizacja „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż dróg krajowych oraz wojewódzkich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego o obciążeniu ponad 3 mln pojazdów rocznie, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne w wyniku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych wskaźnikami LDWN i LN” - w zakresie dróg krajowych, administrowanych przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad</p>	
<p>W ramach Aktualizacji, określone zostały źródła pochodzenia oraz zakresy naruszeń standardów jakości środowiska, podstawowe kierunki i zakresy działań o charakterze technicznym oraz organizacyjno-administracyjnym, a także inne działania naprawcze i zalecenia, których realizacja pozwoli na osiągnięcie wyznaczonego celu w największym stopniu</p>	<p>13</p>
<p>Program ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyle PM10 wraz z planem działań krótkoterminowych</p>	

<p>Cel: takie ograniczenie emisji pyłu PM10 i benzo(a)pirenu, aby poziomy dopuszczalne pyłu PM10 oraz poziom docelowy B(a)P w strefie warmińsko-mazurskiej były dotrzymane</p> <p>Działania:</p> <p>1. Obniżenie emisji substancji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych i usługowych oraz użyteczności publicznej gminach miejskich i w gminach miejsko – wiejskich w obrębie miast strefy warmińsko-mazurskiej poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none">• Podłączenie do sieci ciepłowniczej i likwidacja innego sposobu ogrzewania,• Wymiana ogrzewania węglowego na elektryczne,• Wymianę starych kotłów węglowych na nowe zasilane ręcznie,• Wymianę starych kotłów węglowych na nowe zasilane automatycznie,• Wymianę kotłów węglowych na kotły opalane biomasą zasilane automatycznie,• Wymianę kotłów węglowych na kotły opalane pelletem zasilane automatycznie,• Wymianę ogrzewania węglowego na gazowe,• Wymianę ogrzewania węglowego na olejowe,	1-2
--	-----

- Wymianę ogrzewania węglowego na pompę ciepła,
 - termomodernizację
2. Inwentaryzacja źródeł niskiej emisji –ogrzewania lokali mieszkalnych, handlowych, usługowych oraz użyteczności publicznej w gminach strefy warmińsko-mazurskiej
 3. Edukacja ekologiczna

DOKUMENTY OSTRÓDZKO-IŁAWSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO ORAZ DOKUMENTY POWIATOWE

ZINTEGROWANA STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO OSTRÓDZKO-IŁAWSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO NA LATA 2015-2025

Obszar priorytetowy I: Konkurencyjna i nowoczesna gospodarka

1-24

Cel strategiczne:

- ✓ Poprawa atrakcyjności gospodarczej regionu
- ✓ Opracowanie systemu pozyskiwania i obsługi inwestorów
- ✓ Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców OIOF
- ✓ Wspieranie dostarczania usług dla przedsiębiorców
- ✓ Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności
- ✓ Wspieranie rozwoju branż i produktów o silnej intensyfikacji z regionem, przy uwzględnieniu regionalnych specjalizacji
- ✓ Opracowanie jednolitej marki turystycznej i inwestycyjnej Mazur Zachodnich
- ✓ Wsparcie procesów zrzeszania się i współpracy lokalnych przedsiębiorców
- ✓ Wsparcie rozwoju turystyki na terenie OIOF
- ✓ Podnoszenie potencjału kapitału ludzkiego i społecznego
- ✓ Promocja zatrudnienia

Obszar priorytetowy II: Bogata i różnorodna infrastruktura

Cele strategiczne:

- ✓ Poprawa stanu infrastruktury drogowej i kolejowej

- ✓ Rozbudowa infrastruktury rowerowej i pieszo rowerowej
- ✓ Rozwój systemów transportu zbiorowego
- ✓ Tworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego
- ✓ Rozbudowa systemu usług komunalnych
- ✓ Podnoszenie dostępności do nowoczesnych technologii komunikacyjnych
- ✓ Podnoszenie jakości i dostępności infrastruktury sportowej i rekreacyjnej
- ✓ Rewitalizacja połączeń kanałowych i wykorzystanie zasobów wodnych subregionu
- ✓ Poprawa efektywności energetycznej
- ✓ Utrzymanie i rozwój obiektów edukacyjnych
- ✓ Podnoszenie funkcjonalności obszarów funkcjonalnych
- ✓ Ochrona obiektów zabytkowych

Obszar priorytetowy III: Wysoka jakość życia

Cele strategiczne:

- ✓ Poprawa jakości współpracy instytucji publicznych ze społecznością i budowanie postaw obywatelskich
- ✓ Podnoszenie efektywności działalności wychowawczej i oświatowej
- ✓ Podnoszenie jakości przygotowania uczniów do funkcjonowania na rynku pracy

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wspieranie idei kształcenia ustawicznego i wykorzystania umiejętności twórczych ✓ Wsparcie instytucji kultury ✓ Promocja kultury ✓ Promocja aktywności fizycznej ✓ Poprawa jakości i dostępności usług profilaktyki i ochrony zdrowia ✓ Rewitalizacja społeczna ✓ Pomoc społeczna ✓ Edukacja ekologiczna i ochrona środowiska. 	
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Ostródzko-Iławskiego Obszaru Funkcjonalnego	
<p>Cel strategiczny: rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy jednoczesnym zapewnieniu zrównoważonego rozwoju gmin Ostródzko-Iławskiego Obszaru Funkcjonalnego i dążeniu do redukcji emisji gazów cieplarnianych, poprawę efektywności energetycznej i związanego z tym zmniejszenia zużycia energii finalnej, a także zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii na terenie</p>	1-6

<p>gmin OIOF oraz poprawę jakości powietrza.</p> <p>Cele szczegółowe rozwoju gospodarki niskoemisyjnej w Gminach OIOF:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Redukcja emisji gazów cieplarnianych do 2020 ✓ Zmniejszenie zużycia energii finalnej do 2020 ✓ Zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych do 2020 	
<p>Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024</p>	
<p>Cele w podziale na poszczególne obszary interwencji</p> <p>Obszar Interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza</p> <p>Cel długookresowy: Spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie powiatu ostródzkiego</p> <p>Obszar Interwencji: zagrożenia hałasem</p> <p>Cel długookresowy: Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców powiatu</p> <p>Obszar Interwencji: pola elektromagnetyczne</p> <p>Cel długookresowy: Kontrola niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska na terenie powiatu</p> <p>Obszar Interwencji: gospodarowanie wodami</p> <p>Cel długookresowy: Zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi umożliwiające zaspokojenie potrzeb wodnych powiatu przy utrzymaniu, co najmniej dobrego stanu wód</p>	<p>1-25</p>

<p>Obszar Interwencji: gospodarka wodno-ściekowa</p> <p>Cel długookresowy: Podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez stworzenie nowoczesnej infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową</p> <p>Obszar Interwencji: zasoby geologiczne</p> <p>Cel długookresowy: racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż</p> <p>Obszar Interwencji: gleby</p> <p>Cel długookresowy: Użytkowanie gleb zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz właściwe wykorzystywanie ich naturalnego potencjału produkcyjnego</p> <p>Obszar Interwencji: gospodarka odpadami i zapobieganie powstaniu odpadów</p> <p>Cel długookresowy: Racjonalne gospodarowanie odpadami</p> <p>Obszar Interwencji: zasoby przyrodnicze</p> <p>Cel długookresowy: Zachowanie odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności</p> <p>Obszar Interwencji: zagrożenie poważnymi awariami</p> <p>Cel długookresowy: Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii</p>	
--	--

DOKUMENTY GMINNE**Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Ostróda na lata 2011-2032**

Celem Programu jest bezpieczne usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z obszaru gminy Ostróda. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację niżej wymienionych zadań określonych w Programie:

- Zwiększenie zakresu wiedzy mieszkańców na temat azbestu, jego bezpiecznego użytkowania i usuwania (likwidacja przyzwolenia społecznego na nielegalne zachowania związane z azbestem - nieuprawniony demontaż i wyrzucanie odpadów m.in. do lasów),
- Stworzenie właściwych warunków do wdrożenia obowiązujących przepisów prawnych oraz dobrych praktyk związanych z wyrobami azbestowymi,
- Zachęcenie mieszkańców do udziału w Programie poprzez wykorzystanie potencjalnej możliwości uzyskania wsparcia finansowego ze środków pomocowych UE dzięki zapisom w RPO dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2007-2013,
- Stworzenie sprzyjających warunków usuwania wyrobów azbestowych w całym okresie działania Programu (również po roku 2013),
- Kompleksowe zorganizowanie usuwania azbestu i koordynacja robót budowlanych koniecznych do zakończenia procesu wymiany pokryć na bezazbestowe.

25

ANALIZA SWOT

Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanych *informacji o danej sprawie* na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

- **S** (*Strengths*) – mocne strony: wszystko to, co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obiektu,
- **W** (*Weaknesses*) – słabe strony: wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego obiektu,
- **O** (*Opportunities*) – szanse: wszystko to, co stwarza dla analizowanego obiektu szansę korzystnej zmiany,
- **T** (*Threats*) – zagrożenia: wszystko to, co stwarza dla analizowanego obiektu niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Mocne strony i słabe strony, to czynniki wewnętrzne, *szanse i zagrożenia* — to czynniki zewnętrzne;

TABELA 34 ANALIZA SWOT W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH INTERWENCJI

(1) OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Klasyfikacja powietrza pod względem ochrony zdrowia: klasa A dla dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, tlenku węgla, benzenu, PM2,5, PM10, arsenu, kadmu, niklu, ołowiu, ozonu dla poziomu dopuszczalnego lub docelowego ✓ Klasyfikacja powietrza pod względem ochrony roślin: klasa A dla tlenków azotu, dwutlenku siarki, ozonu, którego stężenia nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Klasyfikacja powietrza pod względem ochrony zdrowia: klasa C dla benzo(a)pirenu, ✓ Klasa D2 pod względem ochrony zdrowia dla ozonu-tzn. stężenie ozonu troposferycznego przekracza poziom celu długoterminowego, ✓ Klasa D2 pod względem ochrony roślin dla ozonu-tzn. stężenie ozonu troposferycznego przekracza poziom celu długoterminowego
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Możliwość pozyskania środków unijnych (czynniki zewnętrzne) na inwestycje związane z tym obszarem interwencji 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Napływ zanieczyszczeń z sąsiednich gmin
(2) OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA HAŁASEM	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Część dróg gminnych jest zmodernizowana, co sprzyja zmniejszeniu hałasu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Na terenie gminy występują obszary zagrożone hałasem komunikacyjnym w obrębie m. Smykówko, Bałcyny, Lipowo – teren drogi nr 15, Tyrowo, Wirwajdy, Samborowo – teren drogi nr 16
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Możliwość pozyskania środków unijnych na inwestycje związane z tym obszarem interwencji ✓ Rozwój ścieżek rowerowych, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zwiększająca się liczba pojazdów, im więcej pojazdów tym większy hałas komunikacyjny ✓ Pogorszenie jakości dróg wskutek ich eksploatacji przez zwiększającą

	<p>się ilość pojazdów</p> <p>✓ Nieuzyskanie środków finansowych na budowę i przebudowę dróg oraz ich remont</p>
(3) OBSZAR INTERWENCJI: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>✓ Brak przekroczeń norm pola elektromagnetycznego na obszarze gminy</p>	<p>✓ Przebiegające przez obszar gminy linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 400 kV</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>-prowadzenie pomiarów promieniowania elektromagnetycznego</p>	<p>✓ Zwiększenie ilości stacji bazowych telefonii komórkowych</p>
(4) OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODAROWANIE WODAMI	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>✓ Oczyszczalnie ścieków</p> <p>✓ Wysoki procent skanalizowania gminy 83,22%</p>	<p>Drwęca od początku do końca jez. Drwęckiego bez Kanału Ostródzkiego i Elbląskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • klasa elementów biologicznych 3, • klasa elementów fizykochemicznych II, • potencjał ekologiczny umiarkowany, • stan chemiczny poniżej dobrego, • zły stan wód. <p>Drwęca do jeziora Drwęckiego z jeziora Ostrowin</p> <ul style="list-style-type: none"> • klasa elementów biologicznych 5, • zły stan ekologiczny, • stan chemiczny poniżej dobrego, • zły stan wód.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>✓ regulacje ogólnokrajowe i międzynarodowe zobowiązujące do podniesienia jakości środowiska</p>	<p>✓ Zagrożenie podtopieniami,</p> <p>✓ Obecność obszarów zagrożonych powodziami</p> <p>✓ Susze</p>

(5) OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
✓ Zwodociągowanie na poziomie 99,07 %	✓ Istnienie zbiorników bezodpływowych
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Budowa własnych ujęć wody dla budynków mieszkalnych, dla których nie planuje się doprowadzenia wody w ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę, ✓ Rozwój przydomowych oczyszczalni ścieków, gdzie nie planuje się zbiorowego odprowadzania ścieków, ✓ Możliwość pozyskania środków unijnych na inwestycje związane z tym obszarem interwencji ✓ Rozwój sieci wodociągowej w gminach ościennych, ✓ Rozwój sieci kanalizacyjnej w gminach ościennych 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zrzut zanieczyszczonej wody w gminach ościennych
(6) OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY GEOLOGICZNE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
✓ Występujące na terenie gminy złoża kruszyw naturalnych	✓ Dzika eksploatacja zasobów
SZANSE	ZAGROŻENIA
✓ Przemysłane działanie i korzystanie z zasobów geologicznych	✓ Tereny poeksploatacyjne
(7) OBSZAR INTERWENCJI: GLEBY	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mała ilość gruntów zdewastowanych i zdegradowanych na terenie gminy, ✓ Różnorodność gleb 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Przekształcenia rzeźby terenu, zmiany w krajobrazie kulturowym i środowisku przyrodniczym w wyniku użytkowania zasobów geologicznych
SZANSE	ZAGROŻENIA

✓ Promowanie rolnictwa ekologicznego	✓ Możliwość skażenia gleb
(8) OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ZUOK Rudno, ✓ Wzrost ilości odpadów zebranych selektywnie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców, ✓ Dzikie wysypiska odpadów
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Moda na kupowanie produktów bez zbędnych opakowań jako działanie proekologiczne każdego konsumenta 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wwiezienie odpadów komunalnych lub niebezpiecznych z gmin ościennych
(9) OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY PRZYRODNICZE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Na terenie gminy występują liczne formami ochrony przyrody (4 rezerwaty przyrody, 1 park krajobrazowy, 5 obszarów chronionego krajobrazu, 2 użytki ekologiczne, liczne pomniki przyrody oraz gatunki zwierząt i roślin objęte ochroną gatunkową), ✓ Obszary Natura 2000, ✓ Wyśmienite warunki przyrodnicze i ekologiczne dla rozwoju m.in.: agroturystyki, turystyki przyrodniczej. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców oraz turystów
SZANSE (czynniki zewnętrzne)	ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Napływ turystów zagranicznych, ✓ Zwiększony napływ turystów krajowych 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uszkodzenia wywołane przez czynniki abiotyczne: okiść śniegową, wiatry, powodujące wywroty i złomy oraz przymrozki, ✓ zwierzyna, powodująca swymi żerami zagrożenie dla drzewostanów i udatności upraw. ✓ pożary

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ huragany, gradobicia, i inne ekstremalne zjawiska pogodowe ✓ gradacja szkodników leśnych
(10) OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIE POWAŻNYM AWARIAMI	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Na terenie gminy nie występują zakłady zagrożone poważnymi awariami 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Możliwość powstania takiego zakładu na terenie gmin ościennych ✓ Zagrożenie mogą stanowić Zakłady Mięsne Morliny z 40 tonami amoniaku oraz Zakłady mięsne w Górcie
SZANSE	ZAGROŻENIA
-	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Możliwość wystąpienia takiej awarii w gminach ościennych

Źródło: opracowanie na podstawie informacji z Urzędu Gminy Ostróda

CELE, KIERUNKI INTERWENCJI ORAZ ZADANIA I ICH FINANSOWANIE

Propozycje celów, kierunków interwencji oraz zadań wynikają m.in. ze zdefiniowanych zagrożeń i problemów dla poszczególnych obszarów interwencji (analiza SWOT). Planowane zadania przyczyniają się do osiągnięcia celów zapisanych w dokumentach strategicznych i programowych poziomu krajowego, wojewódzkiego i powiatowego, co zostało dowiedzione w powyższym rozdziale.

Cel nadrzędny Programu ustalony w oparciu o dokumenty strategiczne oraz powyższą analizę SWOT to:

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GMINY OSTRÓDA PRZY ZACHOWANIU I PROMOCJI ŚRODOWISKA NATURALNEGO

TABELA 35 CELE, KIERUNKI INTERWENCJI ORAZ ZADANIA

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Ilość budynków mieszkalnych komunalnych poddanych termomodernizacji (Gmina)	0	16	Poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji CO ₂ . Poprawa komfortu cieplnego. Zmniejszenie zużycia energii finalnej, oszczędności w wydatkach budżetowych. Realizacja „Programu Gospodarki Niskoemisyjnej”.	Termomodernizacja budynków mieszkalnych - komunalnych	Gmina Ostróda	
2.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Ilość budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji (Gmina)	0	1	Poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji CO ₂ . Poprawa komfortu cieplnego. Zmniejszenie zużycia energii finalnej, oszczędności w wydatkach	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	Gmina Ostróda	

						budżetowych. Realizacja „Programu Gospodarki Niskoemisyjnej”.			
3.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Stopień realizacji zadania	0	1	Zmniejszenie zużycia energii finalnej, oszczędności w wydatkach budżetowych. Realizacja „Programu Gospodarki Niskoemisyjnej”.	Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego	Gmina Ostróda	
4.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Wozy strażackie (Gmina)	0	3	Zmniejszenie zużycia energii finalnej, zmniejszenie emisji CO ₂ . Poprawa jakości powietrza. Realizacja „Programu Gospodarki Niskoemisyjnej”.	Wymiana taboru gminnego i OSP na tabor energooszczędny, o niższej emisji spalin	Gmina Ostróda	
5.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Stopień realizacji zadania	0	1	Zmniejszenie zużycia energii finalnej, oszczędności w wydatkach budżetowych. Realizacja „Programu Gospodarki Niskoemisyjnej”.	Wymiana źródeł światła w Urzędzie Gminy i jednostkach podległych	Gmina Ostróda	
6.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Długość nowowytbudowanych ścieżek rowerowych i szlaków rowerowych [km] (Gmina)	0	1,7	Zmniejszenie zużycia energii finalnej, zmniejszenie emisji CO ₂ . Poprawa jakości powietrza. Realizacja „Programu Gospodarki Niskoemisyjnej”.	Budowa ścieżek rowerowych i szlaków rowerowych	Gmina Ostróda	
7.	Zagrożenie hałasem	Ograniczenie hałasu drogowego	Długość przebudowanej drogi	0	2300 mb	Zmniejszenie hałasu oraz poprawa bezpieczeństwa,	Przebudowa nawierzchni dróg gminnych wraz	Gmina Ostróda	

						mniejsze zużycie paliwa na wyremontowanej drodze i związana z tym mniejsza emisja CO ₂	z budową kanalizacji deszczowej w m. Kątno		
8.	Zagrożenie hałasem	Ograniczenie hałasu drogowego	Długość przebudowanej drogi	0	460 mb	Zmniejszenie hałasu oraz poprawa bezpieczeństwa, mniejsze zużycie paliwa na wyremontowanej drodze i związana z tym mniejsza emisja CO ₂	Przebudowa drogi gminnej nr 153130N wraz z budową oświetlenia w m. Nowe Siedlisko	Gmina Ostróda	
9.	Zagrożenie hałasem	Ograniczenie hałasu drogowego	Długość przebudowanej drogi	0	550 mb	Zmniejszenie hałasu oraz poprawa bezpieczeństwa, mniejsze zużycie paliwa na wyremontowanej drodze i związana z tym mniejsza emisja CO ₂	Remont drogi w miejscowości Rudno	Gmina Ostróda	
10.	Zagrożenie hałasem	Ograniczenie hałasu drogowego	Długość przebudowanej drogi	0	100 mb	Zmniejszenie hałasu oraz poprawa bezpieczeństwa, mniejsze zużycie paliwa na wyremontowanej drodze i związana z tym mniejsza emisja CO ₂	Przebudowa nawierzchni wraz z odwodnieniem odcinka drogi gminnej nr 153053N – ul. Jeziorna w m. Kątkowo	Gmina Ostróda	
11.	Zagrożenie hałasem	Ograniczenie hałasu drogowego	Długość przebudowanej drogi	0	420 mb	Zmniejszenie hałasu oraz poprawa bezpieczeństwa, mniejsze zużycie paliwa na wyremontowanej drodze i związana z tym mniejsza emisja CO ₂	Przebudowa nawierzchni drogi wraz z kanalizacją deszczową – ul. Szmaragdowa w m. Wałdowo	Gmina Ostróda	
12.	Zagrożenie	Ograniczenie hałasu drogowego	Długość przebudowanej drogi	0	180 mb	Zmniejszenie hałasu oraz poprawa	Zagospodarowanie terenu, przebudowa	Gmina Ostróda	

	hałasem					bezpieczeństwa, mniejsze zużycie paliwa na wyremontowanej drodze i związana z tym mniejsza emisja CO ₂	nawierzchni drogi, przebudowa miejsc parkingowych – ul. Jeziorna w m. Kajkowo		
13.	Zagrożenie hałasem	Ograniczenie hałasu drogowego	Długość wybudowanej drogi ekspresowej nr 5 (GDDKiA)	0	5 km 28 m	Zmniejszenie hałasu w miejscowościach, przez które przebiega trasa S-5	Budowa drogi ekspresowej S-5 na odcinku Ornowo - Wirwajdy	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	
14.	Gospodarka wodno - ściekowa	Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	Liczba nowopodłączonych mieszkańców do wybudowanej sieci kanalizacyjnej Liczba nowopodłączonych mieszkańców do wybudowanej sieci wodociągowej	0 0	57 57	Redukcja zanieczyszczenia środowiska poprzez ograniczenie wprowadzania substancji szkodliwych dla środowiska	Porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w m. Ruś Mała – kanalizacja sanitarna i sieć wodociągowa dla m. Mała Ruś	Gmina Ostróda	Realizacja uzależniona od pozyskania środków z Funduszu Przeciwdziałani a COVID-19 (RFIL)
15.	Gospodarka wodno - ściekowa	Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	Liczba nowopodłączonych mieszkańców do wybudowanej sieci kanalizacyjnej Długość kanalizacji deszczowej	0 0	360 350 m	Redukcja zanieczyszczenia środowiska poprzez ograniczenie wprowadzania substancji szkodliwych dla środowiska	Porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej/sieć wodociągowa, kanalizacyjna i deszczowa wraz z przebudową drogi w m. Durąg - kanalizacja sanitarna i deszczowa wraz z rozbudową sieci wodociągowej i przebudową drogi gminnej w m. Durąg	Gmina Ostróda	Realizacja uzależniona od pozyskania środków z KOWR oraz Funduszu Przeciwdziałani a COVID-19 (RFIL)

16.	Gospodarka wodno - ściekowa	Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	Stopień realizacji zadania	0	1	Dostarczenie mieszkańcom dobrej jakości wody pitnej	Rozbudowa SUW w m. Pietrzwałd – remont i modernizacja SUW w m. Pietrzwałd	Gmina Ostróda	Realizacja uzależniona od pozyskania środków z UE w ramach programu RPO
17.	Gospodarka wodno - ściekowa	Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	Stopień realizacji zadania	0	1	Redukcja zanieczyszczenia środowiska poprzez ograniczenie wprowadzania substancji szkodliwych dla środowiska	Modernizacja przepompowni ścieków P-1 Lubajny przy PTGZZ – rozbudowa przepompowni ścieków	Gmina Ostróda	
18.	Gospodarka wodno - ściekowa	Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	Stopień realizacji zadania	0	1	Redukcja zanieczyszczenia środowiska poprzez ograniczenie wprowadzania substancji szkodliwych dla środowiska	Zaprojektowanie i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Samborowie – rozbudowa oczyszczalni aglomeracja Samborowo	Gmina Ostróda	Realizacja uzależniona od pozyskania środków z UE w ramach programu RPO
19.	Gospodarka wodno - ściekowa	Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	Liczba nowopodłączonych mieszkańców do wybudowanej sieci kanalizacyjnej	0	200	Redukcja zanieczyszczenia środowiska poprzez ograniczenie wprowadzania substancji szkodliwych dla środowiska	Porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w m. Grabin, Grabinek – budowa kanalizacji w m. Grabin - Grabinek	Gmina Ostróda	Realizacja uzależniona od pozyskania środków z UE oraz KOWR

20.	Gospodarka wodno - ściekowa	Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	Liczba nowopodłączonych mieszkańców do wybudowanej sieci kanalizacyjnej	0	140	Redukcja zanieczyszczenia środowiska poprzez ograniczenie wprowadzania substancji szkodliwych dla środowiska	Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Ryn – budowa kanalizacji sanitarnej tłoczno – grawitacyjnej Ryn - Durąg	Gmina Ostróda	Realizacja uzależniona od pozyskania środków z KOWR
21.	Gospodarka wodno - ściekowa	Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	Liczba nowopodłączonych mieszkańców do wybudowanej sieci kanalizacyjnej	0	70	Redukcja zanieczyszczenia środowiska poprzez ograniczenie wprowadzania substancji szkodliwych dla środowiska	Budowa kanalizacji sanitarnej dla m. Pancierzyn	Gmina Ostróda	Realizacja uzależniona od pozyskania środków z KOWR
22.	Gospodarka wodno - ściekowa	Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	Stopień realizacji zadania	0	1	Redukcja zanieczyszczenia środowiska poprzez ograniczenie wprowadzania substancji szkodliwych dla środowiska	Likwidacja oczyszczalni ścieków w m. Szyldak wraz z budową rurociągu przesyłowego kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej Szyldak – Durąg	Gmina Ostróda	Realizacja uzależniona od pozyskania środków z KOWR

23.	Gospodarka wodno - ściekowa	Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	Stopień realizacji zadania	0	1	Redukcja zanieczyszczenia środowiska poprzez ograniczenie wprowadzania substancji szkodliwych dla środowiska	Rozbudowa SUW w m. Wysoka Wieś – remont i rozbudowa SPC w m. Wysoka Wieś	Gmina Ostróda	
24.	Gospodarka wodno - ściekowa	Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków	86	100 szt.	Redukcja zanieczyszczenia środowiska poprzez ograniczenie wprowadzania substancji szkodliwych dla środowiska	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków dla zabudowy rozproszonej i kolonijnej na terenie Gminy Ostróda – około 100 szt.	Gmina Ostróda	Realizacja uzależniona od pozyskania środków z UE
25.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Usunięcie wyrobów zawierających azbest	Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest (Baza Azbestowa)	76,65 Mg	300 Mg	Zmniejszenie ilości wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Ostróda	Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Ostróda na lata 2012-2032	Gmina Ostróda	Brak środków finansowych

0 zadanie nie jest zrealizowane

1 zadanie jest zrealizowane

Źródło: Urząd Gminy Ostróda

TABELA 36 HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ WRAZ Z ICH FINANSOWANIEM

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	2021	2022	2023	2024	Razem lata 2021-2024	2025	2026	2027	2028	Razem lata 2025-2028	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Termomodernizacja budynków mieszkalnych - komunalnych	Gmina Ostróda	110 000	90 000	120 000	100 000	420 000						Dotacje oraz środki własne	
2.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	Gmina Ostróda	200 000				200 000						Środki własne	
3.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego		325 700	325 700	325 700	325 700	1 302 800						Dotacje oraz środki własne	

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	2021	2022	2023	2024	Razem lata 2021-2024	2025	2026	2027	2028	Razem lata 2025-2028	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
4.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Wymiana taboru gminnego i OSP na tabor energooszczędny, o niższej emisji spalin	Gmina Ostróda	900 000	0	0	0	900 000						Dotacje oraz środki własne	
5.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Wymiana źródeł światła w Urzędzie Gminy i jednostkach podległych	Gmina Ostróda	85 200	85 200	85 200	85 200	340 800						Dotacje oraz środki własne	
6.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Budowa ścieżek rowerowych i szlaków rowerowych	Gmina Ostróda	342 000				342 000						Dotacje oraz środki własne	
7.	Zagrożenie hałasem	Przebudowa nawierzchni dróg gminnych wraz z budową kanalizacji deszczowej w m. Kątno	Gmina Ostróda	5 400 000				5 400 000						środki własne	

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	2021	2022	2023	2024	Razem lata 2021-2024	2025	2026	2027	2028	Razem lata 2025-2028	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
8.	Zagrożenie hałasem	Przebudowa drogi gminnej nr 153130N wraz z budową oświetlenia w m. Nowe Siedlisko	Gmina Ostróda	950 000				950 000						środki własne	
9.	Zagrożenie hałasem	Remont drogi w miejscowości Rudno	Gmina Ostróda	1 000 000				1 000 000						środki własne	
10.	Zagrożenie hałasem	Przebudowa nawierzchni wraz z odwodnieniem odcinka drogi gminnej nr 153053N – ul. Jeziorna w m. Kajkowo	Gmina Ostróda			180 000		180 000						środki własne	
11.	Zagrożenie hałasem	Przebudowa nawierzchni drogi wraz z kanalizacją deszczową – ul. Szmaragdowa w m. Wałdowo	Gmina Ostróda				1 100 000	1 100 000						środki własne	

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	2021	2022	2023	2024	Razem lata 2021-2024	2025	2026	2027	2028	Razem lata 2025-2028	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
12	Zagrożenie hałasem	Zagospodarowanie terenu, przebudowa nawierzchni drogi, przebudowa miejsc parkingowych – ul. Jeziorna w m. Kajakowo	Gmina Ostróda				800 000	800 000						środki własne	
13	Zagrożenie hałasem	Budowa drogi ekspresowej S-5 na odcinku Ornowo - Wirwajdy	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad											Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	
14	Gospodarka wodno - ściekowa	Porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w m. Ruś Mała – kanalizacja sanitarna i sieć wodociągowa dla m. Mała Ruś		1 870 000 zł				1 870 000 zł						środki własne oraz z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 (RFIL)	
15	Gospodarka wodno - ściekowa	Porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej/sieć wodociągowa, kanalizacyjna i deszczowa wraz z przebudową drogi w m. Durąg - kanalizacja sanitarna i deszczowa wraz	Gmina Ostróda	5 500 00 zł				5 500 00 zł						środki własne, KOWR oraz z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 (RFIL)	

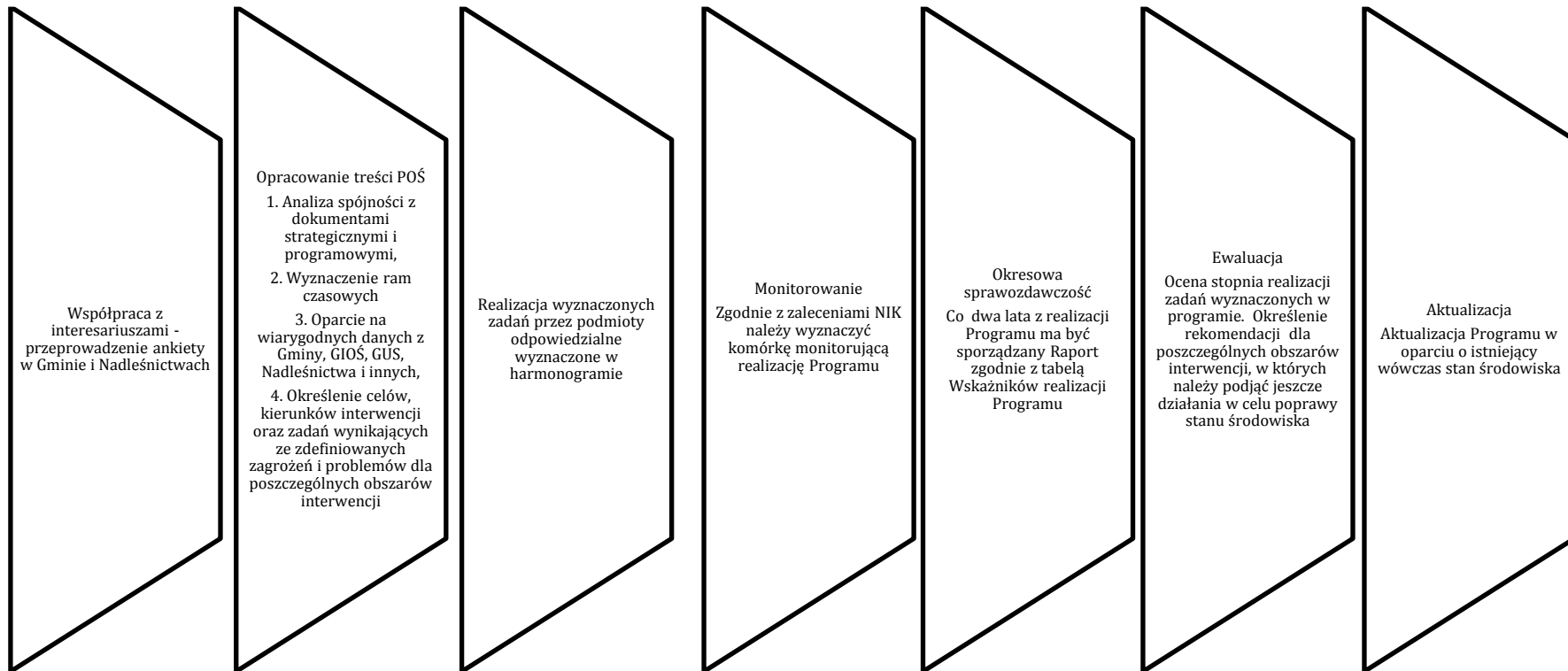
Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	2021	2022	2023	2024	Razem lata 2021-2024	2025	2026	2027	2028	Razem lata 2025-2028	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		z rozbudową sieci wodociągowej i przebudową drogi gminnej w m. Durąg													
16	Gospodarka wodno - ściekowa	Rozbudowa SUW w m. Pietrzwałd – remont i modernizacja SUW w m. Pietrzwałd	Gmina Ostróda		1 421 000 zł			1 421 000 zł						Środki własne oraz z UE w ramach programu RPO	
17	Gospodarka wodno - ściekowa	Modernizacja przepompowni ścieków P-1 Lubajny przy PTGZZ – rozbudowa przepompowni ścieków	Gmina Ostróda		1 437 000 zł			1 437 000 zł						Środki własne	
18	Gospodarka wodno - ściekowa	Zaprojektowanie i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Samborowie – rozbudowa oczyszczalni aglomeracja Samborowo	Gmina Ostróda			4 266 000 zł		4 266 000 zł					4 266 000 zł	Środki własne oraz z UE w ramach programu RPO	

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	2021	2022	2023	2024	Razem lata 2021-2024	2025	2026	2027	2028	Razem lata 2025-2028	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
19	Gospodarka wodno - ściekowa	Porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w m. Grabin, Grabinek – budowa kanalizacji w m. Grabin - Grabinek	Gmina Ostróda						3 000 000 zł				3 000 000 zł	Środki własne oraz z UE, KOWR	
20	Gospodarka wodno - ściekowa	Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Ryn – budowa kanalizacji sanitarnej tłoczno – grawitacyjnej Ryn - Durąg	Gmina Ostróda						3 000 000 zł				3 000 000 zł	Środki własne, KOWR	
21	Gospodarka wodno - ściekowa	Budowa kanalizacji sanitarnej dla m. Pancierzyn	Gmina Ostróda							360 000 zł			360 000 zł	Środki własne, KOWR	
22	Gospodarka wodno - ściekowa	Likwidacja oczyszczalni ścieków w m. Szyldak wraz z budową rurociągu przesyłowego kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej Szyldak – Durąg – budowa kanalizacji sanitarnej tłoczno –	Gmina Ostróda							1 800 000 zł			1 800 000 zł	Środki własne, KOWR	

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	2021	2022	2023	2024	Razem lata 2021-2024	2025	2026	2027	2028	Razem lata 2025-2028	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		grawitacyjnej Szydłak - Durąg													
23	Gospodarka wodno - ściekowa	Rozbudowa SUW w m. Wysoka Wieś – remont i rozbudowa SPC w m. Wysoka Wieś	Gmina Ostróda									1 300 000 zł	1 300 000 zł	Środki własne	
24	Gospodarka wodno - ściekowa	Budowa ok. 100 przydomowych oczyszczalni ścieków dla zabudowy rozproszonej i kolonijnej na terenie Gminy Ostróda	Gmina Ostróda									1 300 000 zł	1 300 000 zł	Środki własne, programy pomocowe z UE oraz zainteresowanych osób	
25	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Ostróda na lata 2012-2032	Gmina Ostróda	50 000 zł	50 000 zł	50 000 zł	50 000 zł	2 000 000 zł	50 000 zł	50 000 zł	50 000 zł	50 000 zł	2 000 000 zł	Środki własne, Środki zewnętrzne	

Źródło: Urząd Gminy Ostróda

SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Źródło: opracowanie własne

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADAŃ

ŚRODKI WŁASNE SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Na realizację części zadań jednostki samorządu terytorialnego będą musiały przeznaczyć własne środki. Gmina Ostróda udziela dotacji z własnego budżetu w wysokości do 4 000 zł na wykonanie przydomowych oczyszczalni ścieków oraz na usuwanie wyrobów azbestowych.

NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W WARSZAWIE⁸

Misją Narodowego Funduszu jest:

Skuteczne i efektywne wspieranie działań na rzecz środowiska ze szczególnym uwzględnieniem działań służących absorpcji środków zagranicznych obsługiwanych przez Narodowy Fundusz.

Narodowy Fundusz, jako Instytucja Wdrażająca wielu programów finansowanych ze środków zagranicznych, będzie dysponował w perspektywie do 2023 r. środkami zagranicznymi o wartości przekraczającej 20 mld zł. Wolumen dostępnych środków przyczyni się do realizacji przedsięwzięć w obszarach:

- adaptacji do zmian klimatu i gospodarki wodnej;
- ochrony powietrza;
- ochrony wód;
- geologii, górnictwa i gospodarki o obiegu zamkniętym, w tym gospodarowania odpadami;
- różnorodności biologicznej.

Celami horyzontalnymi realizowanymi w każdym z wyżej wymienionych obszarów będą:

- poprawa stanu środowiska poprzez wsparcie realizacji zobowiązań środowiskowych;
- pełne wykorzystanie środków pochodzących z Unii Europejskiej niepodlegających zwrotowi przeznaczonych na ochronę środowiska i gospodarkę wodną;
- wdrażanie innowacji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, poprawy efektywności energetycznej i wykorzystania energii z odnawialnych źródeł energii, gospodarki o obiegu zamkniętym (w tym ocen cyklu życia – ang. LCA), wspieranie uzasadnionej ekonomicznie niskoemisyjności gospodarki i społeczeństwa oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy, rozwoju nowych technik i technologii służących między innymi racjonalnej gospodarce zasobami naturalnymi, zapobiegania powstawaniu lub ograniczenie emisji do środowiska;
- edukacja na rzecz zrównoważonego rozwoju;

⁸ <http://nfosigw.gov.pl/o-nfosigw/strategia/>

- zrównoważone, efektywne korzystanie z zasobów, w tym z surowców pierwotnych.

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W OLSZTYNIE

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie jest instytucją wchodzącą w skład polskiego systemu finansowania ochrony środowiska, samorządową osobą prawną, działającą w oparciu o ustawę Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku. Jest partnerem dla samorządów lokalnych, jednostek systemu oświaty, państwowych jednostek budżetowych, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie udziela pomocy finansowej w formie bezzwrotnej – dotacji na działania służące ochronie środowiska oraz wspierające zrównoważony rozwój zgodnie z ogłoszonymi naborami oraz aktualnie obowiązującymi dokumentami:

1. Lista przedsięwzięć priorytetowych
2. Zasady udzielania dofinansowania

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie udziela pomocy finansowej w postaci pożyczek na działania służące ochronie środowiska oraz wspierające zrównoważony rozwój m.in.:

- **ochrona atmosfery** – (np. termomodernizacja budynków, wykorzystanie OZE, budowa/modernizacja kotłowni, budowa/modernizacja sieci ciepłowniczej, zakup pojazdów elektrycznych, modernizacja oświetlenia na energooszczędne, zakup niskoemisyjnych środków transportu publicznego oraz pojazdów komunalnych);
- **gospodarka wodno – ściekowa** – (np. budowa/modernizacja: sieci kanalizacji sanitarnej; wodociągowej, oczyszczalni ścieków, SUW, przepompowni ścieków, budowa zakładowych oczyszczalni, sprzęt i środki transportu do obsługi sieci wodno-kanalizacyjnych);
- **gospodarka odpadami** – (np. budowa PSZOK, rozbudowa RIPOK, rekultywacja składowisk, zakup kontenerów do selektywnej zbiórki odpadów, samochody specjalistyczne do transportu/przeładunku odpadów);
- **ochrona przyrody i edukacja ekologiczna** – (np. rewitalizacja obszarów przyrodniczych, rekultywacja jezior, budowa/modernizacja infrastruktury służącej edukacji ekologicznej);
- **adaptacja do zmian klimatu** – (np. wspieranie potencjału służb ratowniczych, działania z zakresu zapobiegania powodzi i suszy, w tym: zwiększenie retencji w ekosystemach, budowa i rewitalizacja zbiorników retencyjnych).

Pomoc finansowa udzielana jest zgodnie z aktualnie obowiązującymi dokumentami:

1. Lista przedsięwzięć priorytetowych
2. Zasady udzielania dofinansowania
3. Zarządzenie dot. procedury udzielania pożyczek komercyjnych

ZAŁOŻENIA DO UMOWY PARTNERSTWA NA LATA 2021-2027⁹

Założenia Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027 (ZUP) są elementem prac nad Umową Partnerską na lata 2021-2027 (UP). Polska podobnie jak w perspektywie 2014-2020, przygotowuje Umowę Partnerstwa w celu określenia strategii wykorzystania środków polityki spójności i koordynacji w zakresie określenia obszaru wsparcia. Na obecnym etapie ZUP zawierają trzy warianty programów operacyjnych na nową perspektywę. Ostateczny zakres wsparcia w ramach poszczególnych programów operacyjnych zostanie wypracowany w ramach grup roboczych dedykowanych każdemu z pięciu celów polityki na nową perspektywę. Ze względu na wczesny etap przygotowań dokumentów na kolejną perspektywę ZUP nie zawierają szczegółowych informacji dotyczących podziału funduszy Polityki Spójności. Wybrano pięć celów PS:

Cel Polityki 1 – bardziej inteligentna Europa (Smarter Europe)

Cel Polityki 2 – bardziej przyjazna dla środowiska bezemisyjna Europa (a Greener, carbon free Europe)

Cel Polityki 3 – lepiej połączona Europa (a more Connected Europe)

Cel Polityki 4 – Europa o silniejszym wymiarze społecznym (a more Social Europe)

Cel Polityki 5 – Europa bliżej obywateli (a Europe closer to citizens) – zintegrowany i zrównoważony rozwój wszystkich typów terytoriów.

Cel Polityki 2 – bardziej przyjazna dla środowiska bezemisyjna Europa (a Greener, carbon free Europe)

- Przystosowanie systemu społecznego do zmian klimatu i środowiska naturalnego
Zgodnie z prognozą zawartą w dokumencie Polityka Ekologiczna Państwa 2030 (PEP) najpowszechniejszymi zjawiskami pogodowymi w kolejnym dziesięcioleciu będą fale upałów oraz intensywne opady deszczu. Nasilenie się ekstremalnych zjawisk pogodowych i związanych z nimi katastrof np. powodzi, suszy, huraganów będzie skutkowało stratami materialnymi i niematerialnymi. Istotne jest, dlatego wspieranie działań w zakresie dostosowania do zmian klimatu, zapobieganiu ryzyka i odporności na klęski żywiołowe. Niezbędne jest zwiększenie potencjału administracji rządowej i samorządowej, zwłaszcza w obszarach planowania, monitorowania i wdrażania systemu zarządzania kryzysowego

⁹ Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, Departament Strategii i Rozwoju, Warszawa, lipiec 2019

i przygotowania służb ratowniczych. Uzupełnieniem powinny być kompleksowe działania na obszarach miejskich i wiejskich (m.in. mała retencja, czy rozwój zielonej infrastruktury publicznej)

- Gospodarcze wykorzystanie zasobów środowiskowych
Jednym z najważniejszych wyzwań stojących przed Polską w dobie zmian klimatu jest osiągnięcie dobrego stanu wód, dlatego też istotnym elementem adaptacji do zmian klimatu jest racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi.
- Przystosowanie systemu gospodarczego do zmian klimatu i środowiska naturalnego
Przechodzenie na gospodarkę o obiegu zamkniętym (GOZ). Kluczową rolę w realizacji koncepcji GOZ, obok mieszkańców i samorządów, powinni odgrywać przedsiębiorcy – m.in. poprzez wdrażanie innowacyjnych technologii dotyczących ograniczenia wykorzystania pierwotnych zasobów i energii na rzecz surowców wtórnych. Jako zasób nieodnawialny traktować należy również powierzchnię ziemi podlegającą degradacji lub zanieczyszczeniu wskutek działalności gospodarczej i związanych z nią emisji.
- Ochrona dziedzictwa przyrodniczego Polski
Priorytetem jest dalsze wzmocnienie ochrony przyrody i bioróżnorodności oraz redukcja emisji i zanieczyszczeń, podniesienie świadomości ekologicznej obywateli
- Jakość powietrza
Poprawa efektywności energetycznej
- OZE
Zwiększenie udziału OZE za sprawą dwóch technologii to znaczy energetyki wiatrowej oraz fotowoltaiki. W transporcie przewiduje się osiągnięcie 14% udziału energii odnawialnej do 2030 roku. Nie należy ograniczać żadnego rodzaju OZE w obszarze wsparcia
- Infrastruktura energetyczna
Potrzeba wsparcia inwestycji w obszarze magazynowania nośników energii i surowców energetycznych (m.in. ropy naftowej, LNG), ale także rozwoju i unowocześnienia infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej (m.in., aby umożliwić włączenie OZE do sieci krajowej. Wyzwaniem jest także magazynowanie energii elektrycznej, gazu i ciepła, w celu zachowania stabilności systemu i sprostaniu rosnącemu zapotrzebowaniu na energię.

W projekcie rozporządzenia dla EFRR i FS wskazano, że nakłady na cele środowiskowo-klimatyczne mają wynosić 30% ze środków EFRR oraz 37% środków FS.

W okresie programowania 2021-2027 w ramach PS możliwe będzie finansowanie przedsięwzięć ze środków EFRR, EFS+, FS.

Program operacyjny w zakresie infrastruktury transportu, energetyki i środowiska, zdrowia, kultury, nauki i edukacji oraz spraw społecznych CP2,3,4,5 (Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko – obecny POIiŚ) – program będzie obejmował następujący zakres: ochrona środowiska, przystosowanie do zmian klimatycznych, gospodarcze wykorzystanie zasobów środowiskowych, gospodarka o obiegu zamkniętym, efektywność energetyczna, wsparcie produkcji energii z odnawialnych źródeł, wsparcie infrastruktury energetycznej i systemów smart, rozwój infrastruktury transportowej (drogowej i kolejowej, intermodalnej, morskiej, śródlądowej), zmniejszenie emisyjności sektora transportu, wzmocnienie infrastruktury ochrony zdrowia, ochrona dziedzictwa kulturowego.

SPIS TABEL

Tabela 1 Spis sołectw na terenie Gminy Ostróda.....	9
Tabela 2 Liczba gospodarstw wg powierzchni na terenie Gminy Ostróda.....	10
Tabela 3 Powierzchnia gruntów ornych w Gminie Ostróda wg klas bonitacji	12
Tabela 4 Klasy bonitacji łąk i pastwisk na terenie Gminy Ostróda.....	14
Tabela 5 Struktura własności lasów na terenie Gminy Ostróda w roku 2018	17
Tabela 6 Podmioty Gospodarki narodowej wg rejestru regon stan na Rok 2019.....	24
Tabela 7 Odnawialne Źródła energii na terenie Gminy Ostróda.....	27
Tabela 8 Wartość wskaźników monitoringu	28
Tabela 9 Klasyfikacja strefy warmińsko - mazurskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla poszczególnych zanieczyszczeń powietrza za rok 2019	33
Tabela 10 Klasyfikacja strefy warmińsko – MAZURSKIEJ ZE względu na ochronę roślin rok 2019	35
Tabela 11 Porównanie emisji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie Gminy Ostróda w latach 2018-2019	36
Tabela 12 Informacje na Temat Stacji Bazowych znajdujących się na terenie Gminy Ostróda	40
Tabela 13 Zestawienie rzek i strumieni w Gminie Ostróda.....	44
Tabela 14 Klasyfikacja rzek gminy Ostróda badanych w systemie monitoringu stan na rok 2019.....	46
Tabela 15 Charakterystyka zasobów wód stojących (jeziora i stawy) na terenie Gminy Ostróda.....	47
Tabela 16 Ocena stanu jednolitych części wód jezior w roku 2018	51
Tabela 17 Podstawowe informacje o sieci wodociągowej na terenie Gminy Ostróda w latach 2018 i 2019.....	57
Tabela 18 Informacje na temat oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Ostróda	57
Tabela 19 Informacje o zbiornikach bezodpływowych na terenie Gminy Ostróda stan w roku 2020..	58
Tabela 20 Podstawowe Informacje na temat sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Ostróda w latach 2018 i 2019	58
Tabela 21 Obszary górnicze na terenie Gminy Ostróda stan na rok 2020	59
Tabela 22 Składowiska na terenie Gminy Ostróda.....	67
Tabela 23 Występowanie form ochrony przyrody na terenie Gminy Ostróda	68
Tabela 24 Rezerваты przyrody na terenie Gminy Ostróda stan na rok 2020	70
Tabela 25 Parki krajobrazowy na terenie Gminy Ostróda stan na rok 2020.....	71

Tabela 26 Obszary chronionego krajobrazu na terenie Gminy Ostróda stan na 2020	72
Tabela 27 Pomniki przyrody na terenie Gminy Ostróda stan na rok 2020	74
Tabela 28 Użytki ekologiczne w Gminie Ostróda stan na rok 2020	77
Tabela 29 Obszary Natura 2000 na terenie Gminy Ostróda	80
Tabela 30 Działania nawiązujące do Strategicznego Planu Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030.....	89
Tabela 31 Nadzwyczajne zagrożenia środowiska w poszczególnych obszarach interwencji na terenie Gminy Ostróda	94
Tabela 32 Wskaźniki monitorowania Programu	96
Tabela 33 Analiza zgodności Programu z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym wojewódzkim i powiatowym i Gminnym	98
Tabela 34 Analiza SWOT w poszczególnych obszarach interwencji.....	121
Tabela 35 Cele, kierunki interwencji oraz zadania	126
Tabela 36 Harmonogram realizacji zadań wraz z ich finansowaniem.....	133

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1 Ilość gospodarstw w Gminie Ostróda wg zakresu powierzchni	11
Wykres 2 Powierzchnia gruntów ornych wg klas bonitacji [ha].....	13
Wykres 3 Klasy bonitacji łąk i pastwisk na terenie Gminy Ostróda.....	14

SPIS MAP

Mapa 1 Położenie Gminy Ostróda na tle Powiatu Ostródzkiego	8
Mapa 2 Układ komunikacyjny w Gminie Ostróda	37
Mapa 3 Położenie średniego poziomu wód podziemnych w III kwartale roku hydrologicznego 2020 względem stref stanów	53
Mapa 4 Jednolita Część Wód Podziemnych nr 39 w ramach której położona jest Gmina Ostróda	54
Mapa 5 Klasy jakości wód podziemnych w punktach monitoringu diagnostycznego na terenie JCWPd Nr 39 wg danych z roku 2019	56
Mapa 6 Formy ochrony przyrody występujące na obszarze Gminy Ostróda.....	69
Mapa 7 Użytek ekologiczny „Żurawisko”	78

Mapa 8 Użytek ekologiczny Jezioro Gąsiory.....	79
Mapa 9 Obszary Natura 2000 na terenie Gminy Ostróda: Dolina Drwęcy PLH280001, Ostoja Wzgórza Dylewskie PLH 280043	81
Mapa 10 Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi na terenie gminy Ostróda	92

